

Zpráva pro 26. zasedání Zastupitelstva města Varnsdorf, které se koná dne 8. září 2022

3.06 Program rozvoje města Varnsdorf na období let 2022 – 2027 a Strategie kultury města Varnsdorf 2022 – 2030

Předkládá: Mgr. Ladislava Křížová, místostarostka

Odůvodnění:

Předkládáme Program rozvoje města Varnsdorf na období let 2022 – 2027 a Strategii kultury města Varnsdorf 2022 – 2030.

Dokumenty byly zpracovány realizačním týmem MAS Český sever, z. s.

Návrhy usnesení:

Zastupitelstvo města rozhodlo schválit Program rozvoje města Varnsdorf na období let 2022 – 2027.

a dále

Zastupitelstvo města rozhodlo schválit Strategii kultury města Varnsdorf na období let 2022 – 2030.

Přílohy:

Program rozvoje města Varnsdorf 2022 – 2027

Strategie kultury města Varnsdorf 2022 – 2030

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE MĚSTA VARNSDORF

NA OBDOBÍ LET
2022 - 2027

Úvod

Základním plánovacím dokumentem obce (města), zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, je program rozvoje města. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje města. Program rozvoje města formuluje představy o budoucnosti města a navrhuje způsoby, jak těchto představ dosáhnout. Program rozvoje města Varnsdorf 2022 - 2027 navazuje na předchozí Strategický plán rozvoje města Varnsdorf na období 2015 - 2020 (https://www.varnsdorf.cz/files/prm_varnsdorf_final.pdf).

Základní myšlenkou je přiblížit vývoj města požadavkům občanů a tím zajistit dlouhodobou perspektivu vytvářeného dokumentu. Program rozvoje obce (dále jen PRO) by přitom měl respektovat finanční možnosti města a efektivně využívat cizí zdroje k financování opatření. PRO se skládá ze dvou částí. Z části analytické - zachycující současný stav a z části návrhové - kde jsou uvedeny cíle a opatření na základě komunitního projednání za účasti veřejnosti.

K čemu bude dokument sloužit a jaký má smysl?

- zachycuje hlavní problémy rozvoje města a formuluje možná řešení - umožňuje tak komplexní přístup k řešení problémů a podporuje efektivní využívání finančních a personálních kapacit města i celkového potenciálu města;
- podporuje vytvoření platformy spolupráce různorodých subjektů ve městě tak, aby byl využit potenciál lidí i organizací působících ve městě a zajišťuje kontinuitu rozvoje;
- zvyšuje připravenost města a dalších subjektů ve městě k podání žádostí o dotační podporu a zvyšuje šance získat vnější finanční prostředky.

Dále pak

- je podkladem pro cílený a zdůvodněný územní průmět rozvojových aktivit v územním plánu;
- je nástrojem koordinace rozvoje v širším území (reflexe rozvojových záměrů okolních obcí, zohlednění vazeb jednotlivých programů rozvoje obcí);
- je podkladem pro rozhodování orgánů obce v rozvojových záležitostech;
- lze využít jako marketingový/informační nástroj (vůči potenciálním obyvatelům, investorům, resp. i návštěvníkům).

Program rozvoje města Varnsdorf byl zpracován realizačním týmem MAS Český sever, z.s.. Výstupy byly postupně předkládány pověřené osobě města Varnsdorf - paní Mgr. Bc. Ladislavě Křížové (členka Zastupitelstva města Varnsdorf) ke konzultaci.

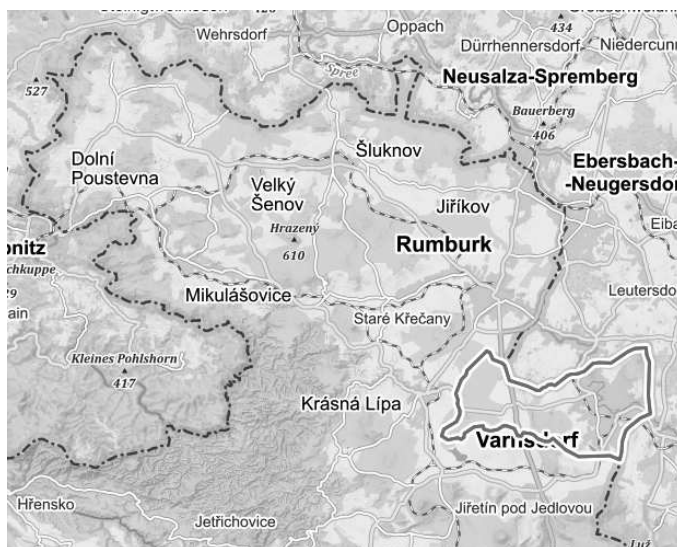
Zdroj: <https://search.seznam.cz/obrazky/>

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika města

1. Území

Město Varnsdorf je správně začleněno do Ústeckého kraje, okresu Děčín a do ORP Varnsdorf. Rozkládá se na území Euroregionu Nisa, regionu MAS Český sever a mikroregionu Tolštejn. Správní obvod obce s rozšířenou působností Varnsdorf je nejmenším správním obvodem na území Ústeckého kraje. Jeho rozloha je necelých 90 km², což představuje 1,7 % rozlohy kraje. Hraničí se Spolkovou republikou Německo, Libereckým krajem a se správními obvody ORP Děčín a Rumburk.

Zdroj: <https://search.seznam.cz/obrazky/>

Zdroj: <https://mapy.cz>

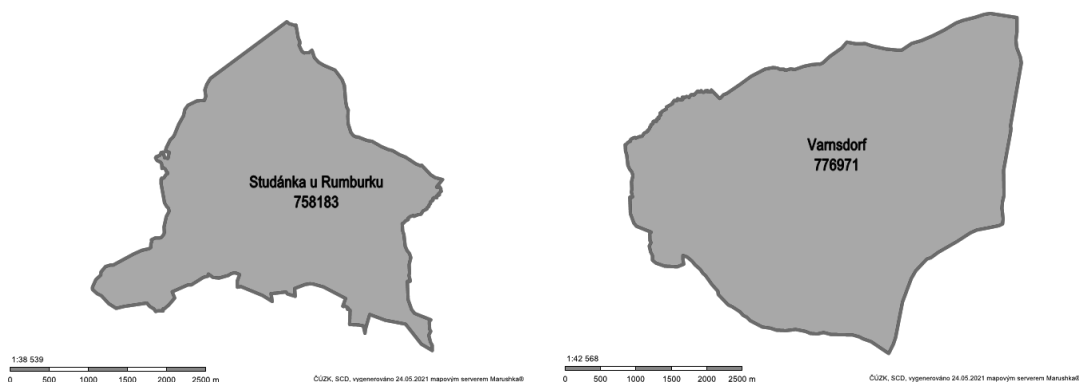
Varnsdorf se skládá ze tří částí (Studánka, Světliny a Varnsdorf) a dvě katastrální území: Varnsdorf (1 706,19 ha) a Studánka u Rumburka (917,26 ha), celkem má rozlohu 2 623,45 ha.

Zdroj: <http://sgi-nahlizenidokn.cuzk.cz/>

Stav digitalizace katastrálních map k 24.05.2021

Stav digitalizace katastrálních map k 24.05.2021

Zdroj: <https://www.cuzk.cz/>

Z pohledu územně správního obvodu ORP Varnsdorf administrativně spadá do Ústeckého kraje, kde se nachází na jeho severovýchodním okraji. Severní a východní hranici má ORP Varnsdorf společnou se Spolkovou republikou Německo, jeho jihovýchodní část sousedí s Libereckým krajem (ORP Nový Bor), na severozápadě a jihozápadě pak sousedí s dalšími ORP Ústeckého kraje (Rumburk, Děčín).

Varnsdorf jako centrum ORP Varnsdorf přímo sousedí s městem Rumburk, centrem ORP Rumburk. Mezi centry obou měst je vzdálenost podél státní hranice cca 9 km. Od druhého sousedního ORP Děčín je Varnsdorf vzdálen 51 km. Krajské město Ústí nad Labem je od Varnsdorfu vzdáleno 67 km, Liberec jako krajské město sousedního kraje pak 42 km (přes Německo). Z Varnsdorfu do Prahy je to 126 km.

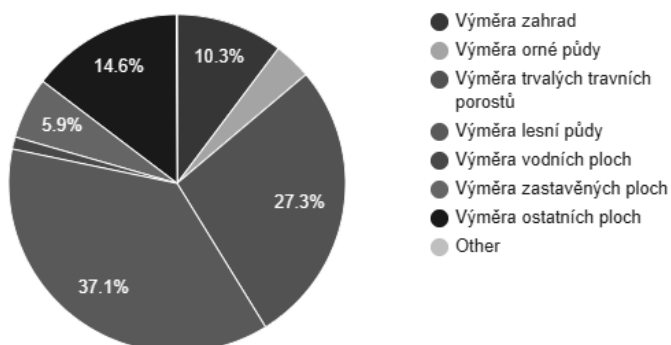
Z geomorfologického hlediska náleží území Varnsdorfu do provincie Česká vysočina, subprovincie IV Krkonoško-jesenická soustava, horopisného celku Šluknovská pahorkatina, podcelku Rumburská pahorkatina. Rumburská pahorkatina je charakterizována jako členitá pahorkatina budovaná biotickým

granodioritem, kterým poměrně hojně pronikají mladotřetihorní neovulkanity - čediče, znělce, trachyty a nefelinické tefrity. Povrch tvoří zvlněný erozně denudační reliéf s izolovanými strukturálními prvky - neovulkanickými suký a plošinami na lávových příkrovech. Zbytky plošiny na táhlém hřbetu mezi Krásnou Lípou a Varnsdorfem jsou označeny jako počedičová parovina. Vzhledem k tomu, že tato část Šluknovské pahorkatiny byla v dosahu severského kontinentálního ledovce, zůstaly zde zachovány plošiny vytvořené na glaciáluálních uloženinách. Varnsdorf se rozprostírá v průměrné nadmořské výšce 332 m n. m. Nejvyššími body Rumburské pahorkatiny na území Varnsdorfu jsou vrchy Špičák (544 m n. m.), Valy (543 m n. m.) a Hrádek (429 m n. m.).

Podnebí varnsdorfské kotliny je o 0,5-1 °C teplejší než zbytek Rumburské pahorkatiny. Uváděný teplotní průměr dokumentovaný klimatickou stanicí Šluknov Valdek pro výškovou hladinu 350 m n.m. je okolo 7,1 °C. Teplotní průměry Varnsdorfské kotliny jsou okolo 7,0 - 7,5 °C, Studánka je vlivem vyšší nadmořské výšky chladnější 6,5 - 7 °C. Průměrné teploty vegetačního období (duben až říjen) se pohybují mezi 12 - 13 °C. Celá oblast Šluknovského výběžku vč. území Varnsdorfu je chladnější oproti vnitrozemským oblastem České republiky. To je způsobeno morfologií povrchu, který je skloněn k severu do Severoněmecké nížiny. Z hlediska proudění větru převládají směry západní a severozápadní, což je v souladu s celkovou cirkulací vzduchu na severní polokouli. Srážkově je území Varnsdorfu poměrně bohaté, stejně jako zbytek Šluknovské pahorkatiny. Roční průměrný úhrn srážek se pohybuje kolem 750 mm, přičemž zhruba 57 % (427 mm) připadá na vegetační období od dubna do září, a 43 % (323 mm) připadá na mimovegetační období od října do března.

Hydrologicky leží Varnsdorf v povodí řeky Mandavy a Křinice. Místní částí Studánka prochází evropské rozvodí Baltského (Mandava) a Severního moře (Křinice). Křinice pramení západně od místní části Studánka v nadmořské výšce cca 500 m n. m. Po té směřuje západním směrem, protéká Národním parkem České Švýcarsko a Saské Švýcarsko a vlévá se do Labe a do Severního moře. Mandava přitéká do Varnsdorfu z německého Seiffhennersdorfu, když před tím protéká Rumburkem, a dále na západě pramení ve Starých Křečanech. Ve Varnsdorfu se do Mandavy vlévá několik menších potoků, např. Zlatý potok a Zaječí potok. Mandava opouští Varnsdorf a definitivně území ČR v nadmořské výšce 323 m n. m., V Žitavě se vlévá přes Lužickou Nisu do Odry a do Baltského moře. Na území Varnsdorfu a Studánky se nachází řada menších rybníků (např. Valčík, Valcha, Kočka), největší z nich je 8 ha velký Varnsdorfský rybník (Mašíňák) s objemem cca 160 tis. m³ vody. Specifická je vodní plocha odkaliště (býv. Edelgrund), částečně průmyslově využívaná.

Struktura využití půdy v obci Varnsdorf v roce 2019

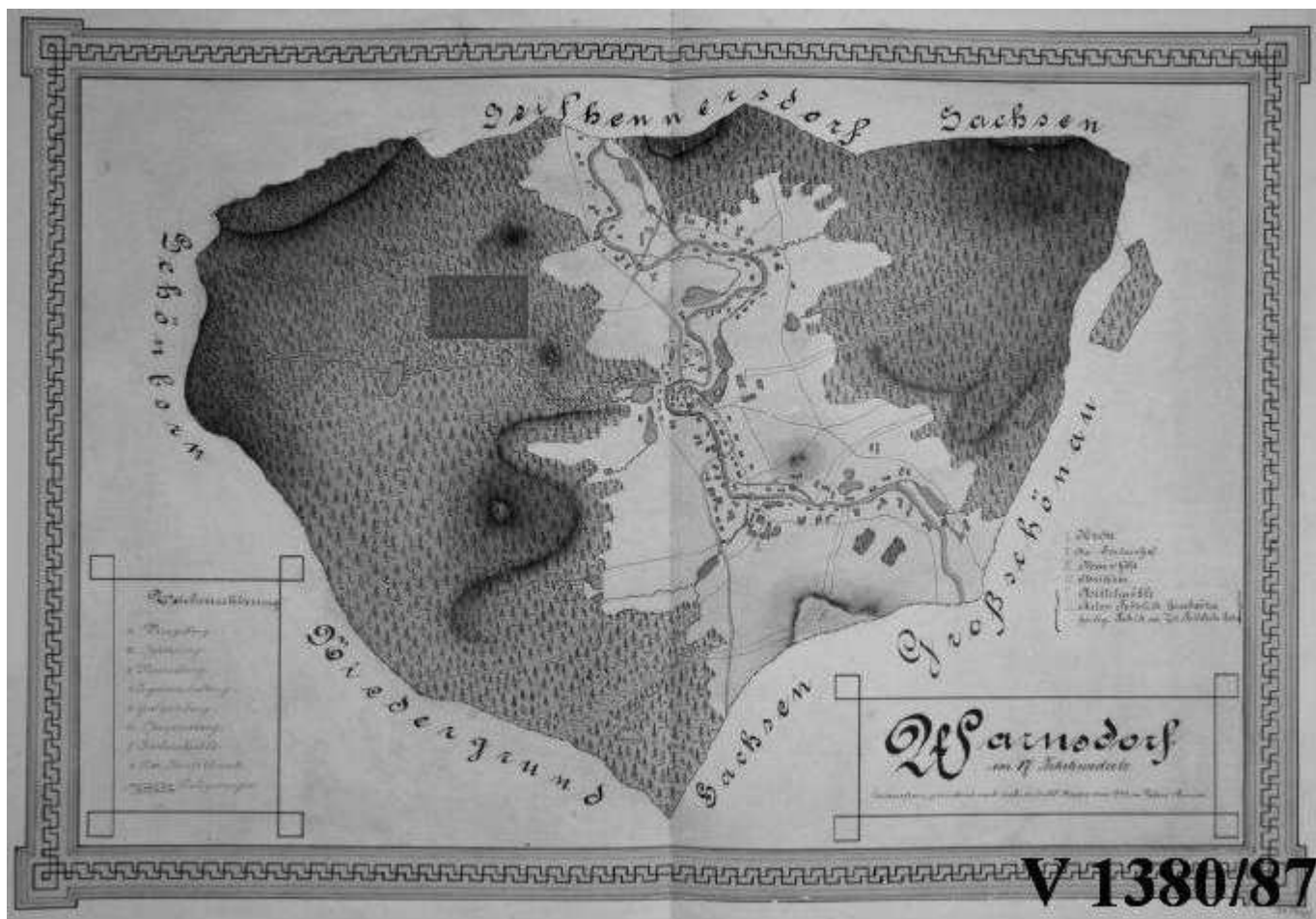

Zdroj: ČSÚ

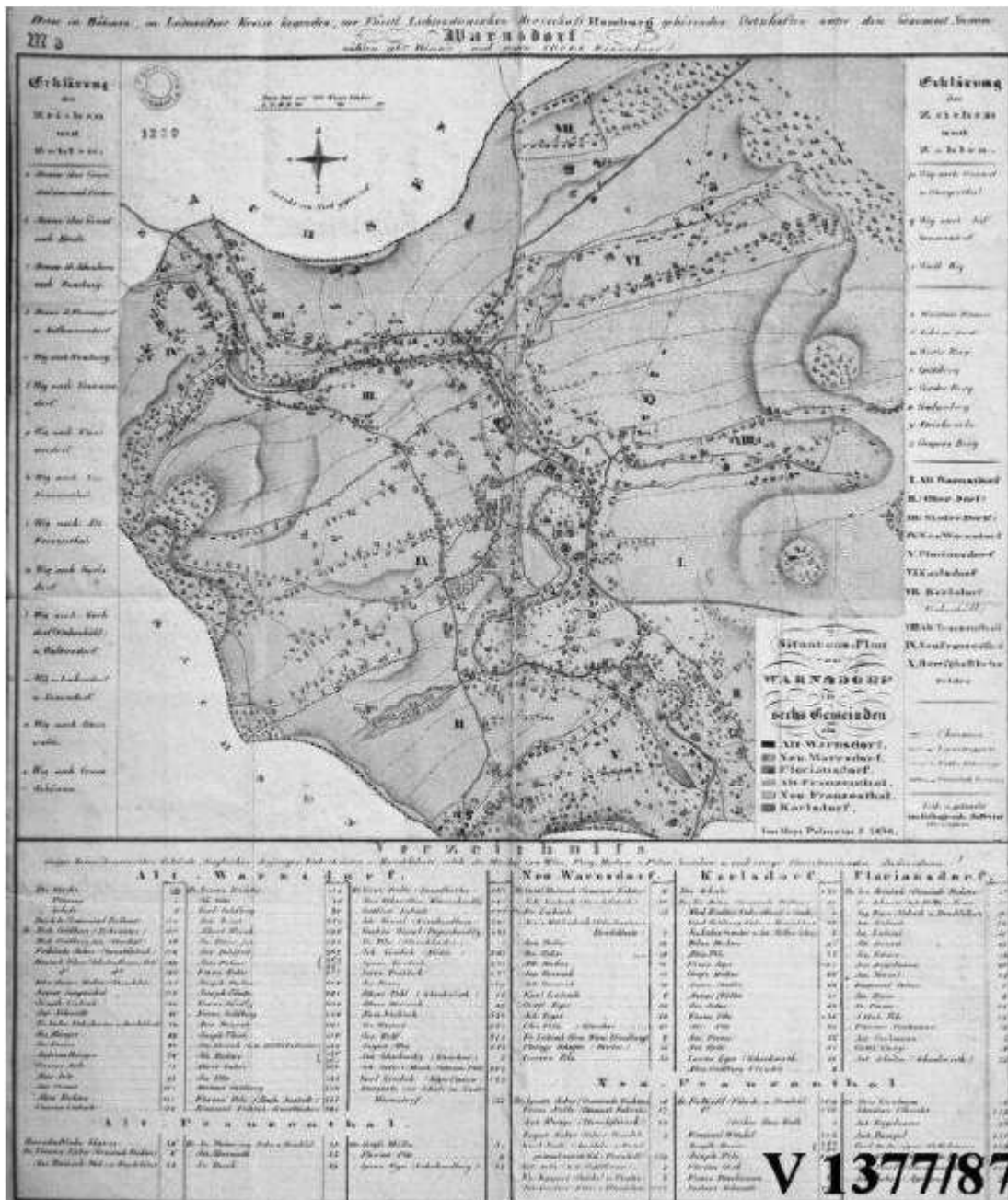
Krajina Varnsdorfu a Studánky je převážně zastoupena lesy a trvale travními porosty (dohromady 64,4%). Navazuje výměra ostatních ploch se 14,6 % s výměrou zahrad 10,3 %. Zastavěná plocha pak činí 5,9 % z

celkové plochy území.

Varnsdorf vznikl jako původní ves v 1. pol. 14. století, první písemný záznam se vztahuje k roku 1357. Ves přináležela k tolštejnskému panství a patřila mimo jiné rodům Berků a Šlejniců. V letech 1681 – 1919 byla majetkem Lichtenštejnů. Postupně vzniklo pět nových vesnic (Nový Varnsdorf (vznikl roku 1689), Floriánsdorf (1700), Karlsdorf (1727), Starý Francentál (1783), Nový Francentál (1800)), které pak byly r. 1849 sloučeny se Starým Varnsdorfem. Tím došlo ke vzniku největší vesnice v rakouské monarchii s cca 9,7 tisíci obyvateli. Roku 1868 byl Varnsdorf povýšen na město. V roce 1980 byla k Varnsdorfu připojena náhorní obec Studánka.

B. Pietsch, Pokus o rekonstrukci Varnsdorfu v 17. století, nakresleno podle mapy z Palmeho kroniky, tempera, první polovina 20. století, 744 x 538 mm, zdroj: <http://ces.mkcr.cz/cz/psb.php?idpsb=1729> (centrální evidence sbírek Ministerstva kultury ČR).

Situační plán Varnsdorfu podle Aloise Palmeho (1836), litografie 446 x 539 mm, zdroj: <http://ces.mkcr.cz/cz/psb.php?idpsb=1729> (centrální evidence sbírek Ministerstva kultury ČR).

Do 50. let 19. století převládala ve Varnsdorfu domácí výroba plátna na stavech a teprve později, po nákupu mechanických stavů, přecházela výroba do továrních hal. Varnsdorf byl jedním z nejdůležitějších center textilní výroby v habsburské monarchii. Příznivý hospodářský vývoj se odrazil i v růstu počtu obyvatelstva. Sousedství nízkých podstávkových domů s průmyslovou architekturou vytvořilo charakteristický vzhled města.

K rozvoji Varnsdorfu přispěla poloha na důležité silnici z Rumburka do Žitavy, která spojovala střední Německo s Čechami. Železniční propojení Varnsdorfu s českým vnitrozemím v roce 1869 způsobilo nebývalý hospodářský rozvoj oblasti a bylo impulzem pro budování dalších drah.

Hospodářská krize 30. let 20. století se výrazně dotkla rozvinutého textilního průmyslu, zejména menších varnsdorfských podniků. Politická rozhodnutí po roce 1945 otřásla ekonomickým potenciálem Šluknovska, vsi i města se vylidnily a již nebyly odpovídajícím způsobem dosídleny.

Orientální plán Varnsdorfu podle Antona Möllera (1910), 286 x 311 mm, zdroj: <http://ces.mkcr.cz/cz/psb.php?idpsb=1729> (centrální evidence sbírek Ministerstva kultury ČR).

2. Obyvatelstvo

Počet obyvatel Varnsdorfu, druhého největšího města v okrese Děčín, se pohybuje mírně nad 15 tisíc obyvatel. Nejvíce obyvatel, přes 25 tis. obyvatel, měl Varnsdorf před 1. sv. válkou (1910 - 25589). Vysoký počet obyvatel se udržel ještě v meziválečném období. Strmý pád následoval po r. 1945 v souvislosti s odsunem původního německého obyvatelstva (zejména Studánka). Území města se již nikdy nepodařilo dosídlit do předválečného stavu. Mírný nárůst počtu obyvatel po 2. sv. válce kulminuje v 80. a 90. letech 20. století. V prvních letech 21. století následuje mírný pokles se současným stavem 14.390 obyvatel.

Počet obyvatel podle výsledků sčítání od roku 1869

Obec, část obce [2]		Sčítání v roce														
		1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Varnsdorf	obec celkem	15 610	17 604	20 654	23 501	25 589	22 242	24 742	15 782	14 089	14 512	16 356	16 266	16 040	15 263	14 390
	Studánka	2 365	2 402	2 337	2 306	2 318	1 877	2 089	730	622	499	397	193	232	261	.
	Světliny 1. díl	65	40	49	45	51	37	32	9	4	7	6	.	.	8	.
	Varnsdorf	13 180	15 162	18 268	21 150	23 220	20 328	22 621	15 043	13 463	14 006	15 953	16 073	15 808	14 994	.

Grafické znázornění výsledků sčítání od roku 1869

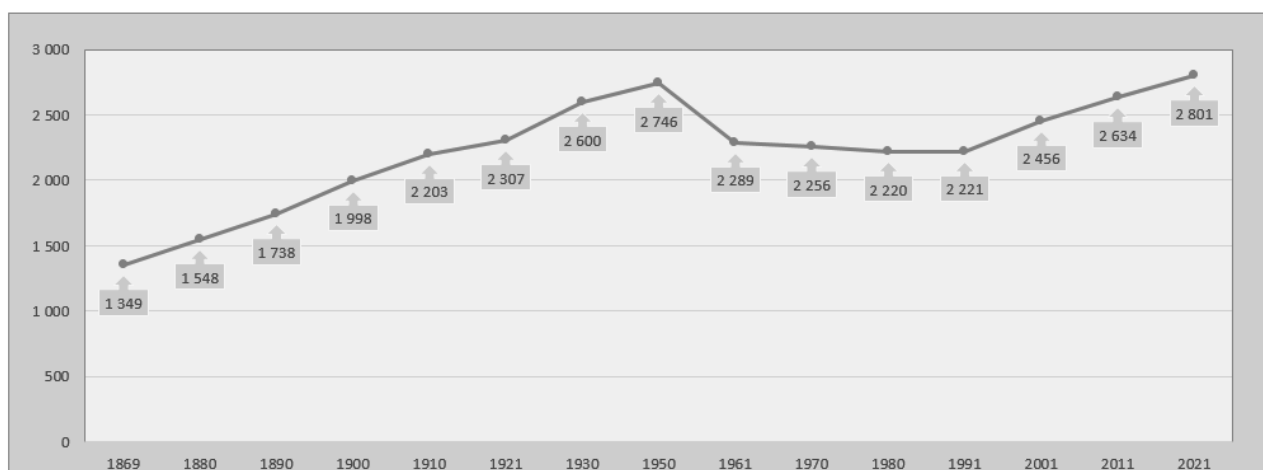
Zdroj: ČSÚ/sčítání obyvatelstva 2021

Dalším zajímavým statistickým údajem je počet domů a jejich vývoj. Mezi lety 1930 a 1950 došlo u počtu domů ve Varnsdorfu k nárůstu o 146 domů oproti pohybu obyvatelstva, které se snížilo o 8960 obyvatel. Došlo-li ke snížení obyvatelstva v daném období (rok 1950) na 63,79 % k roku 1930, tak počet domů naopak vzrostl na 105,62 % k roku 1930.

Obec, část obce [2]		Sčítání v roce														
		1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Varnsdorf	obec celkem	1 349	1 548	1 738	1 998	2 203	2 307	2 600	2 746	2 289	2 256	2 220	2 221	2 456	2 634	2 801
	Studánka	285	312	322	334	337	340	357	353	160	143	103	100	133	128	.
	Světliny 1. díl	6	6	6	6	6	6	6	6	.	3	3	.	.	5	.
	Varnsdorf	1 058	1 230	1 410	1 658	1 860	1 961	2 237	2 387	2 129	2 110	2 114	2 121	2 323	2 501	.

Zdroj: ČSÚ/sčítání obyvatelstva 2021

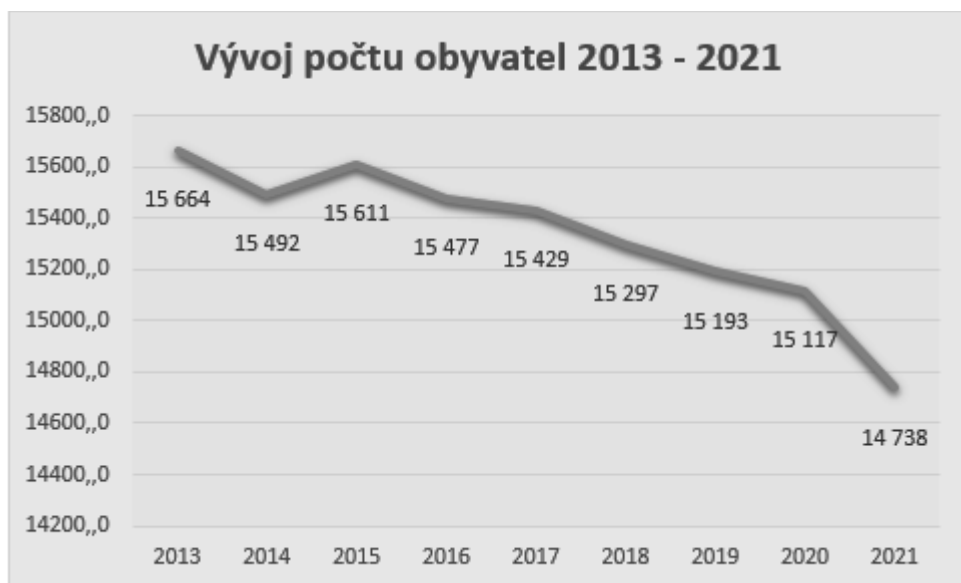
Grafické znázornění výsledků sčítání od roku 1869

Z pohledu statistického sčítání domů a obyvatel je zajímavý trend od roku 1991, kdy počet obyvatel trvale klesá, ale počet domů naopak roste. Tento stav lze uspokojivě vysvětlit vzrůstající poptávkou po samostatném bydlení ve vlastní nemovitosti či nedostatkem městských bytů a nutnost hledání řešení bydlení.

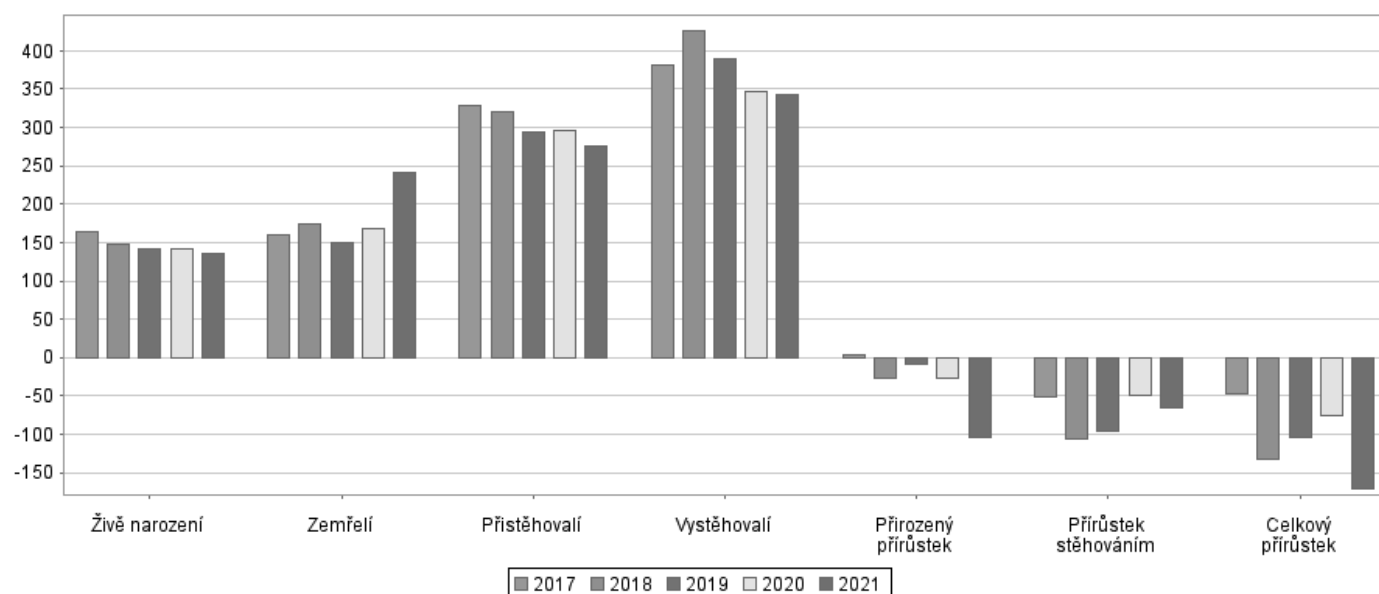
Podrobnější vývoj počtu obyvatel v posledních letech má klesající tendenci. Kromě roku 2015, kdy došlo k nárůstu počtu obyvatel k roku 2014 o 119 osob, je do roku 2020 trvalý sestup počtu obyvatel. Mezi rokem 2015 a 2020 se jedná o pokles o 494 osob.

Vývoj počtu obyvatel obce Varnsdorf v letech 2013 - 2021

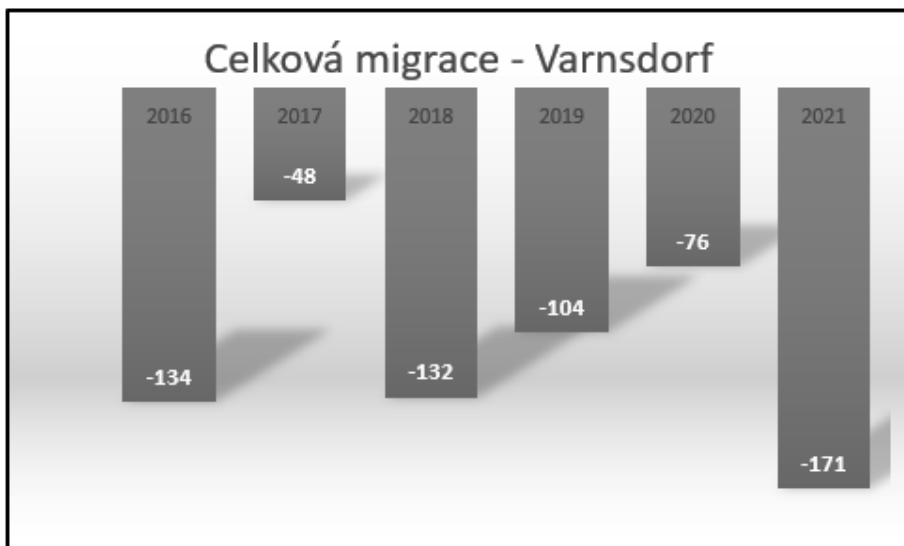

Zdroj: ČSÚ

Z pohledu migrace je zřejmý zvýšený pohyb obyvatel (přistěhovalí - vystěhovalí) oproti pohybu obyvatel způsobený přirozeným přírůstkem (živě narození - zemřelí). Z pohledu přirozeného přírůstku se pohyb obyvatel pohybuje mírně v záporných číslech. Naproti tomu u přírůstu stěhováním je záporný vliv na úbytek obyvatel zřetelnější. Celkový migrační pohyb pak ukazuje níže uvedený samostatný graf.

Zdroj: ČSÚ

Zdroj: ČSÚ

Celkový přírůstek je součtem přirozeného a migračního přírůstku a v případě Varnsdorfu je ve většině případech záporný. Proto dochází k postupnému úbytku obyvatel města.

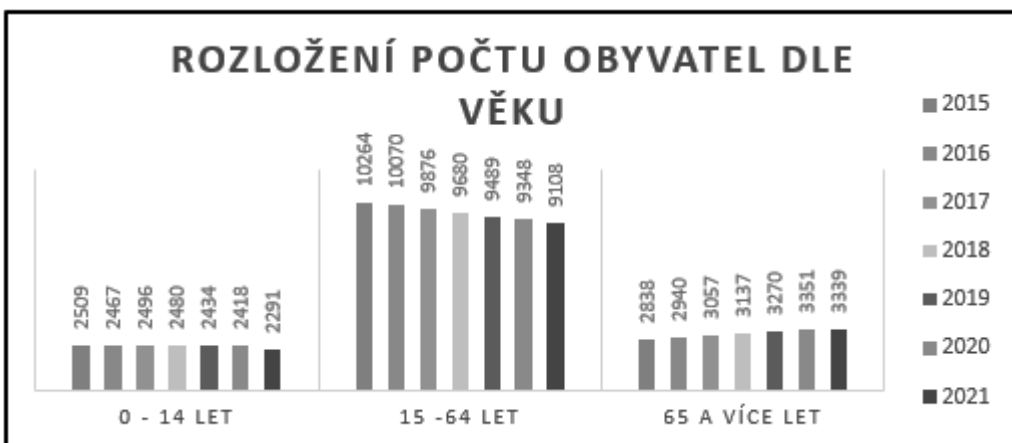
Rozložení počtu obyvatel dle věku

Na základě dělení obyvatel dle věku od roku 2015 do roku 2020 je patrný znatelný úbytek obyvatelstva ve věkové struktuře 15 - 64 let a naopak nárůst počtu obyvatel ve věkové struktuře 65 - a více let. Dochází zde tedy k významnému stárnutí obyvatelstva. Pokud v roce 2015 bylo obyvatel nad 65 let 18,18 % z celkového počtu, pak v roce 2020 to bylo již 22,17 %.

rok	Počet obyvatel	v tom vě věku		
		0 - 14 let	15 -64 let	65 a více let
2015	15611	2509	10264	2838
2016	15477	2467	10070	2940
2017	15429	2496	9876	3057
2018	15297	2480	9680	3137
2019	15193	2434	9489	3270
2020	15117	2418	9348	3351

Zdroj: ČSÚ

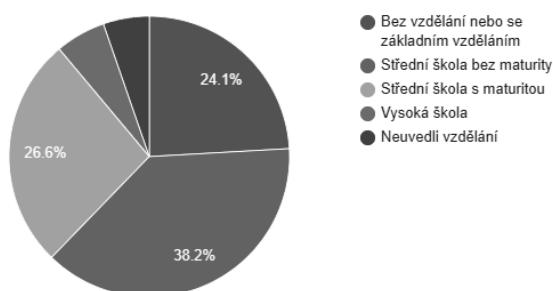
Graf rozložení počtu obyvatel dle věku

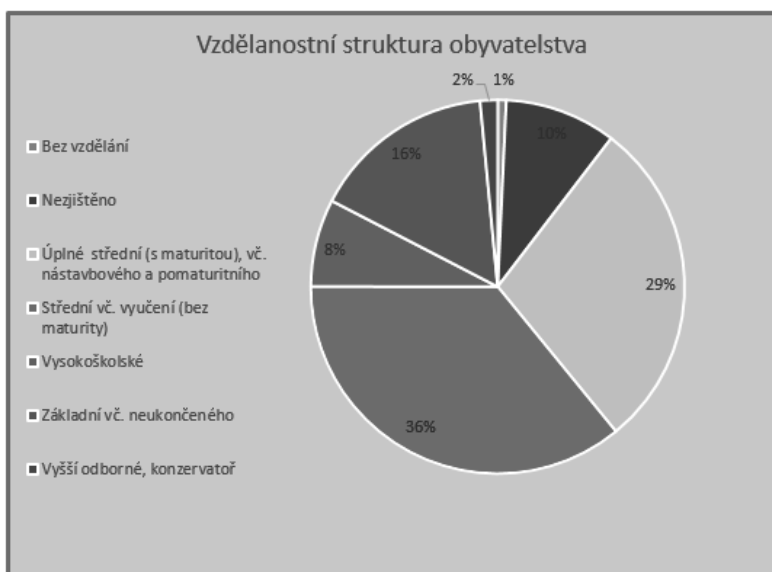
Zdroj: ČSÚ

Vzdělanostní struktura ve Varnsdorfu vykazuje vyšší zastoupení obyvatelstva středního vzdělání bez maturity (38,2 %) oproti ostatním skupinám. Druhou skupinou jsou pak obyvatelé se střední školou s maturitou (26,6 %) a třetí skupina jsou osoby bez vzdělání či se základním vzděláním (24,1 %). V současné době nejsou známy výsledky sčítání obyvatel 2021.

Vzdělanostní struktura obyvatel obce Varnsdorf v roce 2011

Vzdělanostní struktura obyvatel obce Varnsdorf v roce 2021

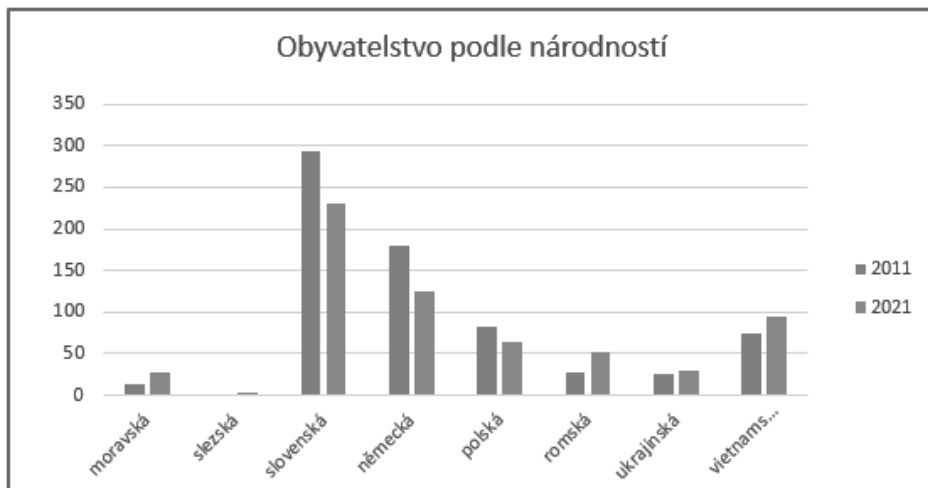

Zdroj: ČSÚ/sčítání obyvatelstva 2021

Vzdělanostní struktura dle sčítání obyvatel v roce 2021 vykazuje obdobné výsledky jako v roce 2011 s jednoprocenními odchylkami.

Národnostní menšiny

V roce 2011 se hlásilo k české národnosti 9 687 obyvatel měst Varnsdorfu, v roce 2021 to bylo už jen 8592 obyvatel. Oproti roku 2011 se však obyvatelé města přihlásili k více jak 30-ti národnostem. Nejvýznamnější počty obyvatel u jednotlivých národností jsou předmětem níže uvedeného srovnání v tabulce, ze které je patrné výrazné snížení u slovenské a německé národnosti oproti nárůstu romské a vietnamské.

Zdroj: SLDB 2011

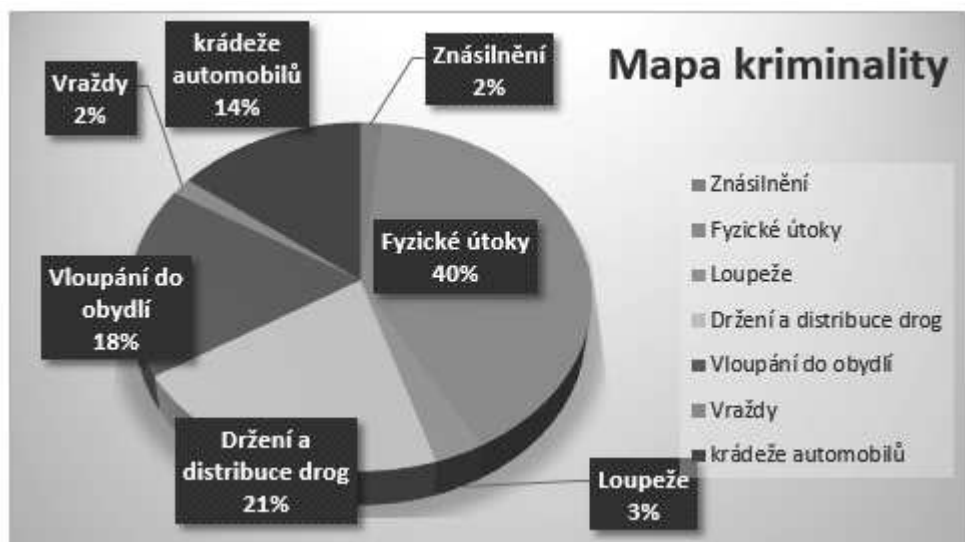
Sociální situace

Město Varnsdorf má pro tuto oblast zpracovaný dokument Bezpečnost a sociálně patologické jevy ve městě Varnsdorf 2020 - 2022. Z tohoto dokumentu jsou patrné současné problémy, které město Varnsdorf trápí.

Trestná činnost v roce 2020 byla ve městě Varnsdorf spáchána v 384 případech. Z těchto případů připadá na závažné trestné činy 62 případů, z čehož nejvíce připadá na fyzické útoky a držení a distribuce drog. Z dlouhodobého pohledu má největší podíl na páchání trestné činnosti majetková trestná činnost.

Mapa kriminality (obvodní oddělení Varnsdorf) leden 2020 - listopad 2020							
	Znásilnění	Fyzické útoky	Loupeže	Držení a distribuce drog	Vloupání do obydlí	Vraždy	krádeže automobilů
leden 20		2			2	1	
únor 20							1
březen 20				2	1		
duben 20		2		2			1
květen 20		3		2	1		2
červen 20		4	1	4	1		
červenec 20		1		2	2		
srpen 20	1	4					
září 20		3			4		1
říjen 20		3	1	1			2
listopad 20		3					2
Celkem	1	25	2	13	11	1	9

Zdroj: www.mapakriminality.cz

Zdroj: www.mapakriminality.cz

Z pohledu celkového vývoje lze zhodnotit postupný pokles trestné činnosti ve Varnsdorfu. Od roku 2016 je vývoj střídavý i při aplikaci opatření na snižování kriminality ve městě (asistenti prevence kriminality a jiná opatření).

Zdroj: www.mapakriminality.cz

Zneužívání návykových látek

Hlavním rizikem v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality je výskyt užívání drog včetně jejich výroby a distribuce na území města, na místě sociálně vyloučených lokalit. Pro celé Šluknovsko je charakteristický vysoký počet uživatelů drog, zejména alkoholu, marihuany a pervitinu. Poslední dvě látky se dají v regionu sehnat za relativně nízkou cenu (cca 70 Kč za dávku pervitinu, 100 Kč gram marihuany). Nízká cena těchto látek je častým důvodem proč jsou obchodovány přes hranice Německa. Navyšuje se meziočasně až o 30 % i počet klientů neziskové organizace WHITE LIGHT I., která ve Varnsdorfu poskytuje služby sociální prevence pro uživatele drog. Toto číslo však nemusí nutně znamenat nárůst počtu uživatelů drog v oblasti, k tomu by bylo nutné ho komparovat s dalšími daty, například z krajské hygienické stanice o počtu epidemiologických chorob v regionu atd. Toto číslo tak může paradoxně indikovat úspěšnost služeb tzv. harm reduction, a to především ve formě nárůstu důvěry mezi uživateli

drog a poskytovatelem této služby. V roce 2019 město Varnsdorf spolupracovalo s organizací WHITE LIGHT I, která zde zajišťovala projekt „Terénní program pro uživatele drog ve městě Varnsdorf“. Dle realizovaného projektu WHITE LIGHT I, za první pololetí roku 2018 poskytla služby 110 stálým klientům, z toho jich bylo 89 uživatelů pervitinu, 2 uživatelé alkoholu a 19 uživatelů THC. Proběhlo 749 kontaktů a v 519 případech bylo vyměněno terénními pracovníci 14 173 kusů stříkaček. Během monitoringu města posbíraly pracovníce v ulicích 83 odhozených stříkaček a odvezly je k odborné likvidaci. Všichni uživatelé jsou informováni o bezpečném užívání a o možnostech pomoci.

Zdroj: TAP Varnsdorfu 2020-2022

Ve městě Varnsdorf je od 19. 1. 2018 aktivní „Poradna pro závislosti – Drug Out“, jejímž cílem je pomocí odborného sociálního poradenství a edukačních aktivit zlepšit fyzickou a psychickou soběstačnost cílové skupiny. Dále jí pak v co největší možné míře umožnit zapojení do běžného života bez užívání návykových látek. Služba je určena osobám ve věku nad 15 let ohrožených závislostí nebo osobám závislých na návykových látkách, zejména uživatelům nelegálních návykových látek (THC, pervitin, opioidy). Zaměřuje se také na uživatele alkoholu, na osoby s problémem patologického hráčství, na osoby blízké (zejména rodiče) uživatelů návykových látek a osoby ohrožené závislostním chováním.

V roce 2018 v rámci poskytování odborného poradenství byla poskytnuta aktivita 173 osobám a uskutečněno 423 kontaktů. Individuální spolupráce byla zahájena s 18 klienty. Pomoc využilo i 14 rodičů a partnerů osob. V roce 2018 uskutečnila poradna 2 vzdělávací akce, kterých se zúčastnilo 40 osob z města Varnsdorf.

Zdroj: TAP Varnsdorfu 2020-2022

Exekuce obyvatelstva

Velký problém pro rozvoj města činí také vysoká zadluženost obyvatelstva. V roce 2019 (poslední známá data na stránkách www.mapaexekuci.cz) uvádí exekuční řízení u 2072 osob, což činí 16,24 % z celkového počtu obyvatel nad 15 let. V rámci porovnání s rokem 2016 tak došlo k nárůstu počtu exekucí o 1768 (+17,8%) na celkový počet 11693 exekucí.

obec VARNSDORF	2019	2016	změna
okres Děčín, Ústecký kraj			
Počet osob v exekuci	2 072	2 011	+3,0 % (+61 osob)
Podíl osob v exekuci	15,93%	15,46%	+0,47 p.b.
Celkový počet exekucí	11 693	9 925	+17,8 % (+1 768 exekucí)
Průměrný počet exekucí na osobu	5,6	4,9	+14,3 % (+0,7)

Bankrot obyvatelstva

Jedna z možností odlužení obyvatelstva je osobní bankrot. V roce 2020 bylo v této situaci 232 osob, které požádaly o vyhlášení tohoto nouzového osobního stavu.

Obec 2020	VARNSDORF X
okres Děčín, Ústecký kraj	
Počet osob v osobním bankrotu	232
Meziroční změna počtu osob v bankrotu	-9
Podíl osob v bankrotu	1,83 %
Průměrný počet věřitelů	neposkytnuto
Podíl muži / ženy	45 % / 55 %
Podíl manželů	27,2 %
Průměrný / mediánový věk	44,6/44
Osobní bankroty vs. exekuce	11,20%

Město Varnsdorf nedisponuje protidluhovou poradnou, lidé jsou odkázáni na nabídku Oblastní Charity Rumburk, popřípadě službu poradny v Krásné Lípě. Nedostatečná nabídka služeb dluhového poradenství je tak velkou bariérou i v dalších oblastech života obyvatel vně i uvnitř SVL obce. Zadluženost je bariérou účasti na legálním trhu práce, a to jak ze strany zadlužených, tak ze strany potencionálních zaměstnavatelů (administrativní zátěž), ale i bariérou pro získání důstojného bydlení a plnohodnotného začlenění do společenského života.

Sociálně vyloučené lokality

Mezi nejobávanějšími místy ve městě zůstávají stejně jako v předcházejících letech SVL - na ul. Kovářská, okolí hotelu Sport na ul. Žitavská, okolí bývalého hotelu, v parku u dopravního hřiště (zde se schází mládež, která experimentuje s drogami), zákoutí u sportovní haly na ul. Západní, (zde se také schází mládež), Skateparku, dále v parku na ul. Národní. Ve městě se však nachází více zákoutí a neosvětlených míst, které se stávají oblíbeným místem pro setkávání nejen mládeže.

Město Varnsdorf realizuje projekt „Asistenti prevence kriminality“, díky němuž hlídky APK kontrolují od 7.00 do 22.00 hodin prostory nejen ve SVL Kovářská, ale jsou směřovány i do dalších SVL a mikro-SVL, kde dohlíží zejména na dodržování veřejného pořádku a jejich přítomnost zde působí také preventivně. Z projektu MVČR Domovník - preventista je v této funkci zaměstnáno 6 osob, které pracují v městských bytových domech ve Varnsdorfu, a to na sociální ubytovně která se nachází na ul. T. G. Masaryka, dále v domě s pečovatelskou službou na ul. Lesní a ul. Nemocniční, ve SVL ul. Kovářská - Žitavská, a ve dvou panelových domech na ul. Křížikova. Domovníci - preventisté upozorňují na dodržování domovního řádu, odpovídají za pořádek a údržbu v bytových domech, snaží se předcházet sousedským sporům, upozorňují na porušování veřejného pořádku a předávají obyvatelům informace od Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ a hlavně bytové správy.

Městská policie Varnsdorf

Městská policie Varnsdorf byla zřízena Městským zastupitelstvem na zasedání dne 19. 3. 1992 prostřednictvím přijetí obecně závazné vyhlášky č. 9/1992 s účinností od 1. 4. 1992. Ve své činnosti se řídí zákonem č.553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších změn a doplňků, a dále Zastupitelstvem města schváleným Statutem městské policie.

Mezi úkoly městské policie patří zejména:

1. přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
2. dohlíží nad dodržováním pravidel občanského soužití,
3. přispívá v rozsahu stanoveném tímto nebo jiným zákonem k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,
4. odhaluje přestupky a jiné správní delikty,
5. upozorňuje fyzické a právnické osoby na porušování obecně závazných právních předpisů a činí opatření k nápravě.

V roce 2020 měla Městská policie ve Varnsdorfu celkem 18 pracovníků. V hodnoceném období bylo přijato celkem 1682 oznámení jak osobním kontaktem, tak po technických pojítcích. K tomu bylo dalších 219 na „linku 156“ a 603 událostí souvisejících s PCO. Dále bylo oznámeno celkem 36 podezření z krádeže. Současně bylo zaznamenáno 5181 různých preventivních kontrol. Pěších kontrol v katastru města bylo realizováno celkem 478, z kamerového systému bylo zaznamenáno 64 událostí, které byly následně řešeny buď hlídkou MP, nebo dále cestou Policie ČR. Strážníci MP dále 278x spolupracovali se složkami Policie ČR a 16x s Hasičským záchranným sborem.

Zdroj: Vyhodnocení činnosti MP za rok 2020

Spolková činnost ve městě

Ve městě je evidováno 95 různých spolků, převážná část je aktivně činná a vytváří svou činností kulturní, sportovní či vzdělávací prostředí ve městě. Spolková činnost je základem komunitního života ve městě a tvoří převážnou část společenského života obyvatel.

Aktivním spolkem lze nazvat spolek Kruh přátel muzea Varnsdorf; v jeho rámci působí v současnosti 7 klubů: Klub přátel historie a historických staveb, Klub výtvarníků, Klub fotografů, Minerálklub, FASCIKL – fantasy a sci-fi klub, Přírodovědný klub a Primo Victoria - klub historického šermu. Spolek vyvíjí bohatou a zajímavou činnost nejen díky aktivitě svých členů, ale také díky příspěvkům města, vedení Oblastního muzea Děčín a sponzorům, kteří pomáhají tuto činnost zajistit materiálně. Členové spolku se věnují ochraně přírody, záchraně a údržbě drobných kulturních památek, podílí se na vydávání publikací, organizují výstavy a soutěže. Jejich činnost je dokumentována každoročně klubovou ročenkou, která nese od roku 2004 název Mandava s podtitulem "Vlastivědné čtení z Varnsdorfu a Šluknovského výběžku".

Zdroj: <http://muzeum.varnsdorf.cz/>

Mezi další aktivní spolky a kluby lze zařadit velice aktivní Sbor dobrovolných hasičů Varnsdorf. Má cca 26 členů. Ve městě pracuje základní organizace Českého zahrádkářského svazu a místní organizace Českého rybářského svazu. Zájemci o ekologii se mohou sdružovat v Základní organizaci Českého svazu ochránců přírody Netopýr Varnsdorf. Ve Varnsdorfu jsou aktivní další kulturní spolky a organizace, např. Český červený kříž, Farní obec starokatolické církve, Apoštolská církev, sbor Varnsdorf, JUNÁK, středisko LUŽAN Varnsdorf, OS Etuda Prima (tanec, umění), Diakonie ČCE (sociální oblast), Kvíltet, z.s. (hudba), SOS Studánka (volnočasové aktivity), Jaromír Josef - Taneční škola STYL, Svaz tělesně postižených v ČR, MO Varnsdorf, Klub českých turistů, S radostí, z.s. (hudba, umění), MAS Český sever, z.s., Sdružení osvobozených politických vězňů a pozůstalých, Občanské sdružení Walden (ochrana přírody) a další.

Ze sportovních oddílů ve městě má nejpočetnější členskou základnu TJ Slovan Varnsdorf. Nejpočetnější oddíl je basketbalový, dále tenisový, oddíl lyžování, volejbalu, házené, plavání, atletiky a zápasu. Ve městě působí dále TJ HC Varnsdorf (hokej), Horolezecký klub Varnsdorf, florbalový klub SK Paintball Varnsdorf, TJ Sokol Varnsdorf, zabývající se zápasem, Klub tradičního karate (mezinárodní úspěchy), Stars Varnsdorf (akrobatické cvičení), Mandavan, z.s. (triatlon), Motosport klub Varnsdorf, SK Futsal Varnsdorf a další malé sportovní kluby.

Fotbal se hraje ve Varnsdorfu od r. 1907. V současné době je kopaná ve městě spojena s FK Varnsdorf, který hraje druhou fotbalovou ligu. V FK Varnsdorf hrají žáci, dorost, junioři a muži, při klubu působí Fotbalová akademie Šluknovského výběžku soustřeďující talentované hráče. Více na <http://www.fkvarnsdorf.cz/>

Město Varnsdorf podporuje místní spolky a zájmové organizace formou poskytnutí vlastních prostor (např. objekt divadla, objekt knihovny, objekt hasičské zbrojnice, fotbalový a lehkootletický stadion "Kotlina", sportovní hala, krytý plavecký bazén, krytý zimní stadion). Město dále podporuje místní spolky a zájmové organizace prostřednictvím dotačního programu města Varnsdorf. Do tohoto programu mohou žádat také sociální a příspěvkové organizace ve městě. Pro rok 2022 bylo do programu vloženo 1.500.000 Kč, o které si žadatelé mohou požádat. Finanční podpora se uskutečňuje formou neinvestiční účelové dotace se zaměřením na podporu kulturní, sportovní a další činnosti dětí, mládeže a pro širokou veřejnost. Vedle těchto podpor poskytuje město i přímou podporu na základě schváleného rozpočtu pro jednotlivé akce.

Ve Varnsdorfu se během roku pořádá několik nejrůznějších kulturních, společenských a sportovních akcí. V posledním období však byl komunitní život zatížen opatřeními na omezení pandemické situace v ČR.

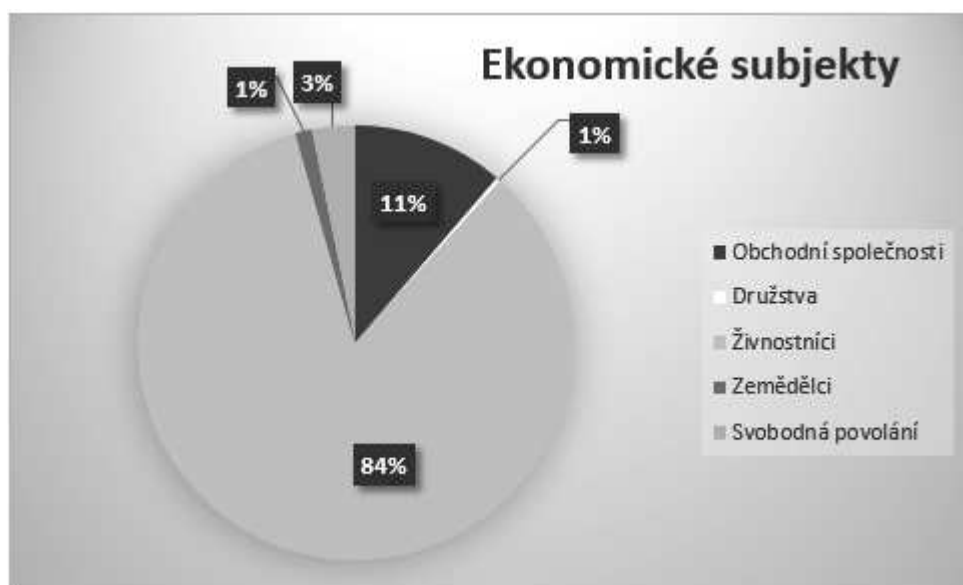
Osvětová činnost

Informování občanů o dění v obci probíhá prostřednictvím místních novin (čtrnáctideník) - Hlas severu, webových stránek Města Varnsdorf, městského rozhlasu (či přes aplikaci mobilního rozhlasu), webových stránek spolků, zájmových organizací a městských příspěvkových organizací, výlepových ploch, městského informačního centra (Městská knihovna), facebooku - oficiální stránky města a dalších médií.

3. Hospodářství

Ve Varnsdorfu bylo k 31.12.2021 evidováno 2775 ekonomických subjektů, pouze 1372 je však k tomuto datu aktivní. V rámci rozdělení dle právní formy převažují významně živnostníci nad obchodními společnostmi. Ve městě je 84 % živnostníků proti 11 % obchodních společností.

Ekonomické subjekty dle právní formy

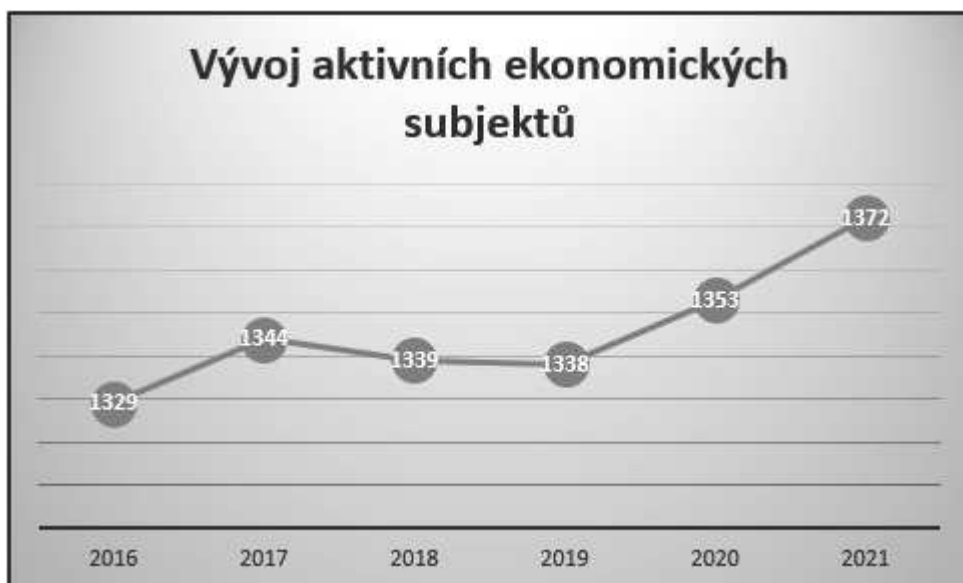
Zdroj: ČSÚ

V rámci bližšího porovnání ekonomických subjektů dle odvětví, jejich registrace a aktivní činnosti je zřejmá převaha Velkoobchodu a maloobchodu nad ostatními odvětvími. Následuje průmysl a stavebnictví. Při porovnání, zda registrovaný subjekt je zároveň i aktivní však dochází u odvětví Velkoobchodu a maloobchodu ke snížení aktivity subjektů pouze na 40 %. Oproti průmyslu a stavebnictví, kde se tato aktivita pohybuje na 62 % resp. 58 %. Vůbec nejvyšší stabilitu vykazuje odvětví Peněžnictví a pojišťovnictví se Zdravotní a sociální péčí 80 % resp. 76 %. Naopak nejnižší stabilitu vykazuje oblast Činnosti v oblasti nemovitostí 32 %.

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou	Podíl aktivity subjektů
Celkem	2 775	1 372	49%
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	89	50	56%
B-E Průmysl celkem	362	224	62%
F Stavebnictví	352	203	58%
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	567	224	40%
H Doprava a skladování	95	61	64%
I Ubytování, stravování a pohostinství	205	82	40%
J Informační a komunikační činnosti	74	53	72%
K Peněžnictví a pojišťovnictví	15	12	80%
L Činnosti v oblasti nemovitostí	97	31	32%
M Profesionální, vědecké a technické činnosti	261	165	63%
N Administrativní a podpůrné činnosti	65	35	54%
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	4	2	50%
P Vzdělávání	68	42	62%
Q Zdravotní a sociální péče	42	32	76%
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	63	27	43%
S Ostatní činnosti	303	109	36%
X nezařazeno	-	-	-

Zdroj: ČSÚ

Vývoj ekonomicky aktivních subjektů za posledních šest let vykazuje mírný nárůst. Nejnižší úroveň byla vykázána v roce 2016, a to 1329 ekonomických subjektů aktivních. V dalším období po mírném poklesu je zřejmý dvouletý vzestup aktivních podniků.

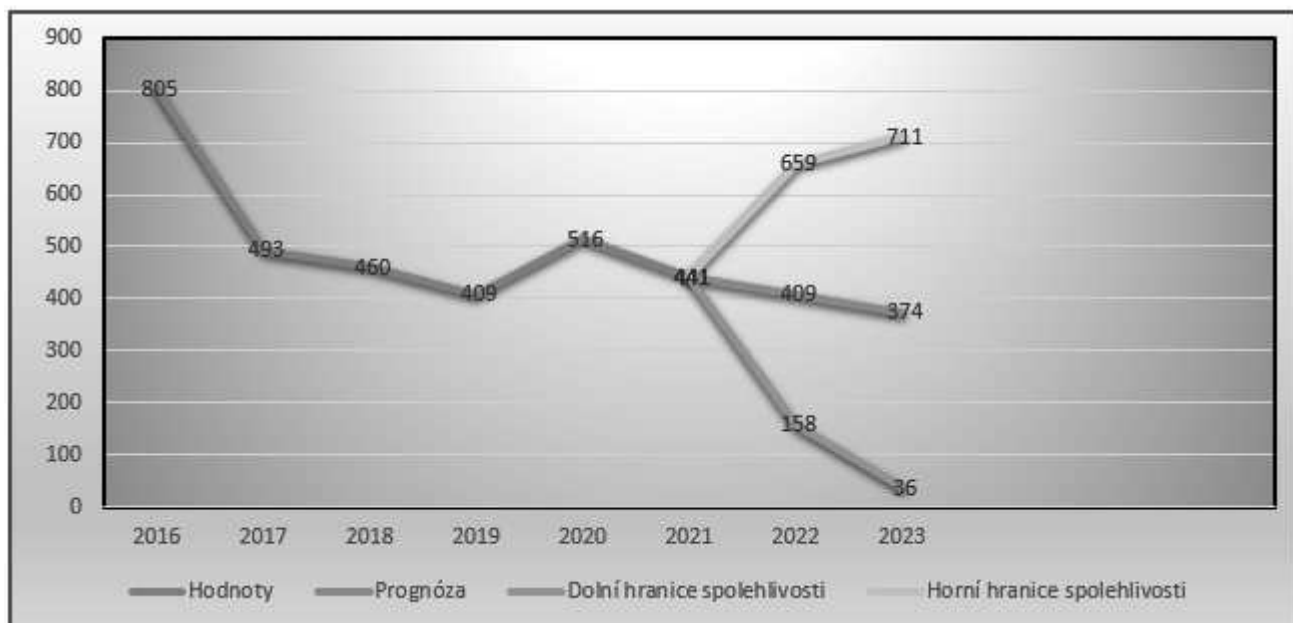
Zdroj: ČSÚ

Vývoj aktivních subjektů rozdělených s ohledem na počet zaměstnanců a důležitosti zaměstnanosti statisticky vykazuje konstantní údaje s ohledem na celkový počet sledovaných subjektů. Pouze v roce 2019 došlo k přesunu nejvýznamnějšího ekonomického subjektu z části 500-999 zaměstnanců do části 250-499 zaměstnanců.

Varnsdorf	Celkem	v tom s počtem zaměstnanců												
		neuvedeno	bez zaměstnanců	1 - 5	6 - 9	10 - 19	20 - 24	25 - 49	50 - 99	100 - 199	200 - 249	250 - 499	500 - 999	1000 a více
2015	1 366	214	846	207	35	27	6	14	7	7	1	1	1	0
2016	1 329	194	819	221	26	31	4	17	8	6	1	1	1	0
2017	1 344	240	799	207	31	28	5	16	10	5	2	0	1	0
2018	1 339	207	841	194	30	24	8	21	5	6	2	0	1	0
2019	1 338	215	846	182	29	27	2	22	7	5	2	1	0	0
2020	1 353	210	870	184	26	24	6	20	5	6	1	1	0	0
2021	1 374	206	898	182	28	21	7	21	4	5	1	1	0	0

Zdroj: ČSÚ

Navazující údaj o nezaměstnanosti vykazuje do roku 2019 trvale snižující vývoj. V roce 2020 však došlo k výraznému nárůstu nezaměstnanosti o 107 osob. To lze přičítat nepříznivé pandemické situaci v daném roce. V roce 2021 pak nezaměstnanost opět klesla na úroveň 441 dosažitelných osob. Prognóza ukazuje trvale snižující počty nezaměstnaných.

Zdroj: ČSÚ

Pro vývoj nezaměstnanosti je vedle množství osob hledající práci důležitá také nabídka pracovních pozic v dané lokalitě.

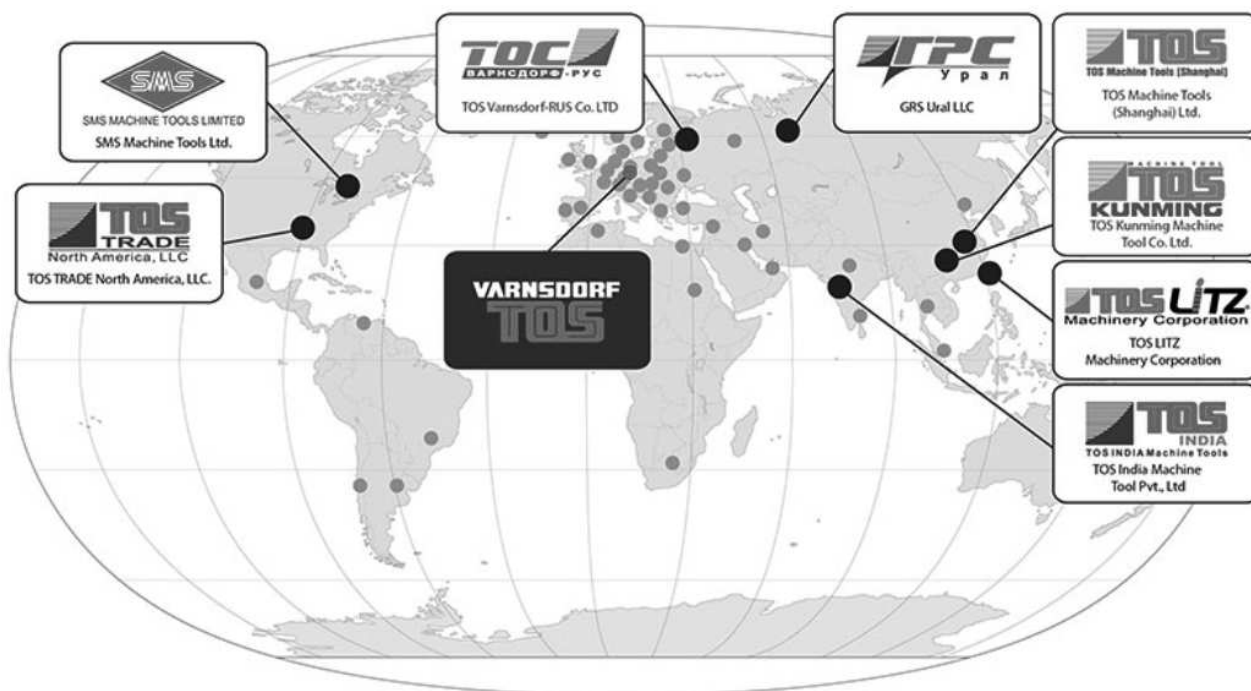
Zdroj: ČSÚ

Z analýzy nezaměstnanosti a nabízených volných pracovních pozic na úřadu práce je zřejmá konstantní nabídka pracovních pozic, která nedosahuje potřeb nezaměstnaných. Dalším aspektem jsou rozdílné požadavky na pracovníky a daná kvalifikace nezaměstnaných, o čemž vypovídá stálá poptávka s měnícím se množstvím nezaměstnaných.

Největším podnikem a zaměstnavatelem ve Varnsdorfu je strojírenský podnik TOS Varnsdorf (továrna obráběcích strojů), světový výrobce horizontálních frézovacích a vyvrtávacích strojů a obráběcích center. Firma TOS Varnsdorf byla založena v roce 1903 továrníkem Arno Plauertem pod názvem „Arno Plauert, továrna na stroje“. V současné době má podnik cca 449 zaměstnanců a tržby přes 1 mild. Kč (2020). Více informací je na <http://www.tosvarnsdorf.cz/cz/>.

Profil společnosti | TOS Varnsdorf a.s. <https://www.facebook.com/tr?id=180966080579860&ev=PageView&noscript=1>

TOS VARNSDORF a.s. se v současné době angažuje v dalších převážně strojírenských firmách (více ve [výroční zprávě 2021](https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=72072181&subjektId=18276&spis=541555) na adrese <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=72072181&subjektId=18276&spis=541555>)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb (tis. Kč)	1 540 383	1 356 963	1 182.322	1 627 351	1 361 295	1 021 357
Export (tis. Kč)	1 179 949	1 145 979	864 443	1 532 500	1 239 061	937 501
Čistý zisk (tis. Kč)	10 038	(67 905)	(88 242)	(86 934)	1 136	(258 912)
Celková aktiva (tis. Kč)	2 269 526	2 127 967	2 167 130	2 177 579	1 988 175	1 679 716
Vlastní kapitál (tis. Kč)	1 546 052	1 479 888	1 388 492	1 260 937	1 264 908	1 004 669
Základní kapitál (tis. Kč)	942 412	942 412	942 412	942 412	942 412	942 412
Průměrný počet zaměstnanců	512	481	477	478	478	449

Zdroj: TOS Varnsdorf

Druhou největší výrobní firmou je K W L, s.r.o. (Kabelwerk Lausitz) od roku 2006 je součástí Wilms Gruppe, největšího výrobce kabelů a vodičů v SRN. Firma se zabývá vývojem a výrobou kabelů a vodičů, kabelových svazků a kabelových systémů pro automobilový průmysl, spotřební zboží, kompletní kabelové systémy a izolované silnoproudé vedení. K 30.6.2021 vykazoval podnik 181 zaměstnanců a tržby přes 71 mil. Kč (2021). Více informací je na <http://www.kwlsro.cz>.

Dalším výrazným zaměstnavatelem v terciální sféře ve městě je Vyšší odborná škola a Střední škola, Varnsdorf, příspěvková organizace, která byla zřízena Ústeckým krajem usnesením Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 30/10Z/2009 ze dne 16. 12. 2009. Vyšší odborná škola a Střední škola, Varnsdorf vznikla sloučením Střední školy služeb a cestovního ruchu, Bratislavská 2166, Varnsdorf, Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy, Mariánská 1100, Varnsdorf a Střední průmyslové školy technické, Karolíny Světlé 2703, Varnsdorf. V roce 2020 měla celá škola přes 200 zaměstnanců.

Mezi významné podnikatele lze zařadit firmu Frottana - Bohemia, s.r.o. 99 zaměstnanců - 2020 (výroba konfekčních textilních výrobků kromě oděvů), NOPROSU s.r.o. 94 zaměstnanců - 2019 (nákladní autodoprava), RETOS VARNSDORF s.r.o. 91 zaměstnanců - 2020 (generální opravy obráběcích strojů) a pobočka VITANA, a.s. (balení koření).

Opakem je pak uzavření společnosti Velveta a.s., která byla dlouhodobě významným zaměstnavatelem ve městě. Ještě v roce 2020 zaměstnávala 91 zaměstnanců.

Již od 90. let 20. století byly snahy města pořádat společná setkání s varnsdorfskými podnikateli, např. spolupráce mezi místními podnikateli a starostou města Ing. Bartoněm z r. 1998. Později se uskutečnila celá řada setkání, naposledy v r. 2014 podnikatelské kavárny, avšak bez výraznějších výsledků. Město Varnsdorf spolupracuje s podnikateli spíše individuálně podle oboustranné potřeby. Ve městě sídlí MAS Český sever, která poskytuje poradenství ohledně dotačních programů nejen pro podnikatele. V roce 2021 realizovalo město s organizací ICUK a MAS Český sever projekt: Podnikni to!, který byl zaměřen na začínající podnikatele.

Ve Varnsdorfu se nachází poměrně velké množství ploch pro podnikání, které jsou město nebo i jiní majitelé schopni nabídnout případným zájemcům a investorům. Většinou se však jedná o menší plochy. Ve městě se nachází také celá řada brownfields (nevyužívaných průmyslových, zemědělských aj. ploch). V r. 2013 byla zpracována studie Brownfields na území MAS Český sever, která obsahuje 24 lokalit brownfield na území Varnsdorfu. Ke každé lokalitě je zpracovaná průvodní karta a fotodokumentace.

V národní databázi brownfieldů se však nacházejí pouze čtyři lokality - Areál prodejny Jednoty (dnes již využíván - potřeba aktualizace databáze), Vila ve Varnsdorfu ([50°55'5.003"N, 14°36'27.000"E](#)), Jatka na Plzeňské ulici ([50°53'25.000"N, 14°37'21.002"E](#)) a ZŠ Saifertova ([50°54'44.253"N, 14°36'56.399"E](#)).

Charakter zemědělské výroby

Zemědělská půda zaujímá z celkové katastrální plochy města 41,24 %. Z pohledu přírodních a klimatických podmínek je území zařazeno do tzv. oblasti LFA typu S - oblasti se specifickým znevýhodněním (podhory, podhorské oblasti). Převládajícím způsobem zemědělského hospodaření je celoroční extenzivní, či téměř celoroční, pastva skotu (dominují krávy bez tržní produkce mléka) a údržba travních porostů a kulturní krajiny. Na okrajích města se pak nacházejí extenzivní zájmové chovy koní. Rostlinná výroba je v podstatě omezena na produkci píce různé kvality s převahou produkce senáže a siláže pro výkrm skotu. V roce 2021 bylo ve Varnsdorfu evidováno 29 zemědělců, mezi nejvýznamnější z těch, co hospodaří přímo v katastru města, jsou p. Pasovský Bohuslav (126 ha), pí Kudlová Lucie (69 ha) a fa MetalPlast Lipník nad Bečvou a.s. (57 ha). Ve městě se nachází i podniky na zpracování zemědělské produkce, např. Mlékárna Varnsdorf, Varnsdorfské uzeniny nebo Pivovar Kocour.

Charakter nezemědělské výroby

V rámci nezemědělské výroby činí plocha lesního porostu 37,49 % plochy katastru města. Město z této plochy (983,46 ha) vlastní jen 50 ha. Proto je její význam pro chod města zanedbatelný.

4. Infrastruktura

Ve Varnsdorfu je zřízen vodovod, zaveden plyn i vybudovaná kanalizace. Rozdílný je pouze rozsah pokrytí. Údaje jsou uvedeny dle průběžně zveřejňovaných informací ze sčítání lidí v roce 2021. Ostatní údaje vycházejí ze sčítání obyvatelstva v roce 2011. Po zveřejnění dalších nových dat bude část týkající se údajů ze sčítání obyvatelstva z roku 2011 aktualizována.

V roce 2011 bylo ve Varnsdorfu 2417 obydlených domů a 217 neobydlených. Celkem tedy 2634 domů. Z těchto neobydlených domů bylo 59 využíváno k rekreaci. Tento poměr 91,76 % x 8,24 % vyjadřuje charakter městského území s nižším podílem rekreačních míst v území. Na vodovod je napojeno 2247

domů, což je 92,97 % obydlených domů. Nižší údaje vykazují přípojka plynu a napojení na kanalizaci, zde se jedná o 1607 resp. 1648 obydlených domů.

Domy	Domy celkem	z toho		Počet osob	
		rodinné domy	bytové domy	celkem	z toho v rodinných domech
Domy celkem	2 634	2 207	364	15 150	6 677
obydlené domy	2 417	2 008	357	15 150	6 677
z počtu domů vlastnictví:					
fyzická osoba	2 087	1 925	140	7 825	6 352
obec, stát	55	10	36	1 589	45
bytové družstvo	33	-	33	1 288	-
spoluvlastnictví vlastníků bytů	155	43	112	2 971	178
z počtu domů technické vybavení domů:					
přípoj na kanalizační síť	1 648	1 293	317	12 215	4 226
vodovod	2 247	1 862	351	14 367	6 279
plyn	1 607	1 243	336	12 068	4 241
ústřední topení	1 909	1 636	238	12 600	5 534
neobydlené domy s byty	217	199	7	x	x
z toho:					
využívané k rekreaci	59	59	-	x	x
počet bytů v neobydlených domech	273	229	33	x	x

Zdroj: ČSÚ, sčítání obyvatelstva 2011

Území	Domy celkem	z toho podle vlastníka domu					
		fyzická osoba	obec, stát	bytové družstvo	jiná právnická osoba	spoluvlastnictví vlastníků bytů	kombinace vlastníků
Varnsdorf	2 801	2 506	29	15	54	174	15

Území	Domy celkem	v tom způsob odvádění odpadních vod				
		přípoj na kanalizační síť	vlastní čistička odpadních vod	žumpa, jímka	bez kanalizace a jímky	nezjištěno
Varnsdorf	2 801	1 887	74	736	10	94

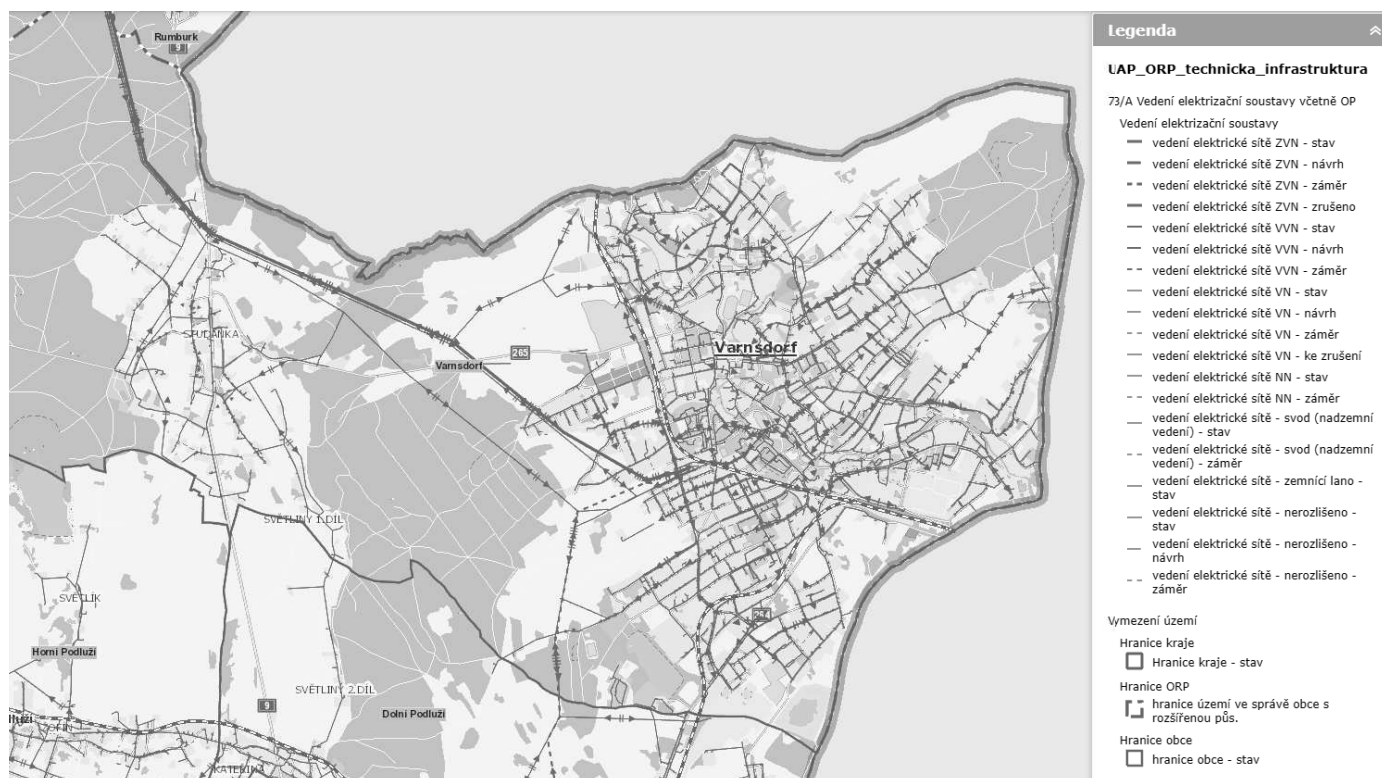
Zdroj: ČSÚ, sčítání obyvatelstva 2021

V roce 2021 údaje uvádějí, že ve Varnsdorfu je již 2801 domů. V rámci desetiletého odstupu se jedná o nárůst 167 domů. Výrazný je také rozdíl ve vlastnictví domů. Za porovnávané období došlo k nárůstu vlastnictví domů fyzickými osobami o počet 419. Při snižování počtu obyvatel tak dochází i ke změně charakteru bydlení, kdy je upřednostňováno bydlení v soukromých domech před kumulací obyvatel ve více podlažních domech.

Z pohledu jednotlivé technické infrastruktury lze rozdělit tuto dotčenou občanskou vybavenost na energetiku, plyn, vodní a kanalizační připojení a dále teplovodní vytápění.

Energetika

Ve městě Varnsdorf nejsou evidovány vážné problémy s dodávkou elektrické energie. Jedná se o nadzemní vedení, které je rozvedeno v celém městě. Zásady územního rozvoje Ústeckého kraje zpřesňují realizaci přívodu velmi vysokého napětí E25 – Koridor pro vedení 110 kV v trase Nový Bor – Nová Huť – elektrická stanice Varnsdorf. Zásady zpřesňují daný koridor jako koridor E25 pro VPS. Šířka koridoru E25 je 100 m.

Zdroj: <https://geoportal.kr-ustecky.cz/>

Zdroj: <https://geoportal.kr-ustecky.cz/>

Na výše uvedeném obrázku je znázorněn (červené šrafování) koridor E25 a rekonstrukce ostatního vedení ve Varnsdorfu.

Na území města Varnsdorf se nachází dvě fotovoltaické elektrárny, které jsou majetkem soukromých vlastníků. Fotovoltaické elektrárny patří mezi limity území s ochranným pásmem 20m.

Plyn

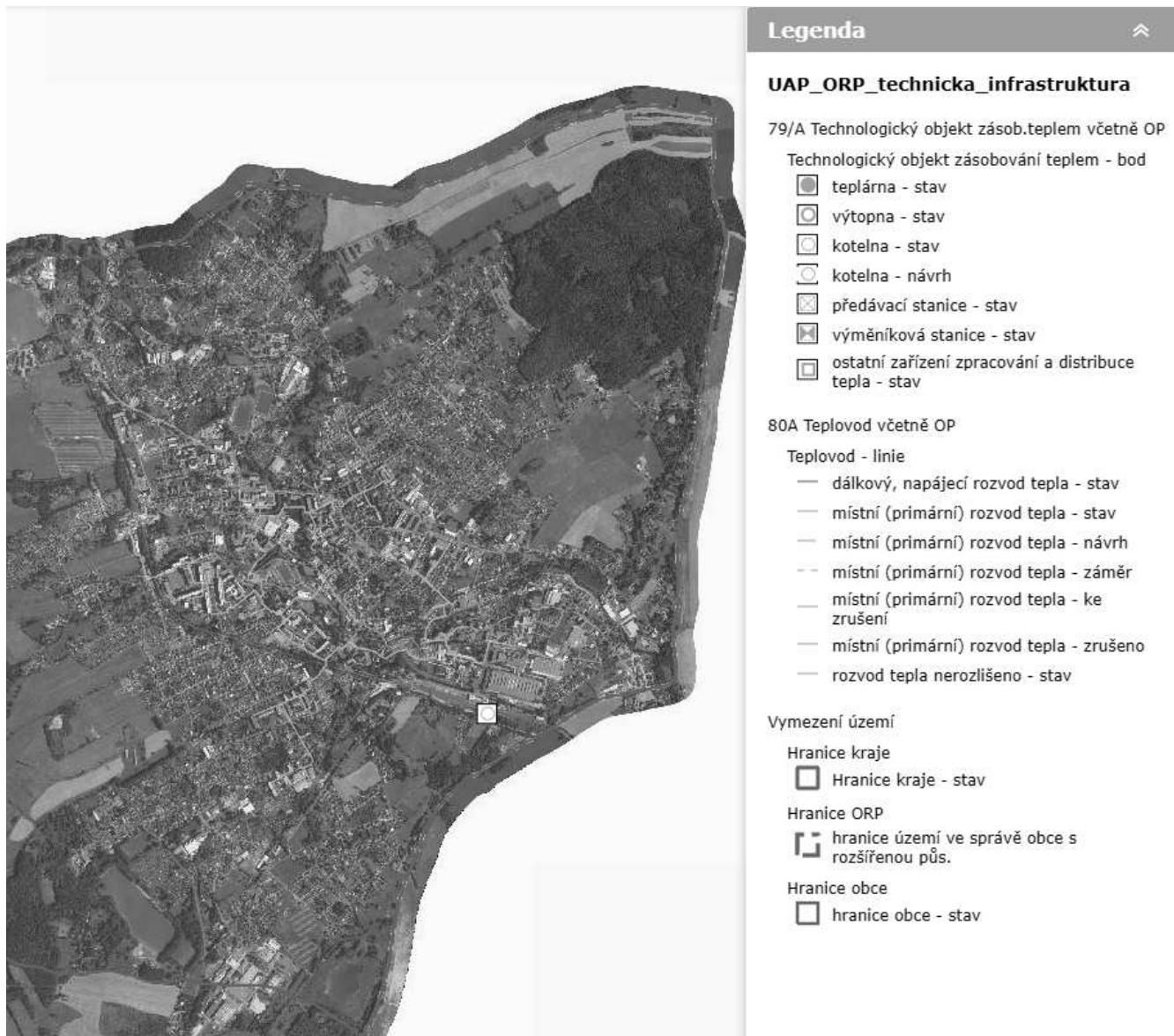
Ačkoliv je plyn rozveden ve velké části města a dle sčítání je napojeno na plyn 66,5 % obytných domů, je zde menší zájem o faktické připojení (cca 40 % - 50 %). V současném vývoji cen energií je malý předpoklad rozšiřování plynového vytápění v budoucím čase. Spíše se očekává postupný úbytek připojených uživatelů.

Zdroj:<https://geoportal.kr-ustecky.cz/>

Teplovodní potrubí

Na území města je vybudován teplovodní přívod, který využívá Teplárna Varnsdorf a.s. k dodávce tepla do napojených domů. Z níže uvedeného rozmístění je zřejmý marginální význam pro zásobování teplem ve vztahu k plynu či dalším zdrojům vytápění. V současném vývoji cen energií je teplovodní přívod potenciálním řešením celkového vytápění objektů. Určitým nedostatkem je vysoká cena na rekonstrukci rozvodů.

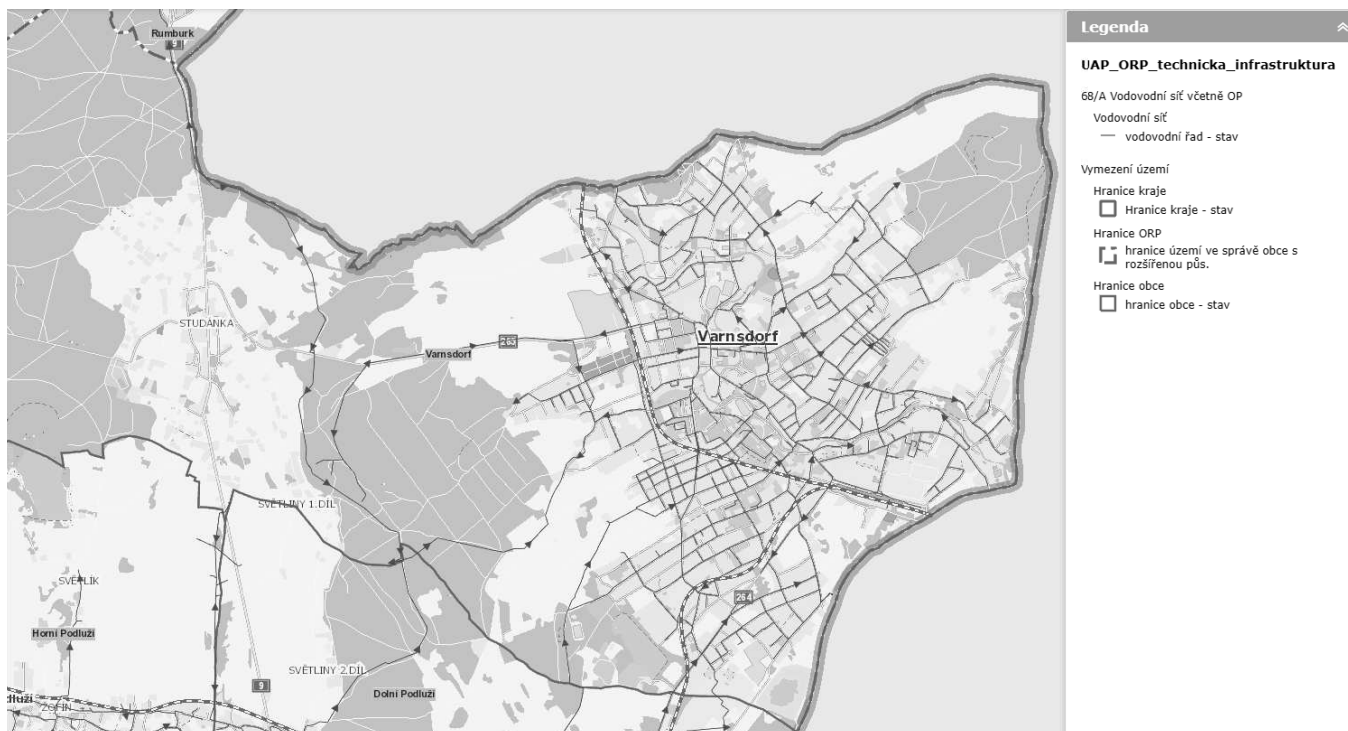
Zdroj: <https://geoportal.kr-ustecky.cz/>

Vodovod

Hlavním správcem a provozovatelem vodovodních sítí a jejich zařízení jsou na území Varnsdorfu Severočeské vodovody a kanalizace a.s. Území je převážně zásobeno z lokálních vodních zdrojů podzemních vod prostřednictvím místních rozvodů vodovodu. Pokrytí obyvatel veřejným vodovodem je ve Varnsdorfu 99 % obyvatel. Okrajové části obcí, které nejsou napojeny na veřejný vodovod (část obce Studánka), jsou zásobovány vodou individuálně ze studní a vrtů. Kvalita vody a vydatnost těchto zdrojů je dobrá za předpokladu standardního počasí (opak extrémní sucha v roce 2019).

Pro území Ústeckého kraje byl vypracován plán rozvoje vodovodů a kanalizací (dále jen PRVK), který zahrnuje zhodnocení stavu zásobování pitnou vodou, odkanalizování a čištění odpadních vod všech měst a obcí kraje včetně návrhu výhledového řešení. Pro město Varnsdorf jsou plánovány čtyři akce (níže schéma investic).

Níže uvedený mapa znázorňuje vodovodní síť ve městě.

Níže uvedená situační mapa ukazuje plánovanou výstavbu vodovodu do roku 2030

Zdroj: <https://prvk.kr-ustecky.cz/>

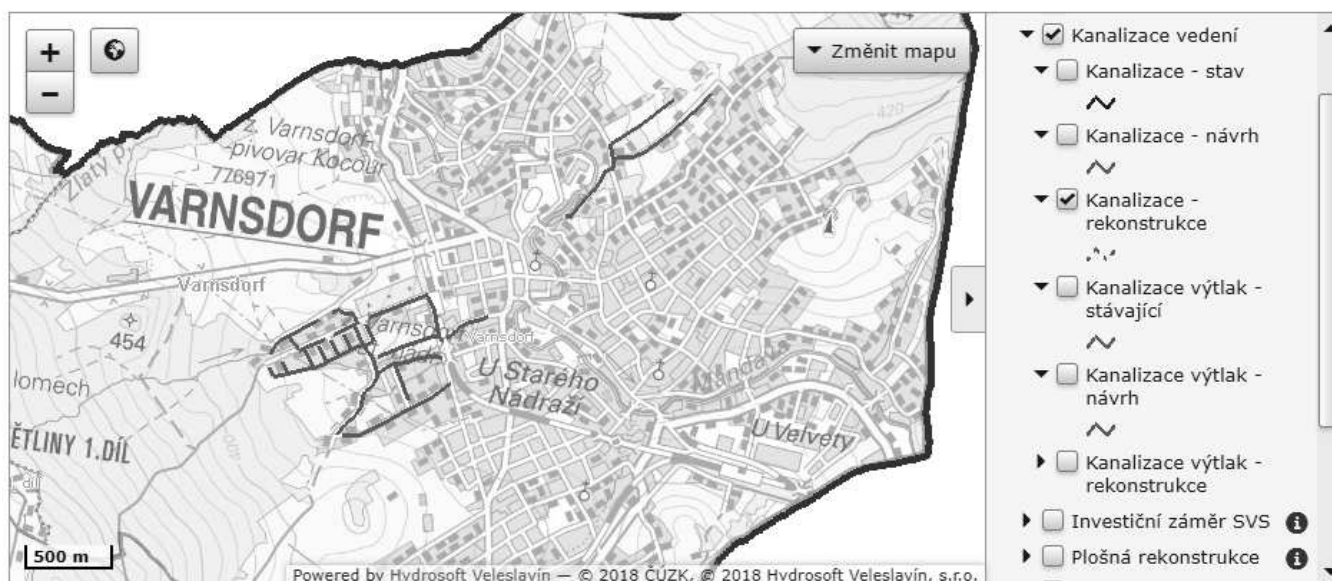
Kanalizace

Odpadní vody jsou odváděny kanalizační sítí, v opačném případě jsou zachycovány v bezodtokových jímkách. Ve městě je pokryto kanalizací 96 % obyvatel města. Odpadní vody jsou odváděny oddílnou kanalizací a jsou čištěny na centrální čistírně odpadních vod. Odpadní vody z městské části Studánka u Rumburku jsou čištěny na individuálních ČOV.

Zdroj: <https://geoportal.kr-ustecky.cz>

Níže uvedená situační mapa ukazuje plánovanou výstavbu kanalizace v následujících letech.

Zdroj: <https://prvk.kr-ustecky.cz/>

Dopravní infrastruktura - silniční doprava

Katastrem města Varnsdorf neprochází trasa žádné dálnice ani rychlostní komunikace. Základem silniční sítě jsou zde silnice I. a II. třídy (především severojižní silnice I/9), které dále doplňují silnice II. a III. třídy a místní komunikace. Páteřní komunikací na sledovaném území je silnice I/9 vedoucí přes Studánku (Praha - Mělník - Česká Lípa - Nový Bor - Rumburk - st. hranice s Německem). Dopravní význam silnice I/9 je značný a spočívá v zajištění hlavního silničního napojení Šluknovského výběžku a důležitého spojení mezi Ústeckým, Libereckým a Středočeským krajem. Na tuto hlavní komunikaci se napojují dvě komunikace II. třídy z hraničních přechodů ve Varnsdorfu.

Ve Varnsdorfu se nacházejí dva silniční hraniční přechody. Seifhennersdorf - Varnsdorf, který je v provozu od r. 1967 a Grossschönau - Varnsdorf, který je v provozu od prosince 2007.

II/264 (Rybniště - Jiřetín pod Jedlovou - Dolní Podluží - Varnsdorf - st. hranice s Německem), která na území SO ORP Varnsdorf prochází obcemi Rybniště, Horní Podluží, Jiřetín pod Jedlovou, Dolní Podluží a Varnsdorf

II/265 (Lipová - Velký Šenov - Krásná Lípa - Varnsdorf - st. hranice s Německem), která na sledovaném území prochází obcí Varnsdorf.

Nejbližší napojení na dálnici je na německou A4 v Bautzenu (44 km), potom následuje na dálnici D8 v Ústí nad Labem (66 km). Nejbližší napojení na rychlostní komunikaci je v Bílém Kostele nad Nisou (30 km) ve směru na Liberec.

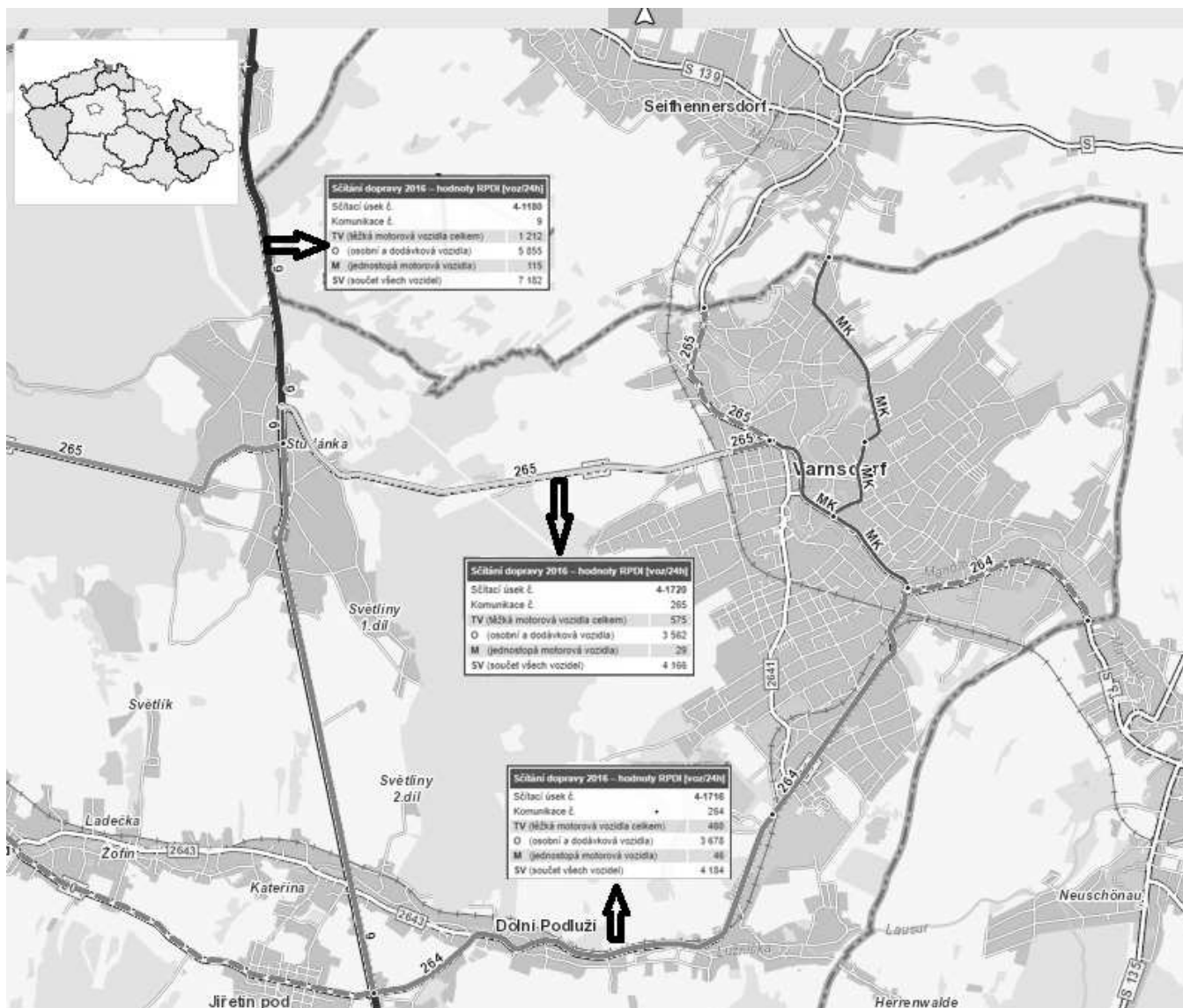
Hlavní komunikace jsou v majetku a ve správě SÚS Ústeckého kraje. Část komunikací má nový asfaltový povrch, přesto je nutné v okrajových částech věnovat pozornost opravám těchto komunikací (např. silnice 2641 - Kmochova). Na základě těchto poznatků jsou místní komunikace postupně opravovány - tyto opravy jsou však samozřejmě vázány na aktuální možnosti městského rozpočtu. Město spravuje cca 140 km místních komunikací, které je schopno vzhledem k podmínkám řádně udržovat.

Zdroj: <https://geoportal.kr-ustecky.cz/Apps/dopravnimapa/>

Dopravní sčítání v roce 2016 upřesnulo zatížení vozovek z pohledu denní průjezdnosti. Nejvíce zatížená komunikace je komunikace č. I/9, která ve směru na Rumburk vykazuje průměrnou průjezdnost 7182 vozidel za den. Další navazující komunikace z Varnsdorfu - komunikace č. 264 a č. 265 mají denní průměr 4184 resp. 4166 vozidel za den.

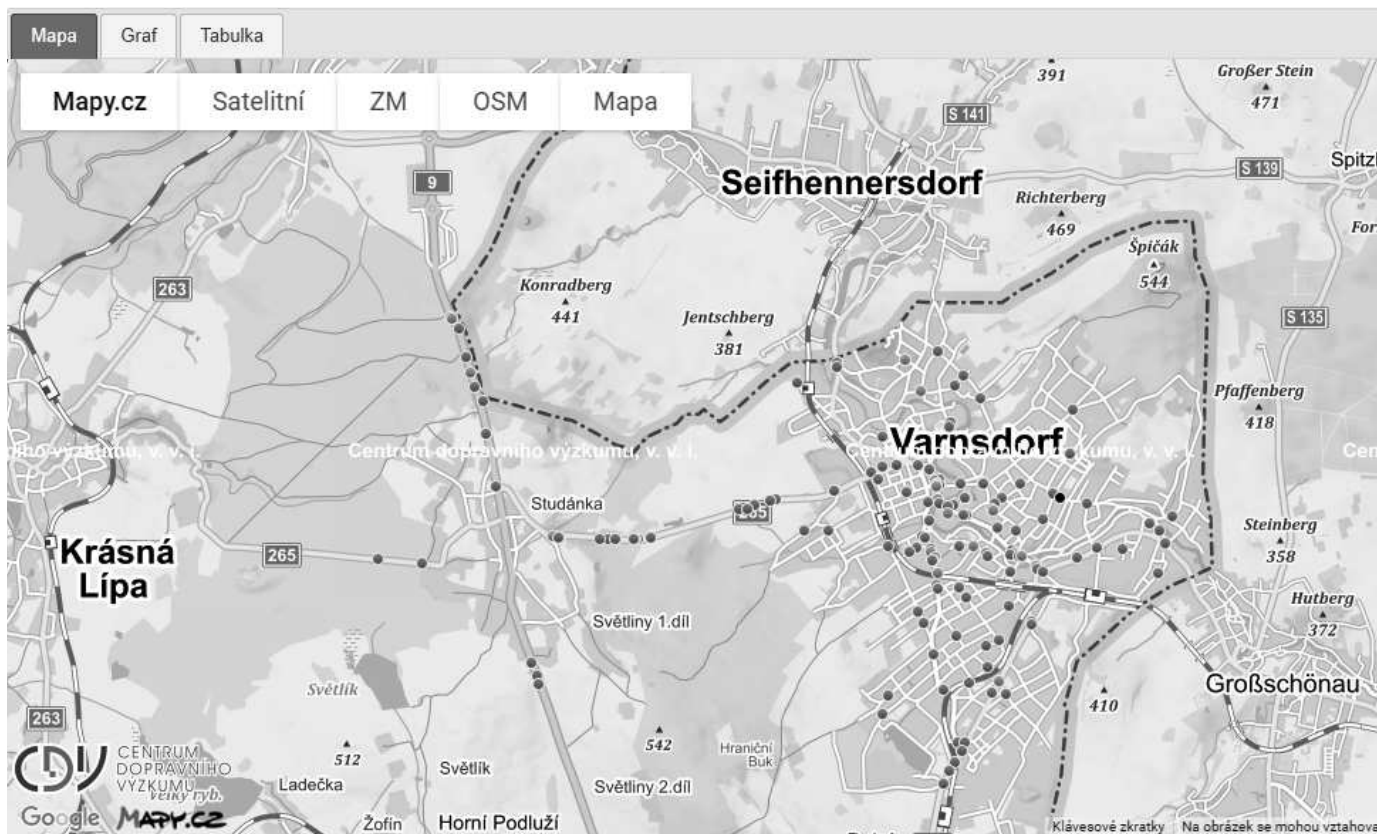

Zdroj: <http://scitani2016.rsd.cz/pages/map/default.aspx>

Nehodovost

V rámci nehodovosti došlo v roce 2021 k 157 dopravním nehodám, při kterých jedna osoba zemřela, tři osoby byly těžce zraněny a 25 lehce. Podíváme-li se na nehodovost za posledních šest let, došlo celkem k 728 dopravním nehodám, při kterých zemřely pouze dvě osoby a 141 bylo zraněno.

Nehodovost za rok 2021, Varnsdorf - obec

Všeobecný přehled

	Počet nehod	Počet osob
Usmrcení	1	1
Těžké zranění	2	2
Lehké zranění	18	20
Bez zranění	136	0
Celkem	157	23

Nehodovost za posledních pět let (2016 -2020). Z přehledu je patrné, že se stala jediná smrtelná nehoda v roce 2020 na území města.

Všeobecný přehled 2016-2021

	Počet nehod	Počet osob
Usmrcení	2	2
Těžké zranění	15	14
Lehké zranění	100	127
Bez zranění	611	0
Celkem	728	143

Zdroj: <https://nehody.cdv.cz/statistics.php>

Autobusová doprava - dopravní obslužnost

Dopravní obslužnost zajišťuje a objednává ve městě Ústecký kraj (odbor dopravy). Město jako největší sídlo ve Šluknovském výběžku má statut výchozího a koncového prvku většiny autobusových linek. Linky 402, 403 a 407 mají počátek a konec na autobusovém nádraží ve středu města. Linky 409 a 410 pak začínají a končí u vlakového nádraží Varnsdorf. Linka 409 vede přes Seifhennersdorf v sousedním Německu. Městem také prochází linka 191 (červeně znázorněná), která spojuje Varnsdorf nemocnici se

zastávkou Varnsdorf, Kaufland.

Železniční doprava - dopravní obslužnost

Městem prochází regionální železniční linka L7, která spojuje město Varnsdorf s Libercem (Liberec-Zittau-Varnsdorf). Dalším významným dopravním spojením je linka U9, která vede do Rybníště, kde se tato regionální trasa napojuje na dálkovou dopravu Šluknov - Rumburk - Česká Lípa.

Dalším významným prvkem v železniční dopravě jsou sezonní a turistické vlaky. Linka T9 směřuje z Liberce přes Varnsdorf do Mikulášovic. Ačkoliv se jedná o jeden spoj v sobotu a jeden v neděli, umožňuje obyvatelům z Liberce a blízkého okolí navštívit Šluknovský výběžek.

Zdroj: <https://www.kr-ustecky.cz/>

Infrastruktura cestovního ruchu

V rámci turistické infrastruktury a nabídky zaměřené na přírodní památky je město výchozím bodem k dosažení Chráněné krajinné oblasti Lužické hory, která se dotýká jižní hranice katastrálního území Varnsdorfu. Ve velmi dostupné vzdálenosti je pak Chráněná krajinná oblast Labské pískovce a v ní se nachází Národní park České Švýcarsko. Varnsdorf má s ohledem na tyto blízké přírodní podmínky velmi

dobré předpoklady pro rozvoj sportovně-relaxačních forem turismu (zejména pěší turistika s přírodně poznávacím, příp. kulturně poznávacím CR a cykloturistika), které nejsou díky stavu potřebné infrastruktury dostatečně využity. Turistický region je pokrytý relativně hustou sítí pěších turistických tras spravovaných KČT. Trasování a logika vedení pěších tras ovšem neodpovídá nárokům současných turistů (příliš dlouhé mezilehlé úseky bez služeb, vedení po silnicích, málo kratších okružních tras, nepružná reakce vedení tras na změny v síti atraktivit, služeb a dopravní obsluhy). Město pro tuto skupinu turistů zřídilo několik tematických a okružních tras nejen ve městě, ale i v blízkém okolí (Prameny Křinice, Červený kostel, Včelí stezka, RIO a další). Samostatným problémem je velmi slabé propojení systému turistických tras na české a německé straně. Přímo městem prochází několik turistických tras, cyklotras a částečně i vozíčkářská trasa.

Mezi nejdelší trasu se řadí modrá turistická trasa, která protíná Varnsdorf od východu na západ a vede z hraničního přechodu Varnsdorf - Großschönau směr Krásná Lípa. Druhá trasa, která vede ze severu k jihu je zelená turistická trasa z hraničního přechodu Varnsdorf - Seifhennersdorf směr Horní Podluží. Severovýchod Varnsdorfu, lze pak projít po žluté turistické značce, jejíž hlavní cíl je vrch Špičák.

Cyklotrasy jsou vyznačeny ve Varnsdorfu dvě. Jsou evidovány pod čísly 3013 a 3015. Západní trasa 3013 také protíná vozíčkářskou trasu, která vede z Krásné Lípy, zasahuje do katastru města Varnsdorfu a vrací se zpět do Krásné Lípy. Trasa 3015 pak vede z hraničního přechodu Varnsdorf - Seifhennersdorf skrze centrum města až k jižní hranici katastru. Do budoucna má město připraveny další tři trasy, které by měly být realizovány (trasa Mandavská, Vyhádková a Luční). Tyto trasy jsou blíže zpracovány v koncepci cyklo dopravy pro Svazek obcí Tolštejn.

Základem pro získání informací je Městské informační centrum, které provozuje na základě rozhodnutí zřizovatele Městská knihovna.

Pro bližší vymezení cestovního ruchu a zacílení na jednotlivé skupiny je zpracována koncepce cestovního ruchu jako samostatný dokument: Strategie cestovního ruchu pro město Varnsdorf.

Zdroj: www.mapy.cz

Kulturní dědictví

Varnsdorf je protkán chráněnými památkami, které jsou zdrojem turistického ruchu. Vedle přírodních krás okolních chráněných oblastí je v katastru města evidováno 27 aktuálně chráněných kulturních památek. Z toho je 5 kostelů. Mezi nejvýznamnější historické památky tedy patří kostel sv. Františka z Assisi, kostel sv. Karla Boromejského, kostel sv. Petra a Pavla, tzv. Červený kostel a Chrám Proměnění Páně. Pravidelné bohoslužby jsou však pouze ve dvou kostelích: sv. Petra a Pavla a v Chrámu Proměnění Páně (starokatolický kostel).

Obecně lze konstatovat, že evidované kulturní památky jsou zatíženy budoucími opravami. Náklady na tyto sanace však překračují možnosti města.

Kultura ve městě

Zajištění kultury ve městě patří mezi základní předpoklady činnosti města vůči svým občanům. Město si je vědomo této důležitosti, a proto si nechalo vypracovat samostatnou Strategii kultury města Varnsdorf pro období 2022 -2030.

Níže uvedený výčet kulturních zařízení je tak jen úvodem do této "Strategie", která se zabývá širším pohledem do problematiky kultury a jejím financováním.

Město Varnsdorf disponuje dostatkem kulturních zařízení. Mezi nejvýznamnější patří **Městské divadlo**, které svou kulturní nabídkou vytváří prostor pro různé cílové skupiny, čímž naplňuje svou významnou funkci ve městě.

Další kulturní nabídky vytváří ve městě **Městská knihovna**, která je od r. 2009 umístěna v nově zrekonstruované budově bývalé průmyslové školy. Objekt nese název Městské centrum kultury a vzdělávání Varnsdorf (MCKV) a sídlí v něm kromě vlastní knihovny Dům dětí a mládeže a Městské informační centrum. Knihovna provozuje oddělení pro dospělé, dětské a hudební. V nabídce je dále veřejný internet, čítárna a on-line katalog knih. Knihovna během roku pořádá řadu přednášek pro děti i dospělé a výstav.

Jako poslední mezi významné poskytovatele kultury patří **Muzeum Varnsdorf**. Muzeum je zřízeno jako pobočka Oblastního muzea v Děčíně (příspěvková organizace Ústeckého kraje). Budova muzea č.p. 415 byla městem předána do vlastnictví Ústeckému kraji. Muzeum je v této době z důvodu havarijního stavu uzavřeno. V současné době vyvíjí svou činnost (zejména knihovna a badatelna) v náhradních prostorách v ulici Legií 2574 (bývalé prostory dětského a hudebního oddělení Městské knihovny Varnsdorf) za "Červeným kostelem".

Dalším kulturním zařízením, již v soukromých rukách, je **Centrum Panorama**. Na otázku: "Proč mají lidé chodit do Panoramy, odpovídají majitelé: Panoramatické plátno subjektivně působí při projekci širokoúhlého filmu až monumentálním dojmem, který nezažijeme v žádném ze současných ale ani bývalých pražských kin, včetně tolik vzpomínané legendární Alfy na Václavském náměstí. Celý objekt navíc vyzařuje velmi příjemnou atmosféru. Stručně řečeno: Cítíte se zde jako v klasickém kině." Kino má kapacitu 557 míst a je zde možno dále navštívit restauraci Pizzerie s obslužným barem pro návštěvníky kina. Kapacita 90 míst s kompletní nabídkou. Další nabídkou je Film Point - restaurace s kapacitou 100 míst s velkoplošnou projekcí.

Základní umělecká škola - poskytuje vzdělání od 5 do 18 let v hudebním, literárně dramatickém, tanečním a výtvarném oboru. Připravuje své žáky k profesionálnímu studiu i pro amatérskou uměleckou činnost. Vyučuje také dospělé bez omezení věku. Toto zařízení je místem, kde jsou každoročně pořádány koncerty žáků, které tak vytváří potenciál dalšího rozvoje kultury ve městě.

Vedle všech menších restaurací, barů a míst pro občerstvení je zapotřebí zmínit **Pivovar Kocour**, který byl založen v roce 2007 a zabývá se zejména výrobou piva pod značkou Kocour, dále pak výrobou ostatních nedestilovaných kvašených nápojů, ubytováním a provozováním restaurace. Pivovar disponuje vlastními prostory pro konání kulturních a společenských akcí, včetně kempu. Pivovar Kocour pořádá během roku řadu koncertů (některé ve spolupráci s Městským divadlem), trhů, chovatelských výstav a dalších akcí.

Ve městě jsou další kulturní místa, která jsou využívána pro akce a veřejný kulturní život např. Rodinná kavárna Hosana café, Studentský klub Střelnice, Lidová zahrada, Rozkrok a další.

Sportovní infrastruktura

Vedle kulturních zařízení je město vybaveno i po stránce možných sportovních příležitostí. Některé aktivity jsou provozovány na vrcholové sportovní úrovni. Mezi ně patří aktivita vytvářená spolkem **FK Varnsdorf, z.s.**, který je jediným akcionářem Fotbalového klubu Varnsdorf, a.s., tento klub hraje Národní fotbalovou ligu ve střední části tabulky. Ke své činnosti využívá fotbalový stadion v areálu "Kotlina". Při klubu působí také Fotbalová akademie Šluknovského výběžku soustřeďující talentované hráče k dalšímu rozvoji.

Vedle fotbalového stadionu je potřeba zmínit i rekonstrukci zimního stadionu ve městě. Tento zimní stadion je využíván **HC TS Varnsdorf** - hokejovou mládeží, kde dorost hraje Ligu dorostu. Muži pak hrají Krajskou hokejovou ligu Libereckého kraje.

Významným klubem, který sdružuje různé sportovní aktivity a patří mezi nejpočetnější je spolek **TJ Slovan Varnsdorf**. Tento spolek má více sportovních aktivit (atletika, basketbal, házená, jezdeckví, šachy, lyžování, stolní tenis, tenis, zápas a volejbal).

Atletika: Oddíl atletiky provozuje svou činnost na Městském fotbalovém a lehkootletickém stadionu. Sportoviště nabízí ideální podmínky pro všechny atletické disciplíny a díky tomu se zde koná řada závodů. Oddíl je každoročně přihlašován do soutěží v rámci Libereckého krajského atletického svazu (LKAS).

Basketbal: Oddíl basketbalu využívá ke své činnosti jak sportovní halu, tak i sokolovnu. Sportovní hala však splňuje rozměrové parametry lépe než sokolovna, a tak se zde koná většina basketbalových utkání. Basketbalové týmy (mimo mužů), hrají od oblastního přeboru po nadregionální ligu. Muži pak hrají ligu Severočeskou

Házená: Oddíl je složen z mladších a starších žáků. V současné době oddíl nadále spolupracuje s TJ Slavoj Děčín a staršími hráči, kteří tento oddíl také budou reprezentovat.

Lyžování: Oddíl lyžování má zázemí pro letní přípravu v prostorách TJ SLOVAN VARNSDORF, kde je také plně podporován. V zimním období využívá různé lyžařské areály, které oddílu vždy připraví sjezdovku na míru pro určitý typ tréninku.

Plavání: Oddíl využívá ke své činnosti plavecký areál ve Varnsdorfu, kde trénují od nejmenších až k závodním plavcům.

Zápas: Oddíl zápasu TJ Slovan Varnsdorf byl znovu obnoven u příležitosti 150 let od založení v roce 2018, a to po cca desetileté pauze. V roce 2008 byla ukončena činnost, v té době Sokolu Varnsdorf, z důvodu nezájmu o tento sport ze strany dětí.

Stolní tenis: Oddíl stolního tenisu trénuje a hraje svá utkání v hale stolního tenisu na adrese : Klostermannova 1436. Hala je otevřená také pro širokou veřejnost, včetně sobot a nedělí, po domluvě se správcem hery.

Šachy: Šachisté se scházejí nad šachovnicí na dvou místech a to vždy dvakrát v týdnu. V zasedací místnosti Městské sportovní haly ve Varnsdorfu a v Domě dětí a mládeže ve Varnsdorfu.

Tenis: Oddíl tenisu hraje svá utkání na tenisových kurtech umístěných cca 5 minut chůze od sportovní haly a zároveň se stará o tenisové kurty, které může využívat také veřejnost.

Volejbal: Oddíl volejbalu využívá ke své činnosti sportovní halu, kde trénují jejich tři složky mládeže. Družstvo žen má svůj stánek v sokolovně pod Městským úřadem. Jakmile počasí dovolí, trénuje se na volejbalových kurtech u sportovní haly. Ačkoliv regionálně patří klub do Ústeckého kraje, hraje své soutěže v Libereckém kraji. Důvody jsou různé od ekonomických po lepší kvalitu volejbalu v Libereckém kraji. Mládež hraje na krajské úrovni, ženy nastupují v KP I.tř. V průběhu roku se tu pořádá vždy několik turnajů pro všechny mládežnické kategorie.

5. Vybavenost města

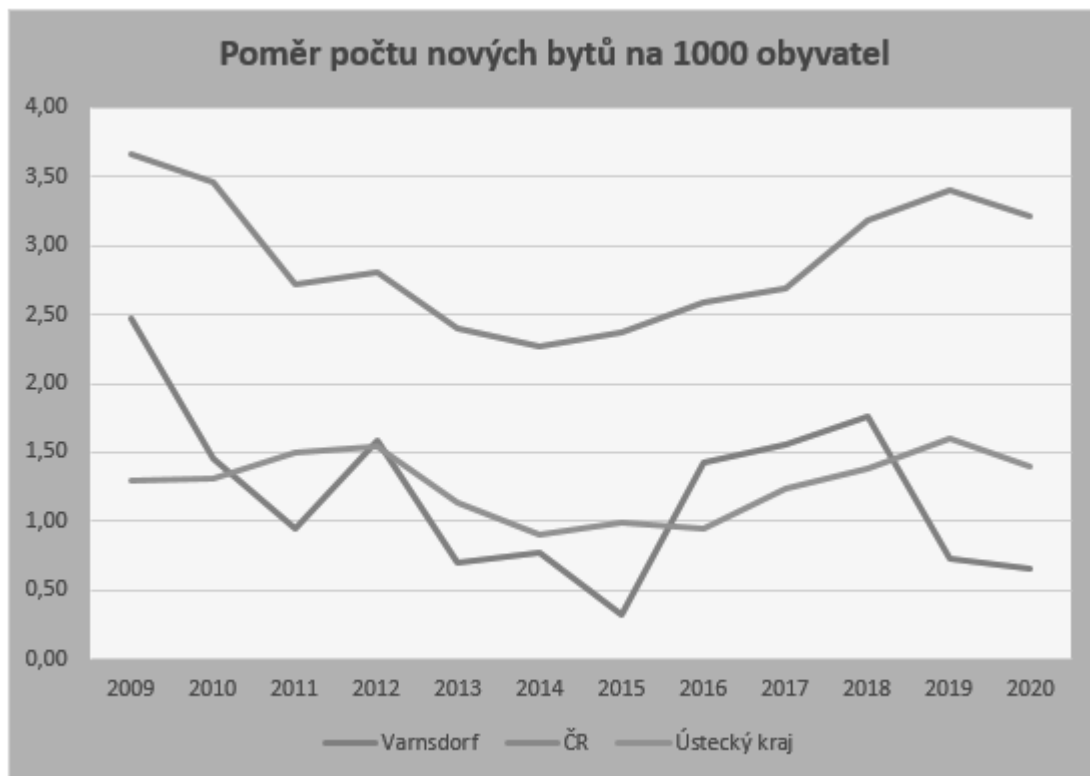
Bytová výstavba

V rámci bytové výstavby ve městě byl nejúspěšnější rok 2009, kdy bylo postaveno 39 bytů. Druhým nejúspěšnějším rokem pro výstavbu pak byl rok 2018 s 27 byty. Zajímavější je porovnání výstavby bytů s Ústeckým krajem a ČR. Pro porovnání byla použita podílová metoda výstavby bytů na 1000 obyvatel. Zde je již vidět patrný rozdíl v porovnání s ČR, kde výstavba zdaleka nedosahuje průměru ČR. V porovnání s Ústeckým krajem je patrný velký výkyv výstavby, kde křivka Ústeckého kraje je kontinuálnější. Rok 2019 a 2020 je pro město propadem ve výstavbě nových bytů. Úplně nejhorší pak byl rok 2015 s 5-ti novými byty a průměrem pod 0,5 bytu na 1000 obyvatel.

Vývoj bytové výstavby v obci Varnsdorf v období 2009 - 2020

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Varnsdorf	39	23	15	25	11	12	5	22	24	27	11	10
ČR	38473	36 442	28630	29467	25 238	23 954	25 095	27 322	28569	33 850	36406	34 412
Kraj Ústecký	1087	1097	1239	1 271	935	743	816	780	1012	1 137	1 317	1 146

Zdroj: ČSÚ

Sociální služby ve městě

Poskytování sociální péče a její potřebnost je pro rok 2019 – 2023 popsána v dokumentu „Komunitní plán sociálních služeb na Šluknovsku pro období 2019 – 2023“. Tento dokument byl zpracován spolkem MAS Český sever ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb ve Šluknovském výběžku. Do tohoto dokumentu je zahrnuto i správní území Varnsdorfu viz. https://www.masceskysever.cz/wp-content/uploads/2019/02/ok_14_11_kp-final-8.2.2019.pdf

Sociální služby jsou poskytovány jednotlivcům, rodinám i skupinám obyvatel. Zaměřují se na zachování co nejvyšší kvality a důstojnosti života lidí. Mezi nejpočetnější skupiny příjemců služeb patří zejména senioři, lidé se zdravotním postižením a handicapovaní, rodiny s dětmi, ale také osoby ohrožené sociálním vyloučením. Většinu sociálních služeb poskytují nestátní neziskové organizace nebo příspěvkové organizace měst a obcí, a to zpravidla nejen pro obyvatele Varnsdorfu, ale pro více obcí Šluknovského výběžku.

Mezi poskytovateli sociálních služeb jsou zahrnutí tito poskytovatelé, kteří na území města působí: Základním poskytovatelem je samo město:

Dům s pečovatelskou službou

Byty zvláštního určení: Byty zvláštního určení slouží k tomu, aby v nich byli soustředěni k trvalému bydlení senioři starší 65 let nebo i mladší plně invalidní občané s trvalým bydlištěm ve Varnsdorfu, kteří potřebují pečovatelskou službu, a tato nelze zajistit v současném bydlišti.

- ul. Lesní 2970, Varnsdorf, tel.: 412 371 466: 45 garsoniér, 30 bytů 1 + 1
- ul. Nemocniční 3321 a 3307, Varnsdorf: 36 bezbariérových bytů
- ul. Kostelní 3300, Varnsdorf, 2 bezbariérové byty

Pečovatelská služba Varnsdorf (Lesní 2970, Varnsdorf, 407 47 Varnsdorf 1); Forma

poskytování sociálních služeb: terénní; Cílová skupina: Osoby se zdravotním postižením, senioři.

V případě, že pro uvedené osoby není zapotřebí byt zvláštního určení, ale jsou částečně soběstačné využívat domácí prostředí, jsou pečovatelské služby Varnsdorf schopny zajišťovat sociální služby a podporu seniorům a zdravotně postiženým takovým způsobem, aby si jejich klienti zachovali dosavadní způsob života ve svém domácím prostředí. Okamžitá kapacita této služby je 6 klientů.

Nízkoprahový klub Modrý kámen (T. G. Masaryka 2470, Varnsdorf, 407 47 Varnsdorf 1); Forma poskytování sociálních služeb: ambulantní, terénní; Cílová skupina: děti a mládež ve věku 6 až 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež poskytuje ambulantní, popř. terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich soc. prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé soc. situace. Služba může být poskytována anonymně.

Noclehárna (T. G. Masaryka 2470, Varnsdorf, 407 47 Varnsdorf 1), Forma poskytování sociálních služeb: ambulantní; Cílová skupina: osoby bez přístřeší.

Noclehárna poskytuje ambulantní služby osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a přenocování. Kapacita zařízení je 9 lůžek.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (Kovářská 2761, Varnsdorf, 407 47 Varnsdorf 1) a (T. G. Masaryka 2470, Varnsdorf, 407 47 Varnsdorf 1); Forma poskytování sociálních služeb: ambulantní, terénní; Cílová skupina: rodiny s dětmi.

Posláním sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi ve Varnsdorfu je pomáhat při řešení problémů, podpora a poradenství rodinám s dětmi, které žijí ve vyloučených lokalitách, v sociálním vyloučení nebo které jím jsou ohroženy. A to především kvůli nepříznivé životní situaci, kterou rodiče nejsou schopni vlastními silami vyřešit a překonat a díky které je navíc ohrožen vývoj dětí a fungování rodiny.

Terénní program ((T. G. Masaryka 2470, Varnsdorf, 407 47 Varnsdorf 1); Forma poskytování sociálních služeb: terénní; Cílová skupina: osoby v krizi, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách.

Terénní služby jsou poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny obyvatelstva, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

Mezi další sociální subjekty poskytující sociální služby na území města jsou:

Název poskytovatele:

CEDR - komunitní spolek

Zařízení poskytovatele:

Azylový dům (Pekařská 699/1, Rumburk 1, 408 01 Rumburk)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové

Název poskytovatele:
CEDR - komunitní spolek
Zařízení poskytovatele:
Terénní programy (Pekařská 699/1, Rumburk 1, 408 01 Rumburk)
Formy poskytování sociálních služeb:
terénní

Název poskytovatele:
Domov Brtníky, příspěvková organizace
Zařízení poskytovatele:
Domov Brtníky, příspěvková organizace (Náměstí Lužické 101/6, Rumburk 1, 408 01 Rumburk)

Název poskytovatele:
DRUG-OUT Klub, z.s.
Zařízení poskytovatele:
Poradna pro závislosti (Poštovní 1254, Varnsdorf, 407 47 Varnsdorf 1)
Formy poskytování sociálních služeb:
ambulantní, terénní

Název poskytovatele:
Poradna pro občanství Občanská a lidská práva, z.s.
Zařízení poskytovatele:
Podpora integrace znevýhodněných skupin do společnosti (Radniční 23/1, Děčín I-Děčín, 405 02 Děčín 2)

Zdroj: <http://iregistr.mpsv.cz/>

Zdravotní péče

Zdravotní péči zajišťuje ve Varnsdorfu Nemocnice Varnsdorf, Poliklinika Varnsdorf, ordinace praktických, dětských, gynekologických, zubních a dalších specializovaných lékařů. Ve Varnsdorfu se nachází 10 ordinací praktických lékařů, 5 ordinací dětských lékařů, 7 ordinací zubních lékařů, 3 ordinace gynekologických lékařů a 6 lékáren. Vedle všech těchto zařízení je ve Varnsdorfu ještě dalších 8 specializovaných zdravotnických zařízení. Výše uvedené ordinace lékařů zajišťují zdravotní péči i pro obyvatele okolních obcí spádové oblasti.

Nemocnice Varnsdorf

Sama nemocnice poskytuje ve svém zařízení tyto odborné oddělení: anesteziologie a intenzivní medicína, fyzioterapie, gynekologie a porodnictví, hematologie a transfúzní lékařství, chirurgie, klinická biochemie, ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí, praktické lékařství pro děti a dorost, radiologie a zobrazovací metody, vnitřní lékařství, všeobecné praktické lékařství. Vedle této odborné péče má ještě nemocnice akutní, následnou a dlouhodobou lůžkovou péči.

Poliklinika Varnsdorf

Poliklinika Varnsdorf sídlící v ulici Poštovní je nestátní lékařské zařízení sdružující následující lékařské obory: neurologie, oční, ORL (ušní, nosní, krční), ortopedie, plicní, praktický lékař, praktický lékař pro děti a dorost a stomatologie. V prostorách polikliniky se nachází také rehabilitace a lékárna.

Rychlá zdravotní a záchranná služba

Rychlou zdravotní a záchrannou službu zajišťuje v rámci Ústeckého kraje Krajská zdravotní a.s. Ústí nad Labem. Nejbližší výjezdní základna pro vozy rychlé zdravotní a záchranné služby je v sousedním Rumburku.

Školství a vzdělávání¹

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Město Varnsdorf si nechalo tuto kapitolu blíže zpracovat do samostatného dokumentu: Koncepce školství města Varnsdorf. Bližší informace lze najít v tomto dokumentu.

• Předškolní vzdělávání

Na území města Varnsdorf se nachází 7 samostatných mateřských škol, dále 1 mateřská škola, která je sloučená se základní školou. Na území města působí také 1 mateřská škola pod Speciální základní školou a mateřskou školou, která je zřizována Ústeckým krajem. Na území města Varnsdorf se nenachází žádná církevní ani soukromá mateřská škola.

V současné době Vzdělávací institut - středisko volného času, z. s., provozuje ve Varnsdorfu "Dětské centrum naděje", které se zaměřuje na péči o děti předškolního věku dle zákona č. 247/2014 Sb., které je určena pro veřejnost.

• Základní vzdělávání

Celkový počet základních škol na území města Varnsdorf je 6, z toho 4 subjekty fungují samostatně jako ZŠ, 1 subjekt funguje společně s mateřskou školou, a 1 škola je školou speciální. Počet základních škol je stabilní. Speciální základní škola a mateřská škola je zřizována Ústeckým krajem.

Z výše uvedeného počtu škol zřizovaných městem Varnsdorf jsou 2 školy tvořeny pouze I. stupněm a 3 základní školy mají I. i II. stupeň základního vzdělávání.

• Návaznost na další stupně vzdělávání

Na území města Varnsdorf se nachází celkem 3 střední školy.

Gymnázium Varnsdorf, Střelecká 1800, 407 47, Varnsdorf, Zřizovatel: Biskupství Litoměřické

Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborná škola, Varnsdorf, příspěvková organizace, Bratislavská 2166, 407 47 Varnsdorf, Zřizovatel: Ústecký kraj

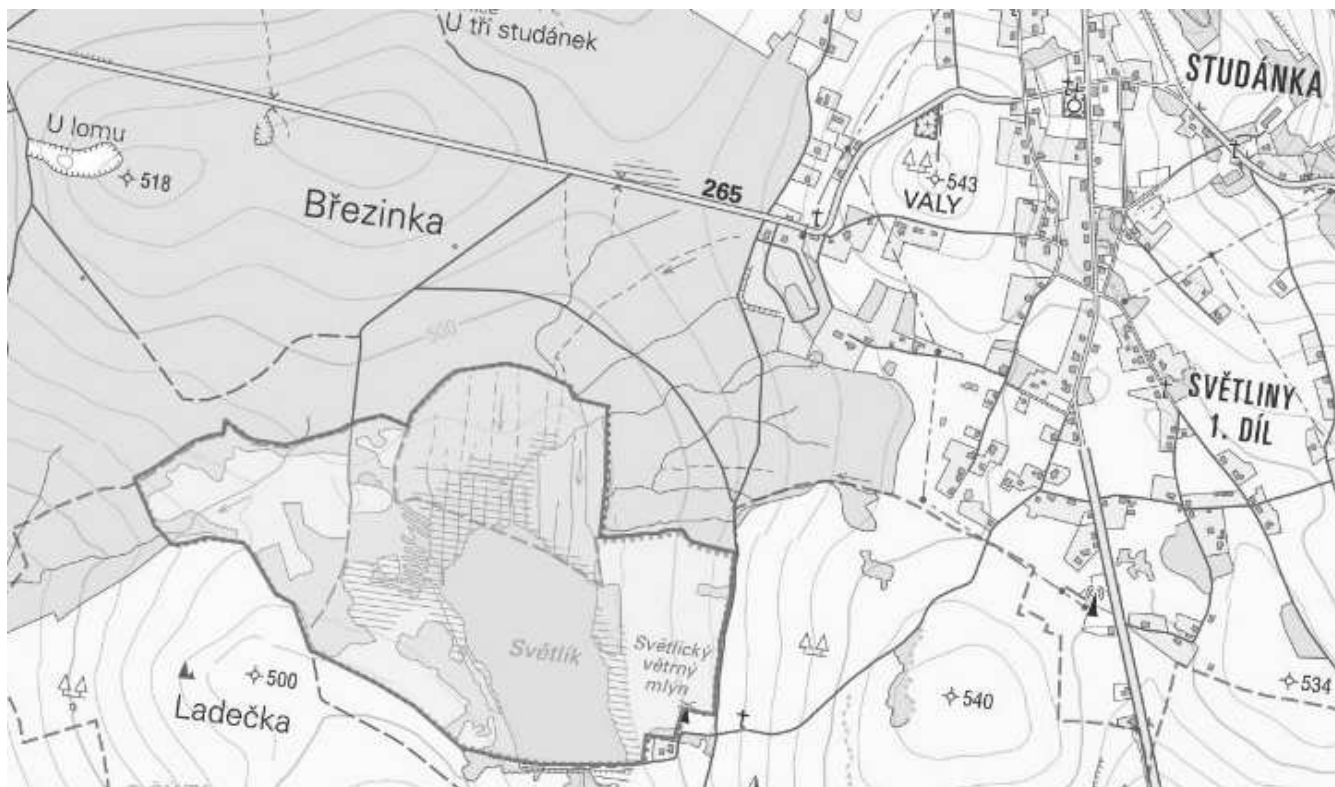
Střední průmyslová škola TOS VARNSDORF s.r.o., Říční 1774, 407 47 Varnsdorf, Zřizovatel: TOS Varnsdorf a.s.

¹Zdroj informací: Koncepce školství města Varnsdorf

6. Životní prostředí

Velkoplošná a maloplošná území

Na území Varnsdorfu ani Studánky se nenachází žádné velkoplošné chráněné území (CHKO či národní park). Pouze na katastru Studánky se nachází maloplošné chráněné území - přírodní rezervace Světlík, které zasahuje do katastru 14,8 hektary.

Zdroj:<https://aopkcr.maps.arcgis.com/>

Významné krajinné prvky

Na území města je registrováno celkem 58 významných krajinných prvků registrovaných vydaných MěÚ Varnsdorf – odborem životního prostředí.

Obec	Datum vydání	Název	Parcela	Popis	Dokument
Varnsdorf	01.04.2000	dub letní	p.p.č. 275	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	zahrada	p.p.č. 175	15 stromů	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	cypřišek nutkajský	p.p.č. 374/1	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	buk lesní	p.p.č. 632/3	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	borovice limba	p.p.č. 893	3 stromy	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	topol šedý	p.p.č. 1244	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	dub letní	p.p.č. 1352	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	javor klen	p.p.č. 1872	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	jedlovec kanadský	p.p.č. 2314	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	jedle bělokora	p.p.č. 2552	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	cypřišek nutkajský	p.p.č. 2564	2 stromy	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	dub letní, buk lesní	p.p.č. 2708/1	2 stromy	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	borovice limba, buk lesní	p.p.č. 2875	2 stromy	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	lípa srdčitá	p.p.č. 7382/1	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	dub letní	p.p.č. 7131	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	lípa srdčitá	p.p.č. 6662	skupina	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	modřín opadavý	p.p.č. 6569	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	jasan ztepilý	p.p.č. 5866/1	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	javor stříbrný	p.p.č. 5824/1	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	zahrada	p.p.č. 5709/1	13 stromů	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	dub letní	p.p.č. 5614	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	dub letní	p.p.č. 5436/1	solitera	OŽP/25/2000/registrace

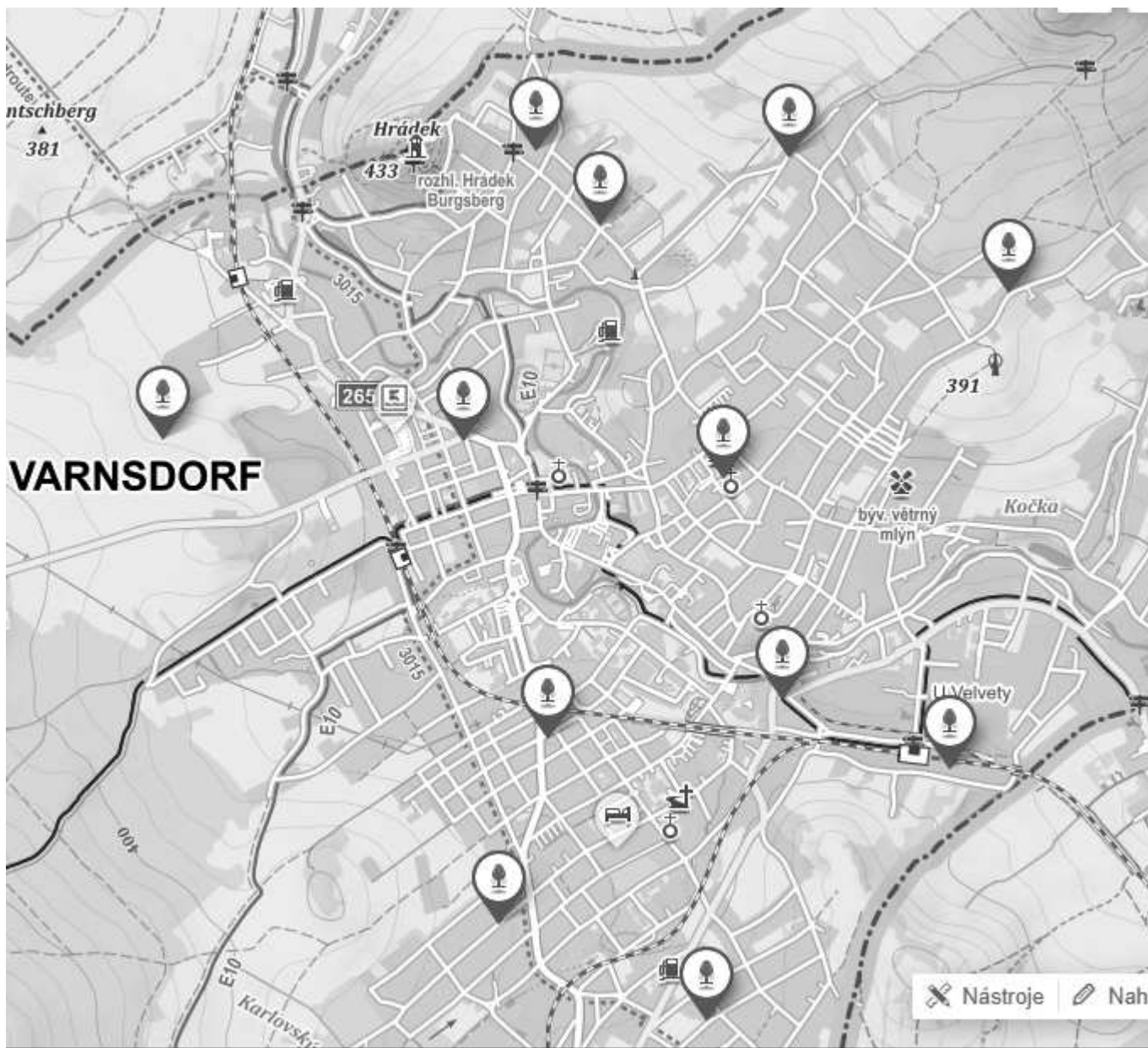
Varnsdorf	01.04.2000	lípa velkolistá	p.p.č. 5002	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	vrba bílá	p.p.č. 4980/1	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	22.03.2000	Lípa na křižovatce v Plzeňské	p.p.č. 4632	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	dub letní	p.p.č. 4205	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	jírovec maďal	p.p.č. 4198	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	zahrada	p.p.č. 4190	11 stromů	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	zahrada	p.p.č. 4189	11 stromů	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	dub letní	p.p.č. 4185	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	dub letní	p.p.č. 4136	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.07.2004	lípa ve Střední ulici	p.p.č. 3005	solitera	OŽP/16786/2004-4660/2004
Varnsdorf	01.04.2000	zahrada	p.p.č. 116/1	skupina	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	lípa srdčitá	p.p.č. 2189/3	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	lípa srdčitá	p.p.č. 2189/2	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	22.03.2000	Lípa v Bratislavské ulici	p.p.č. 2189/1	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	dub letní	p.p.č. 4204/11	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	dub letní	.1238	solitera	OŽP/25/2000/registrace

Varnsdorf	01.04.2000	dub černý, nesouhlas majitele	.1566/1	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	kaštanovník setý	.1663	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	lípa srdčitá	.5997	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	dub letní	1240/1	solitera	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	zahrada	7700/1	19 stromů	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	zahrada	694/2	8 stromů	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	01.04.2000	zahrada	694/1	15 stromů	OŽP/25/2000/registrace
Varnsdorf	03.10.2016	Jižní svah Špičáku	7519/1		25068/2016RejTo
Varnsdorf	14.07.2016	Rybníček pod Maruškou	7460		18210/2016RejTo
Varnsdorf	01.11.2016	Olšina na Československých letců	4820	datum právní moci neuveden	28125/2016RejTo
Varnsdorf	31.08.2016	Ostrůvek na Mašiňáku	4256		22875/2016RejTo
Varnsdorf	15.08.2016	Tůň u nádraží Varnsdorf	8213/1		20414/2016RejTo
Varnsdorf	17.08.2016	Větrolam pod Hrádkem	956/1, 1012, 7721/10, 7721/4		21515/2016RejTo
Varnsdorf	22.09.2016	Skála na Špičáku	7565, 7564/1		23995/2016RejTo
Varnsdorf	28.06.2004	Dub letní v Duchcovské ulici	275		OŽP/16786/2004-4660/2004
Varnsdorf	12.01.2017	Březina na Studánce	1154, 1152/1		MUVA32249/2016RejTo
Varnsdorf	25.01.2017	Suťový les u Mandavy	6493, 6494, 8186/10		MUVA3/2017RejTo
Varnsdorf	01.06.2017	Vrbina na Studánce	.376, .377, 369/1, 369/2, 369/4		14536/2017RejTo
Varnsdorf	11.08.2017	Náhon u rybníka Valcha	8179		21642/2017RejTo
Varnsdorf	09.08.2017	Remízek u Mandavy	689/1		21329/2017RejTo

Zdroj: ÚAP 2020

Památne stromy

Dalším významným prvkem k ochraně životního prostředí je ochrana památných stromů, které jsou pro město významné stářím, či druhem nebo jiným charakteristickým prvkem. Ve městě je v tuto chvíli evidováno 12 památných stromů.

Zdroj: <https://mapy.cz/>

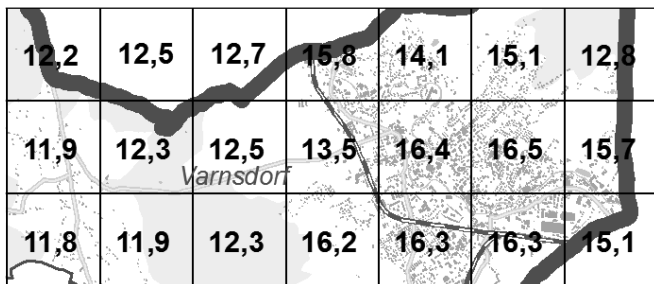
Ovzduší

Město Varnsdorf svou hustotou zalidnění 579,12 obyv/km² patří k více zalidněným územím, oproti údajům za Ústecký kraj, který je 151,6 obyv/km² je to 3,8 krát více. Tato koncentrace obyvatel a následná průmyslovost území má vliv na životní prostředí a jednotlivé koncentrace škodlivých látek v ovzduší (PM_{2,5}, PM₁₀ a NO₂ - hodnoty jsou uváděny v µg. M³).

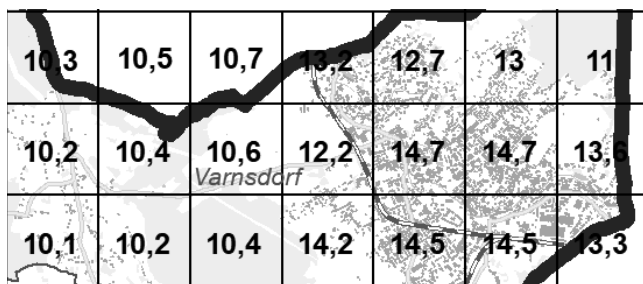
Níže uvedené hodnoty jsou pětileté průměry znečišťujících látek na území. Ve všech ukazatelích je zřejmá snižující se tendence zatěžujících hodnot životního prostředí, a to vede ke zlepšení ovzduší ve městě.

Okamžité ukazatele znečištění ovzduší ukazují zatím jen znečištění prachem PM₁₀ a znečištění prachem PM_{2,5}.

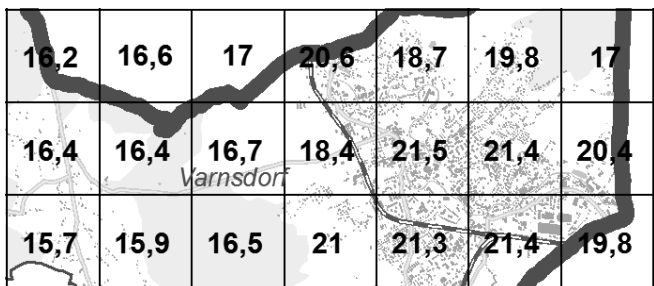
Částice PM₁₀ jsou prachové částice do 10 mikrometrů velikosti, nejsou zachyceny v nose a pronikají dále do dýchacího traktu. Částice PM_{2,5} jsou prachové částice menší než 2,5 mikrometrů a pronikají až do plic.

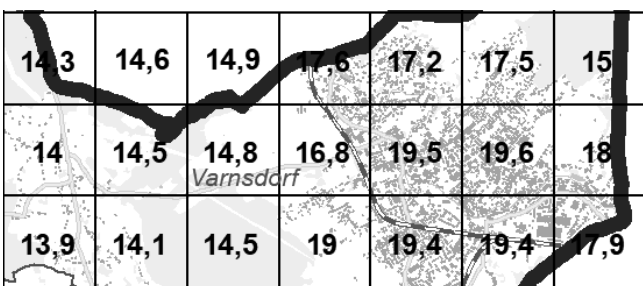
PM2,5 (2018)

PM2,5 (2020)

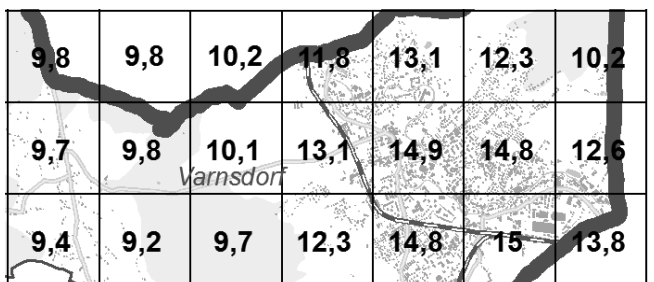

PM10 (2018)

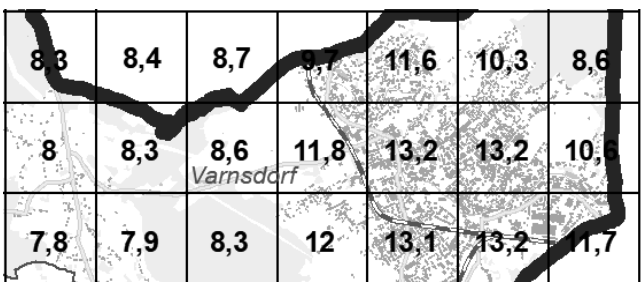

PM10 (2020)

Dalším zdrojem znečištění je oxid dusičitý (NO₂), který vzniká převážně z dopravy. Proto jsou vyšší hodnoty ve středu města než v jeho okolí.

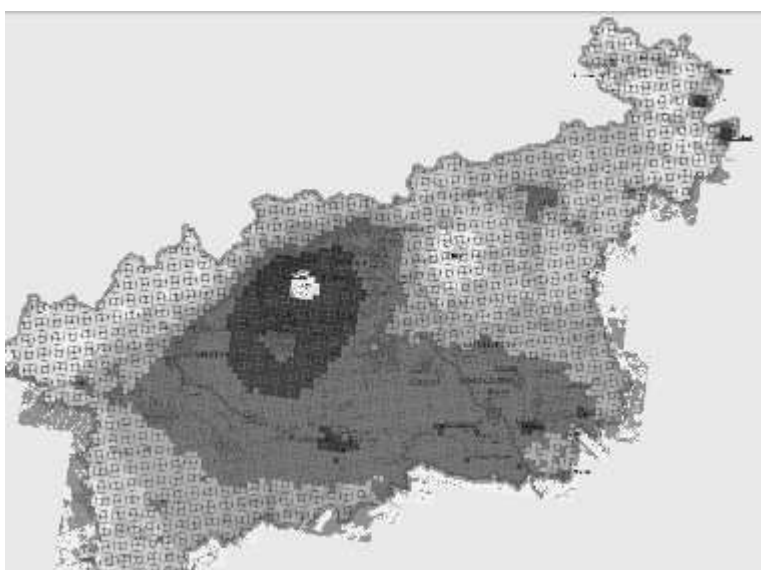

NO₂ (2018)

NO₂ (2020)

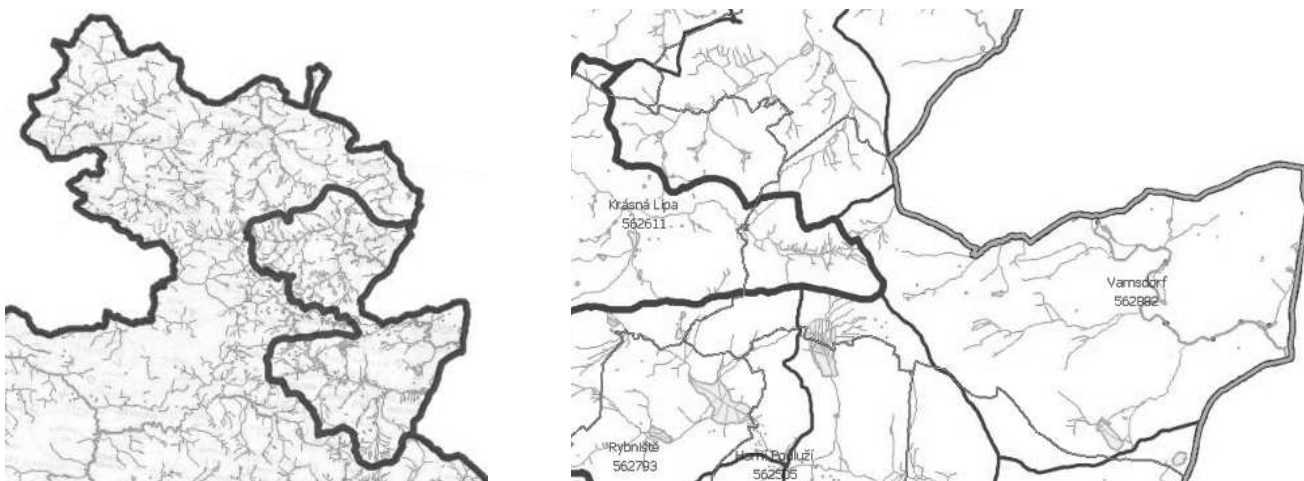
Pro porovnání je přiložena mapa znečištění ovzduší v celém Ústeckém kraji za období 2007 -2013

Vodní hospodářství a ochrana vod

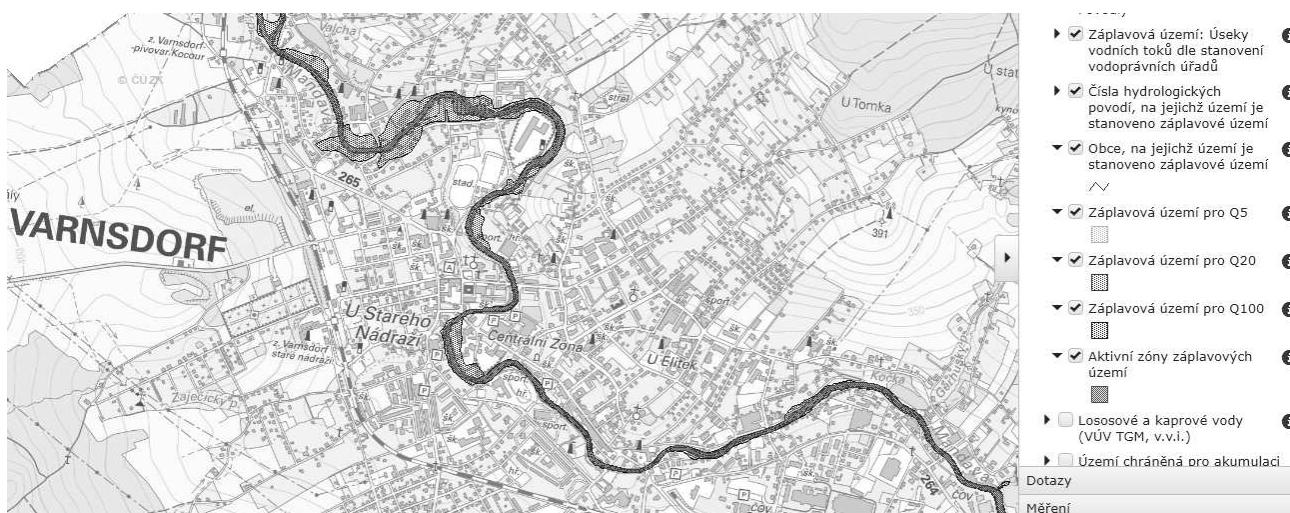

Území města Varnsdorfu spadá převážně do rozvodí Baltského moře, pouze malá část Studánky v místě, kde pramení Křinice, je rozvodí Severního moře. Ústředním tokem ve Varnsdorfu je říčka Mandava, která pojímá veškeré vodstvo z území města a sama se vlévá na hranici Německa a Polska do Lužické Nisy.

Zdroj: <https://heis.vuv.cz/>

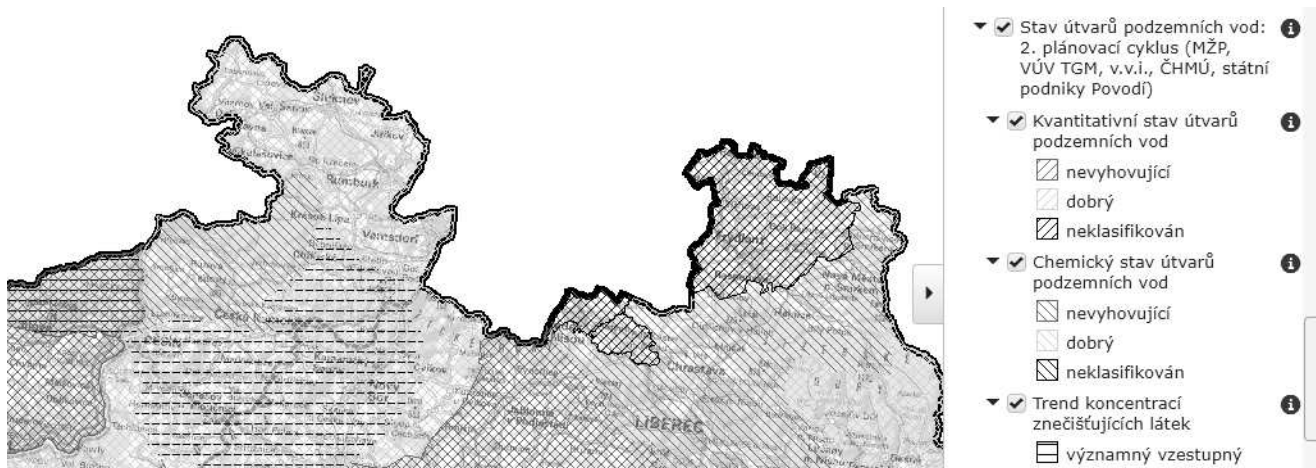
Katastr města je také zatížen záplavovými plochami, které jsou limitující pro rozvoj města. Nejpostiženější oblastí pro záplavy jsou plochy severně od fotbalového stadionu a v centrální zóně.

Zdroj: <https://heis.vuv.cz/>

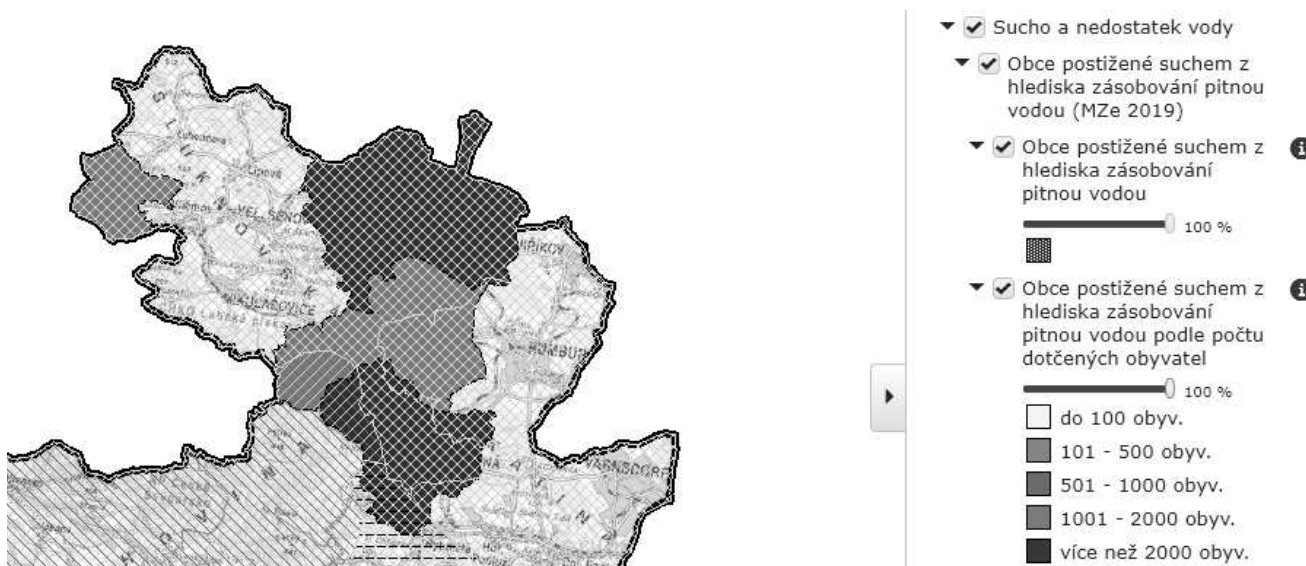
Při rozvoji města je vhodné vytvářet podmínky pro maximální využití schopnosti vsakování vod, tedy pro zvýšení přirozené retenční schopnosti území, opatření pro zpomalení odtoku vod z krajiny, vhodné skladby ploch s rozdílným způsobem využití zejména s ohledem na svažitost terénu a zorněné plochy v území, regulace množství zpevněných ploch v území, vytipování ploch vhodných k zalesňování.

V rámci stavu (kapacity) podzemních vod je celý Šluknovský výběžek vnímán jako místo, které kvantitativně vyjadřuje dobrý stav.

Zdroj: <https://heis.vuv.cz/>

Při posuzování jednotlivých obcí v oblasti nedostatku vody a sucha je patrné, že samo město není touto problematikou zatím dotčeno.

Zdroj: <https://heis.vuv.cz/>

Brownfieldy ve městě

Dle registru **Národní databáze brownfieldů** má město ve svém katastru pouze čtyři brownfieldy, přičemž jeden objekt (bývalý areál prodejny Jednota Varnsdorf) již není brownfieldem. Zatěžujícími objekty jsou tedy registrovány objekty soukromé vily ve Varnsdorfu, Jatka na Plzeňské ulici a budova ZŠ Seifrtova.

Zdroj: <https://brownfieldy-dotace.czechinvest.org>

Mezi další ekologické zátěže, lze zařadit 3 potenciálně kontaminované skládky - skládka Gerhus, Kovošrot a.s. Varnsdorf a bývalá plynárna.

K brownfieldům město také řadí objekty firem - Elstav Varnsdorf, Slévárna Varnsdorf, Textilka Varnsdorf a Velveta Varnsdorf (ÚAP města Varnsdorf 2020).

Územně analytická dokumentace dále stanoví dalších 10 ekologických zátěží bez kontaminace, které vytvářejí předpoklady k dalšímu využití.

7. Správa města

Samospráva je vykonávána Městským úřadem ve Varnsdorfu, který sídlí na adrese: Nám. E. Beneše 470, 407 47 Varnsdorf. Starosta je volen z jednadvacetičlenného zastupitelstva města.

Město Varnsdorf je obec s rozšířenou působností, obec III. typu (ORP). Obecní úřad obce s rozšířenou působností vedle přenesené působnosti základního rozsahu (podle § 61 odst. 1 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb.) a vedle přenesené působnosti pověřených obecních úřadů (podle § 64 zákona č. 128/2000 Sb.) vykonává další ve svěřeném rozsahu přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem. Věcně je rozšířená působnost vymezena jak v zákoně o obcích, tak v mnoha speciálních zákonech. Jedná se např. o vydávání cestovních a osobních dokladů, řidičských průkazů, živnostenského oprávnění, vodoprávní řízení apod.

Do území ORP vedle samotného Varnsdorfu přísluší obce: Dolní a Horní Podluží, Jiřetín pod Jedlovou, Rybníště a Chřibská.

Hospodaření města je ovlivněno příjmovou stránkou rozpočtu, základem jsou daňové příjmy, které od roku 2009 rostly do roku 2019. Je zřejmé, že od roku 2009 do roku 2019 došlo k nárůstu daňových příjmů o 83,92%. Dalším aspektem pro rozvoj obce je čerpání dotačních prostředků na investiční, tak na neinvestiční akce. Nejvíce čerpala obec dotace v roce 2009 (102 mil. Kč) v roce 2010 (109 mil. Kč). Od roku 2012, kdy město obdrželo dotace ve výši 35,6 mil. Kč dochází každoročně k navýšení dotačních prostředků až do roku 2019 s mírným snížením v roce 2020, kdy město obdrželo 86,8 mil. Kč na dotacích. Salda příjmů a výdajů v záporných hodnotách 2009, 2011, 2018, tak představují nesoulad toku peněz mezi výdaji na projekty v jednom roce a čerpání dotace v letech následujících. Z pohledu kapitálových výdajů (investice do majetku) byl nejslabší rok 2010, 2012 a 2017 (19 %) oproti roku 2018 a 2020, kdy byl podíl kapitálových výdajů vyšší než 33 %.

Vývoj rozpočtového hospodaření obce Varnsdorf v letech 2009 - 2020 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Daňové příjmy	143 124	151 170	153 556	161 352	179 221	184 211	186 618	203 826	222 150	243 318	263 232	244 543
Nedaňové příjmy	28 751	31 743	34 867	29 468	25 040	24 667	23 047	24 261	27 456	49 157	106 926	31 922
Kapitálové příjmy	18 385	22 256	5 620	1 575	3 517	2 701	2 176	7 785	4 618	4 168	4 415	14 835
Neinvestiční přijaté dotace	87 992	107 612	89 627	27 590	28 101	29 133	32 857	37 110	49 092	55 935	48 827	86 761
Investiční přijaté dotace	14 067	1 396	982	8 048	11 209	14 665	9 328	7 389	1 966	20 402	39 859	
Příjmy	292 320	314 177	284 652	228 032	247 088	255 376	254 026	280 371	305 282	372 980	463 259	378 061
Běžné výdaje	222 802	246 458	235 693	170 739	169 665	159 165	171 676	174 891	222 822	247 621	258 510	234 767
Kapitálové výdaje	79 991	59 525	81 933	40 761	60 995	74 215	50 344	45 342	53 652	125 860	88 127	120 664
Výdaje celkem	302 794	305 983	317 626	211 500	230 661	233 380	222 020	220 233	276 474	373 481	346 637	355 431
Saldo příjmů a výdajů	-10 474	8 194	-32 974	16 533	16 427	21 996	32 006	60 139	28 808	-501	116 622	22 630
Podíl kapitálových výdajů	26,42%	19,45%	25,80%	19,27%	26,44%	31,80%	22,68%	20,59%	19,41%	33,70%	25,42%	33,95%
Podíl běžných výdajů na celkových příjmech	76,22%	78,45%	82,80%	74,87%	68,67%	62,33%	67,58%	62,38%	72,99%	66,39%	55,80%	62,10%

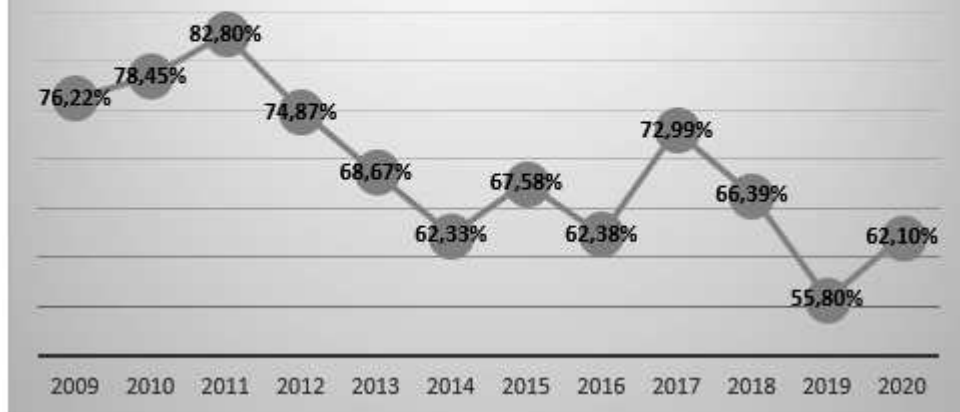
Zdroj: ČSÚ

Z grafického pohledu na vztah mezi celkovými příjmy, celkovými výdaji a saldem příjmů a výdajů je patrný mírný převis příjmů nad výdaji. Z tohoto pohledu může město předfinancovat menší projekty z vlastních prostředků bez čerpání úvěrů či jiných dluhových produktů.

Z pohledu čerpání běžných výdajů na celkových příjmech dochází od roku 2011, kdy běžné výdaje na chod města činily 82,80% ke snižování tohoto zatížení až k hranici 60%. Jen v roce 2017 překročily opět 70% hranici, aby další roky klesly až číslu 55,80%.

Podíl běžných výdajů na celkových příjmech

Mezi nejvýznamnější akce města v roce 2021 byly níže uvedené projekty:

Přehled vybraných investičních akcí realizovaných v rámci rozpočtu roku 2021

Název investiční akce	Projektová dokumentace	Výběrové řízení na dodavatele	Dodavatel	Cena díla /SoD vč. DPH	Celková cena díla vč. dodatků	Stav realizace	Předání díla/kolaudace	Doplňující informace
MŠ Západní - nová školka	dokončena	ukončeno	STAMO Děčín	78 054 558,00 Kč	78 712 315,00 Kč	probíhá	předpoklad VI/2022	*
Sběrný dvůr - výstavba	dokončena	ukončeno	STRABAG a.s.	40 926 687,00 Kč	42 209 250,00 Kč	probíhá	předpoklad VIII/2021	
Hrádek - rekonstrukce hl. budovy	dokončena	ukončeno	STAMO Děčín	26 025 752,00 Kč	26 025 752,00 Kč	probíhá	předpoklad IX/2021	
Rekonstrukce ZŠ Karlova - fasáda střecha	dokončena	ukončeno	WAKOS Rumburk	14 414 810,00 Kč	14 414 810,00 Kč	probíhá	předpoklad VI/2021	**
Rekonstrukce provozní budovy Technických služeb	dokončena	ukončeno	KN STAV Česká Lípa	7 183 504,00 Kč	9 327 084,00 Kč	probíhá	VII/2021	***
Rek. ulice Karlova - 2. etapa	dokončena	ukončeno	SaM Děčín	5 116 752,00 Kč	6 191 270,00 Kč	probíhá	X/2021	

- * přeložka byla úspěšně realizována na přelomu května a června
- ** práce obnoveny z klimatických důvodů v květnu realizací původní střešní věže a dokončení fasády
- *** nutný rozsah prací rozšířen o výstavbu nové střechy včetně krovů - havarijní stav střechy

Organizační složky města

Mezi organizační složky města patří:

Městská policie

Zřízena Městským zastupitelstvem na zasedání dne 19.3.1992 přijetím obecně závazné vyhlášky č. 9/1992 s účinností od 1.4.1992. Ve své činnosti se řídí zákonem č.553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších změn a doplňků a dále Zastupitelstvem města schváleným Statutem městské policie.

Mezi úkoly městské policie patří zejména:

- a. přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,

- b. dohlíží nad dodržováním pravidel občanského soužití,
- c. přispívá v rozsahu stanoveném tímto nebo jiným zákonem k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,
- d. odhaluje přestupky a jiné správní delikty,
- e. upozorňuje fyzické a právnické osoby na porušování obecně závazných právních předpisů a činí opatření k nápravě.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů

Sbor byl založen 1863. V rámci IZS (Integrovaný záchranný systém) jednotky spolupracují se zdravotníky, Policií ČR, Městskou policií, Armádou ČR a dalšími organizacemi a právníckými subjekty.

Dům s pečovatelskou službou

Město spravuje byty zvláštního určení. To znamená, že pro ně vydává provozní řád (viz výše sociální oblast).

Další firmy s účastí Města Varnsdorf

Ostatní organizační složky | Město Varnsdorf

- Technické služby města Varnsdorf, s.r.o.
- REGIA a.s.
- Modrý kámen - sociální služby města Varnsdorf, ul. Orlická 229, T. G. Masaryka 2470
- Klub seniorů a zdravotně postižených "Pohádka", ul. Průjezdní 737

Vnější vztahy a vazby města

Svazek obcí Tolštejn

Představuje zájmové sdružení obcí v ORP Varnsdorf, jehož sídlem je Rybniště. Bylo založeno 8. září 1999. Předmětem činnosti se stala spolupráce mezi obcemi a vzájemně koordinovaný postup při zajišťování společných zájmů obcí – členů svazku. Byl vypracován systém sdružování pracovních a finančních prostředků směřující ke zvýšení atraktivity mikroregionu a jeho cílené propagaci.

Více zde: <https://www.tolstejn.cz/>

V současné době sdružuje celkem 7 obcí:

Obec	Počet obyvatel k 1.1.2019	Rozloha v km ²
Dolní Podluží	1202	15,18
Doubice	112	19,28
Horní Podluží	820	7,41
Chříbská	1349	15,96
Jiřetín pod Jedlovou	672	11,37
Rybniště	665	12,71
Varnsdorf	15 297	26,21

Sdružení pro rozvoj Šluknovska

Předmětem činnosti sdružení je koordinace společného postupu při realizaci záměrů ve městech a obcích Šluknovského výběžku případně ve městech a obcích se Šluknovským výběžkem sousedících, stanou-li se tato města a obce členy sdružení, soustřeďování a předávání informací, týkajících se společných zájmů měst, obcí, a komor sdružení, zastřešení, reprezentace a prosazování zájmů měst a obcí mikroregionů, působících ve Šluknovském výběžku, sdružených v Dobrovolných svazcích obcí Sever a Tolštejn ve vztahu k vyšším orgánům a organizacím.

Vedle města jsou členy všechny obce Šluknovského výběžku a Okresní hospodářská komora a Okresní agrární komora.

Dále se město angažuje také v organizacích: DMO Lužické a Žitavské hory, z.s., který byl založen za účelem propagace cestovního ruchu v Lužických a Žitavských horách a v zájmovém sdružení právnických osob Euroregionu Nisa.

A.2 Východiska pro návrhovou část

Město mělo zpracovaný Strategický plán rozvoje města Varnsdorf na období 2015 – 2020. Tento plán byl podkladem pro zpracování nového Strategického dokumentu pro strategické období 2022 – 2027.

Východiska pro návrhovou část vycházejí z poznatků a charakteristiky města Varnsdorfu a zachycují silné stránky (pozitiva) a slabé stránky (negativa) města. Smyslem SWOT analýzy je souhrnně popsat hlavní vnitřní a vnější faktory, které mají vliv na rozvoj města. Vnitřními faktory jsou silné stránky (Strengths), tj. pozitivní (nadprůměrné) skutečnosti charakterizující město a slabé stránky (Weaknesses), tj. problémy a negativní skutečnosti ve Varnsdorfu.

Vnější faktory většinou nemá město možností svými silami ovlivnit; pojmenovány jsou jako příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats). Návrhová část Strategického plánu města Varnsdorf řeší, jak využít identifikované silné stránky a příležitosti a jak eliminovat zjištěné slabiny a hrozby.

SWOT analýza

Silné stránky

- Vytváření pracovních pozic pro veřejně prospěšné práce
- Možnost pracovních příležitostí v Německu
- Převažující podíl živnostníků v ekonomických subjektech
- Vysoké připojení technické infrastruktury
- Nárůst výstavby domů ve vlastnictví fyzických osob
- Vysoké dopravní propojení měst s okolními obcemi
- Hustá síť turistické infrastruktury v okolí města
- Dostatek významných kulturních památek
- Připravené lokality v ÚP pro novou výstavbu bytů
- Vypracovaná koncepce školství a stanovení priorit
- Revitalizace prostoru nemocnice ve Varnsdorfu
- Celkové pokrytí města školskými zařízeními
- Vysoké zastoupení krajinných prvků s ochranou
- Trvale snižující se znečištění ovzduší
- Dostatečné zdroje pitné vody pro zásobování vodovodem
- Funkční aparát městského úřadu
- Postupný nárůst daňových příjmů
- Zvyšující se podíl kapitálových výdajů na rozpočtu města
- Atraktivní okolí města
- Blízkost státní hranice (Hraniční přechody)
- Statut obce s rozšířenou působností
- Silná komunitní základna
- Sportovní zázemí pro rozvoj sportu

Slabé stránky

- Nedostatek kvalifikované pracovní síly zejména v technických oborech a řemeslech
- Ztráta pracovních návyků u některých skupin obyvatel
- Centralizace služeb do velkých center
- Zvyšování zadluženosti obyvatelstva
- Nedořešená energetická zabezpečení občanů
Koncepce teplárny, staré rozvody, nedostatek elektrické energie, energetická krize ve vytápění.

- **Nedokončená bezpečná dopravní infrastruktura**
Chodníky, oprava místních komunikací.
- **Nepřipravenost vybudování technické infrastruktury v části obce Studánka**
Vodovod, kanalizace
- **Vysoké zatížení komunikací vozidly**
Vysoké údaje o počtu projíždějících vozidel a s tím spojené dopravní obtíže, nehodovost
- **Závislost města v odpadovém hospodářství na komerčních subjektech**
- **Nízký vývoj výstavby nových bytů**
- **Chybějící zařízení domova pro seniory**
Město Varnsdorf plánuje v delším časovém horizontu službu registrovat, v tuto chvíli hledá odpovídající prostory
- **Nízká dostupnost specializované zdravotní péče ve Varnsdorfu**
- **Nedostatek finančních prostředků pro zkvalitnění školství**
- **Záplavové plochy ve středu města**
- **Poškozování životního prostředí**
Čistota řeky Mandavy, výkopové práce v ochranných pásmech památných stromů, nepovolené kácení dřevin rostoucích mimo les a černá těžba v lesích, ničení ptačích hnízdišť a další prvky
- **Nedostatečné oprávnění zásahů u brownfieldů v majetku fyzických osob**
- **Neaktuálnost informací na webových stránkách města**
- **Zvyšující se náklady na energetickou soběstačnost města**
- **Nedostatečné dofinancování státu přenesené působnosti**
- **Perifernost území v rámci ČR**
- **Chybí historické jádro**
- **Úbytek obyvatelstva na základě přirozené migrace**
- **Postupné stárnutí obyvatelstva**
- **Velké množství vyloučených lokalit**

Příležitosti

- **Zkvalitnění infrastruktury a propojení na SRN a Polsko**
- **Pokračování ve zkvalitnění životního prostředí ve městě**
- **Zvyšování kvality a dostupnosti lékařské péče ve městě**
- **Vybudování kvalitního ubytovacího zařízení pro seniory**
- **Vypracování strategie k udržení mladých lidí ve městě**
- **Zvyšování podílu technických oborů na školách**
- **Zajištění kvality a udržitelnosti sociální politiky ve městě**
- **Efektivní třídění a zpracování surovin z odpadového hospodářství**
- **Přechod na nové efektivní zdroje tepla**
- **Dokončení technické infrastruktury v okrajových částech města**
- **Zajištění vyšší bezpečnosti na komunikacích**
- **Vybavení pozemků infrastrukturou nutnou pro výstavbu domů**
- **Dostatek ploch v ÚP pro bydlení**
- **Nutnost zkvalitnit výukové prostory a vybavení ve školách**
- **Rozvoj veřejných prostranství ve shodě s principy ŽP**
- **Maximalizace ochrany proti nečekaným živelným pohromám**
- **Využití brownfieldů k rozvoji města**
- **Digitalizace komunikace s občany**
- **Kvalitní zdroje informací a jejich aktualizace pro občany**

Hrozby

- **Nedostatečná podpora sociální práce městem**

- **Omezující faktory průchodnosti státních hranic**
- **Trvalé snižování počtu obyvatel ve městě**
- **Omezení financování spolků a jejich činnosti**
- **Zvyšování kriminality a její závažnosti**
- **Zvyšování byrokracie a daňových odvodů pro drobný podnikatele**
- **Omezení či nedostatečné financování veřejných prací ÚP**
- **Nedostatek prostředků na údržbu infrastruktury**
- **Omezení dotací do obnovy majetku města**
- **Nedostatek výhodných úvěrových produktů pro město a občany**
- **Perifernost zdravotní péče z pohledu poskytovatele**
- **Rigidní posuzování předpisů ŽP k rozvoji města**
- **Nedostatečná reakce na změny klimatu a jejich důsledků**
- **Snižování množství spodních vod v území**
- **Nedostatek kvalifikovaných lidí k řízení města**
- **Snižování daňové výtěžnosti pro město**

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Vize představuje dlouhodobý obraz budoucnosti města Varnsdorfu, pojednává o tom, jak se město bude měnit a zlepšovat na základě souboru představ a priorit. Vize je „směrovkou“ rozvoje na příštích několik let. Je formulována jako výstižné vyjádření toho, jaké je město v představách občanů a samosprávy města a k čemu směřuje. Jako vizi rozvoje si město Varnsdorf stanovilo:

Varnsdorf je rozvinutým průmyslovým městem s fungující infrastrukturou, s dostatkem pracovních příležitostí a s rozmanitými podnikatelskými aktivitami umožňující rozvoj hospodářství a aktivní kooperace se sousedním Německem. Má vytvořené kvalitní zázemí pro bydlení, sociální služby, rozvoj vzdělávání a dostatek rozmanitých možností pro kulturní, sportovní a volnočasové vyžití.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

⤴ Vysoká důležitost   —   Střední důležitost   ⤵ Nízká důležitost

Cíl: „1. Regenerace území a rozvoj technické infrastruktury“

Pro rozvoj území je limitující trvalé zlepšování stavebně technických parametrů a plánovitý rozvoj technické infrastruktury. Tam, kde je to vhodné, v kooperaci s majiteli a správci sítí zajistit jejich rozvoj. Nová technická infrastruktura ve vybraných lokalitách je jedním z hlavních bodů rozvoje a bez její realizace není možné uvažovat o rozvoji moderního bydlení, efektivního podnikání i zajištění kvalitních služeb. Dalším úkolem je pro střední sociální vrstvu vytvořit podmínky pro výstavbu rodinných domů, vymezit rozvojové lokality pro hospodářské aktivity, pro bytovou zástavbu a individuální výstavbu RD, pro volnočasové aktivity – sport, rekreaci a další aktivity při respektování principů udržitelného rozvoje. V oblasti dopravní infrastruktury je nutné řešit nevyhovující stav vybraných místních komunikací i silnic v majetku Ústeckého kraje. Pro zlepšení dopravních vazeb a propustnosti dopravy je potřebné vybudovat dostatek parkovacích míst, k zamezení parkování u kraje silnic. Předmětem řešení nevyhovujícího stavu dopravní infrastruktury jsou i související doprovodné navazující konstrukční prvky včetně rozšíření a obnovy veřejného osvětlení. Kritická místa dopravy, která jsou z hlediska bezpečnosti silničního provozu kolizní (např. křižení a další), budou koncepčně vyřešena (pěší zóny, chodníky, autobusové zálivy, bezpečné přechody a místa pro přecházení pro chodce, měřiče rychlosti a další bezpečnostní prvky tam, kde je to nezbytné). Prioritně bude předmětem řešení bezpečnost silničního provozu i budování cyklostezek. Bezpečnostní opatření budou realizována v souladu s cíli Národní strategie bezpečnosti silničního provozu ministerstva dopravy. Tato strategie vytyčuje cíle, základní principy a návrhy konkrétních opatření směřující k zásadnímu snížení nehodovosti na silnicích. Preferovány budou cyklostezky k cestě za zaměstnáním, do škol a volnočasovou cykloturistikou. V oblasti zlepšení vzhledu a atraktivity veřejných prostranství je prioritou pokračování v úpravách vybraných ploch a lokalit (parkové úpravy, zeleň, mobiliář atp.). Pro zajištění koncepčního řešení bude provedena pasportizace parků a veřejných prostranství. V plánech je revitalizace sídlišť, a tím vytvoření podmínek pro rozšíření a estetické zvelebení veřejných prostranství.

Opatření: „1.1. Technická infrastruktura“

Výstavba a zkvalitnění městské infrastruktury (např. vodovod, kanalizace, Internetové připojení, její rozvoj a budování v okrajových částech města. Tvorba energetických zdrojů, posilování energetické soběstačnosti (snížování energetické náročnosti budov).

Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
2023 - 2025		6000	Vlastní + externí

— „Rozšiřování kanalizační sítě ve městě“

⤴ „Vytváření opatření proti klimatickým změnám (vodovod na Studánce)“	2025 - 2027		10000	
⤴ „Vybudování efektivního zdroje energie pro CZT“	2024 - 2027		100000	Vlastní + externí
⤴ „Vybudování nového přivaděče el. energie“	2023 - 2025		50000	Externí
— „Rekonstrukce VO“	2023 - 2027		20000	Vlastní + externí
⤴ „Zabezpečení efektivního vytápění veřejných budov“	2023 - 2025		25000	Vlastní + externí
— „Snižování energetické náročnosti veřejných budov“	2023 - 2025		10000	Vlastní + externí
⤴ „Rekonstrukce dešťové kanalizace“	2023 - 2027		30000	Vlastní + externí
Opatření: „1.2. Bezpečnost dopravy“				
V rámci bezpečnosti dopravy je základním předpokladem budování chodníků podél komunikací, řešení nebezpečných křížení a zajištění plynulosti dopravy, včetně jiných bezpečnostních opatření.				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Budování chodníků ve městě“	2023 - 2027		20000	Vlastní + externí
— „Oprava místních komunikací“	2022 - 2027		18000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce dopravních staveb (lávky, mosty)“	2023 - 2026		8000	Vlastní + externí
Opatření: „1.3. Rozvoj ploch pro moderní bydlení“				
Aktualizace Územní plánovací dokumentace s vyznačením ploch pro bydlení a jejich infrastrukturního zajištění.				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Zabezpečení rozvojových dokumentů pro moderní bydlení“	2022 - 2024		1000	Vlastní + externí
— „Průběžná aktualizace Územního plánu pro rozvoj bydlení“	2023 - 2027		1000	Vlastní + externí
⤴ „Sítování pozemků pro rodinnou výstavbu“	2023 - 2026		20000	Vlastní + externí
Opatření: „1.4. Veřejná prostranství“				
Revitalizace veřejných prostranství, volně přístupných sportovních ploch a dětských hřišť pro lepší život ve městě.				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Rekonstrukce náměstí E. Beneše“	2023 - 2025		35000	Vlastní + externí
— „Úprava veřejných prostranství v intravilánu města“	2022 - 2027		5000	Vlastní + externí
— „Úprava městských hřbitovů“	2023 - 2026		5000	Vlastní + externí

Cíl: „2. Modernizované objekty občanské vybavenosti, odpovídající úroveň služeb“

Prioritou je zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života. V oblasti občanské vybavenosti - ve školství bude prioritně kladen důraz na zvýšení kvality, efektivity vzdělávání, inkluzi, bezbariérový přístup. U předškolního vzdělávání budou prioritně podporovány aktivity s důrazem na kvalitní péči o dítě. Bude dořešen stavebně technický stav objektů, bezbariérový a bezpečný přístup, vybavení zahrad, oplocení a přilehlé parkování. V oblasti základního školství bude řešena modernizace a úprava objektů školských zařízení (snížení energetické náročnosti, sociální zařízení, kuchyně, výtah, úprava suterénu, kanalizace atp.) a souvisejících prostor (chodníky, sportoviště, běžecké dráhy, oplocení atp.) Zlepšování podmínek pro aplikaci konektivity a využívání ICT pro žáky i učitele a to i mimo vyučování - využívání ICT ve všeobecně vzdělávacích a odborných předmětech - rozvoj partnerství a sítování partnerství, spolupráce a výměna zkušeností mezi školami a školskými zařízeními navzájem a mezi školami, školskými zařízeními, nestátními neziskovými organizacemi a

dalšími aktéry v oblasti vzdělávání. Město bude klást důraz na stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje v oblasti zvýšení kvality vzdělávání ve vazbě na budoucí uplatnění na trhu práce a potřeby sladění nabídky a poptávky na regionálním trhu práce. Podporovány budou aktivity inkluzivního vzdělávání na území správního obvodu ORP se sociálně vyloučenými lokalitami. Dále bude podporován rozvoj přeshraniční spolupráce škol. Prioritní záměry budou realizovány v souladu s MAP (Místním akčním plánem v oblasti školství). V oblasti středního školství je prioritou zachování oborů vzdělávání poskytovaných stávajícími SŠ ve Varnsdorfu. V oblasti vyššího odborného vzdělávání pak zkvalitnění výuky na místní VOŠ. Prioritou města je udržení a zkvalitnění zdravotní péče a služeb v oblasti zdravotnictví všemi dostupnými prostředky. Prioritou v oblasti služeb je zajištění dopravní dostupnosti a obslužnosti na úrovni „městske dopravy“ do sídelních lokalit se soustředěnou zástavbou a do prostoru nákupních center. V centru a v prostoru nákupních center bude zajištěno odpovídající sociální zařízení – veřejné WC. Prioritně bude řešena revitalizace sídlišť tak, aby se stala důstojným a atraktivním místem k bydlení. Rekonstrukce objektů k bydlení, které jsou ve správě města, bude provedena za účelem odstranění nevyhovujícího technického stavu a dosažení energetického standardu.

Opatření: „2.1. Kvalitní vzdělávací zařízení“ Moderní vzdělávací zařízení pro výuku na základních a středních školách, zajištění dostatečného zázemí pro hlavní aktéry realizace kvalitního vzdělávání.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „MŠ Nezvalova - rekonstrukce“	2023 - 2025		15000	Vlastní + externí
„ZŠ Edisonova - rekonstrukce otopné soustavy“	2023 - 2025		3000	Vlastní
— „Školní jídelna E. Beneše - rekonstrukce“	2023 - 2025		11000	Vlastní
⤴ „Modernizace ZŠ Východní“	2024 - 2026		80000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce ZUŠ“	2023 - 2024		1000	Vlastní + externí
Opatření: „2.2. Udržení a zkvalitnění zdravotní péče a služeb“ Zajištění a udržení základní zdravotní péče ve Varnsdorfu, rozšíření nabídky specializované péče pro nejbližší okolí.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Rekonstrukce nemocnice Varnsdorf“	2024 - 2025		8000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce polikliniky čp. 2060“	2024 - 2025		3000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce dětské polikliniky čp. 1254“	2024 - 2026		6000	Vlastní + externí
Opatření: „2.3. Dopravní dostupnost a obslužnost“ Zajištění dopravní obslužnosti ve městě a propojení s okolními obcemi ve Šluknovském výběžku. Rozšíření železničního propojení do sousedního Německa a následně do Rumburka.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Zachování dopravní obslužnosti města a okolí“	2022 - 2026		1000	Externí
⤴ „Úprava zastávek pro dopravní obslužnost“	2023 - 2025		1000	Vlastní
Opatření: „2.4. Revitalizace sídlišť a objektů v majetku města, nová bytová výstavba“ Revitalizace sídlišť a jejího nejbližšího okolí, snížení energetické náročnosti budov, zabezpečení dostatečného bytového fondu pro potřeby města.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⤴ „Rekonstrukce ubytovny TGM“	2022 - 2026		55000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce čp. 1838 II. etapa“	2023 - 2026		10000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce městského úřadu čp. 470“	2024 - 2027		16000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce areálu technických služeb“	2024 - 2026		3000	Vlastní
⤴ „Energetická úspora bytových domů“	2023 - 2025		60000	Vlastní + externí

Cíl: „3. Rozvoj podnikatelských aktivit a tvorba pracovních příležitostí“

Ve městě je průměrná nezaměstnanost. Nezaměstnanost má sice v současné době klesající trend, ale i přesto budou hledány cesty ke znovuoživení dříve průmyslových ploch a opuštěných průmyslových areálů, které budou i nadále určeny k hospodářské, respektive průmyslové činnosti. Problematika sociálních disparit mezi obyvatelstvem vyplývá z nedostatku pracovních příležitostí a uplatnění pro osoby ohrožené sociální exkluzí, s nízkým stupněm vzdělání, bez pracovních návyků a dovedností a z toho pramenící nezaměstnanosti. Část místního obyvatelstva vyjíždí za prací mimo město. V důsledku toho může eskalovat problém vylidňování a odchod vzdělaných lidí za lepším pracovním uplatněním. Pro zlepšení zaměstnanosti budou městem vytvářeny podmínky pro rozvoj bytové politiky. Město může být aktivním iniciátorem a koordinátorem aktivit vedoucích k odstraňování překážek v podnikání a chce trvale vytvářet vhodné podmínky k rozvoji a ke vzniku nových podnikatelských iniciativ. Město může vlastním pobídkovým programem zaměřeným na rozvoj hospodářství a podnikání podporovat nové i stávající ekonomické aktivity (např. tržnice s regionálními produkty, katalog místních služeb, marketingová podpora). Oživení průmyslových ploch a průmyslových areálů je prioritou vedoucí k vytvoření pracovních příležitostí. Je třeba iniciovat nové ekonomické aktivity k využití průmyslových objektů a podporovat aktivity v oblasti výroby místních a regionálních produktů. Podporu si zaslouží i zvyšování úrovně v získávání nových dovedností a pracovních návyků pro lepší uplatnění na trhu práce. Pro prohloubení spolupráce s podnikatelským sektorem bude ustanovena hospodářská rada města sloužící k vzájemné výměně informací a k rozvoji spolupráce veřejného a podnikatelského sektoru. Problematika nezaměstnanosti, která je ve městě průměrná, je jednou z oblastí vyžadujících řešení vedoucí k udržení sociálního smíru například vytvářením podporovaného zaměstnání či chráněných pracovních míst. Jedním ze způsobů řešení aktivní politiky zaměstnanosti městským úřadem bude pokračování ve spolupráci s ÚP a zaměstnávání osob na VPP (veřejně prospěšné práce) a na VS (veřejná služba).

Opatření: „3.1. Oživení průmyslových ploch“ Využití brownfieldů pro podnikatelské účely, tvorba spolupráce s podnikatelskými subjekty na rozvoji města, spolupráce se státními institucemi k propojení nabídky pracovních míst s poptávkou.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⤴ „Revitalizace starého nádraží“	2023 - 2025		25000	Vlastní + externí
⤴ „Likvidace brownfieldů na území města s přípravou ploch na podnikání“	2023 - 2027		20000	Vlastní + externí
— „Vytváření podnikatelských inkubátorů pro začínající podnikatele“	2023 - 2026		100000	Vlastní + externí
⤴ „Propojení spolupráce mezi ÚP a městech ke snížení nezaměstnanosti“	2022 - 2024		500	Vlastní + externí
⤴ „Sběrný dvůr“	2023 - 2024		2000	Vlastní + externí

Opatření: „3.2. Synergické efekty hospodářství a ekonomických aktivit“ Zapojení drobných podnikatelů do nabídky ve městě (tržnice), rozšiřování ekonomických aktivit města pro podporu rozvoje živnostenského podnikání.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⤴ „Podpora města pro drobné podnikatele“	2022 - 2025		1000	Vlastní
— „Marketingové aktivity k podpoře živnostníků“	2023 - 2025		1000	Vlastní + externí
— „Příprava městských ploch pro drobný prodej“	2023 - 2024		2500	Vlastní

Cíl: „4. Cestovní ruch, volnočasové aktivity, kultura a historické dědictví“

Cestovní ruch je jednou z možností rozvoje města a může být významným zdrojem finančních příjmů a další cestou rozvoje zaměstnanosti a služeb. Rozvoj cestovního ruchu lze stavět na geografické poloze města v blízkosti hranic se SRN, na místních a blízkých atraktivitách a příležitostech pro trávení volného času v létě i v zimě. Pro rozvoj cestovního ruchu bude podporována spolupráce města s místními aktéry, čímž bude rozvíjen funkční destinační management cestovního ruchu (ať již vlastní nebo ve spolupráci s existujícími destinačními

agenturami), který by měl koordinovat činnosti v cestovním ruchu, usilovat o zvyšování kvality a rozšiřování nabídky relaxace, sportovního vyžití, ubytování a stravování. Management cestovního ruchu bude koordinovat financování společných projektů s podnikatelským sektorem na bázi partnerství a synergických efektů. Prioritou je přiblížení přírodních a historických hodnot nejen občanům města, ale i návštěvníkům. Priorita zahrnuje podporu zpřístupnění turisticky zajímavých míst rozvinutou sítí kvalitních služeb cestovního ruchu. Zpestření pro návštěvníky může přinést budování nových vyhlídkových okruhů a stezek, obnova a rekonstrukce místních památek včetně jejich zpřístupnění. Potenciál má rozšiřování nabídky pro cyklisty a pěší turisty budováním turistické infrastruktury - sítě cyklistických, turistických, běžeckých stezek, které mohou být i tematicky zaměřené, včetně doprovodné infrastruktury (nástupní místa, parkoviště, odpočinková místa s mobiliářem, doplnění připomínky návštěvy významných osobností atp.). Cestovní ruch by měl být dostupný všem společenským vrstvám a osobám s hendikepem. V oblasti sportu je prioritou přivést ke sportování a pohybovému vyžití širší veřejnost a nabídnout vyžití v rekreačních sportech a uspokojit zvýšený zájem o relaxaci a wellness. Cílem je zatraktivnit a zpřístupnit široké veřejnosti sportovní zařízení a ve společnosti prosadit pohybové návyky jako součást plnohodnotného života a aktivní relaxace. K tomu účelu bude realizována modernizace a rozšíření stávajících sportovních zařízení včetně příslušného zázemí. S ohledem na komunitní plánování lze předpokládat, že budou do přípravy realizace zapojeny děti a mládež prostřednictvím škol a organizací, které pracují s dětmi nebo mládeží (např. DDM a Schrödingerův institut). Pro podporu cestovního ruchu bude věnována pozornost propagaci města (propagační materiály, rozšíření nabídky služeb infocentra atp.). Svou výjimečností jsou pozitivně vnímány objekty historického kulturního dědictví jako součást bohaté historie jako součást kulturní krajiny a životního prostředí. Pro podporu lokálního patriotismu bude podporováno restaurování a oprava historických kulturních památek a jejich zpřístupnění.

Opatření: „4.1 Cestovní ruch dostupný pro všechny“

Rozšíření doprovodné infrastruktury cestovního ruchu (turistické cesty, cyklotrasy, naučné stezky a jiné), zajištění informačních služeb pro návštěvníky města, veřejné toalety, odpočinková místa, parkovací plochy a další prostředky k rozvoji cestovního ruchu.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Budování ploch pro autocamping a camping“	2024 - 2026		10000	Vlastní + externí
— „Revitalizace vyhlídkového místa "Špičák"“	2024 - 2026		3000	Vlastní + externí
⤴ „Cyklostezky a turistické stezky“	2023 - 2026		30000	Vlastní + externí
— „Budování naučných okruhů pro rodiny s dětmi“	2023 - 2025		5000	Vlastní + externí
⤴ „Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu“	2022 - 2025		5000	Vlastní + externí
— „Budování parkovišť u atrakcí cestovního ruchu“	2023 - 2027		30000	Vlastní + externí

Opatření: „4.2. Atraktivní sportoviště, relaxace a volnočasové aktivity“

Modernizace sportovních areálů, hřišť a ploch nejen k profesionálním sportovcům, ale i k propojení s veřejností a volnočasovými aktivitami.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⤴ „Studentský klub Střelnice“	2023 - 2025		55000	Vlastní + externí
— „Údržba sportovních areálů v majetku města“	2022 - 2027		10000	Vlastní
— „Dovybavení zimního sportovního areálu“	2023 - 2025		2500	Vlastní
— „Přístavba šaten - Fotbalový stadion Kotlina“	2023 - 2025		2000	Vlastní + externí
⤴ „Rekonstrukce sportovní haly“	2023 - 2026		50000	Vlastní + externí
— „Výstavba drobných veřejných ploch pro veřejnost“	2022 - 2026		15000	Vlastní + externí
— „Vybudování parkovišť u sportovních areálů“	2023 - 2025		15000	Vlastní + externí

Opatření: „4.3. Kultura a zachování historického dědictví“ Revitalizace kulturních památek v majetku města, spolupráce s organizacemi na zajištění kulturního dědictví pro budoucí generace.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Rekonstrukce divadla“	2024 - 2027		54000	Vlastní + externí
⤴ „Investice do inženýrských sítí výletního místa Hrádek“	2022 - 2026		21000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce kulturní památky Červený kostel“	2024 - 2026		7000	Vlastní + externí
„Fasáda kostela sv. Petra a Pavla“	2023 - 2024		6000	Externí
— „Sanace drobných sakrálních památek“	2024 - 2026		1000	Vlastní + externí
⤴ „Rekonstrukce muzea ve Varnsdorfu“	2024 - 2026		30000	Externí

Cíl: „5. Udržení a rozvoj kvalitního životního prostředí“

V oblasti životního prostředí je nutné šetrné nakládání s přírodními zdroji k udržení přírodních hodnot nejen na území volné krajiny, ale i v zástavbě na území města. Programově budou podporovány aktivity posilující ekologicko-stabilizační funkce významných krajinných prvků, aktivity na obnovu vegetace na určených místech. Prioritou jsou aktivity na vodních tocích za účelem odbahnění rybníků, utváření vodních prvků v krajině (regulace) s ekostabilizační a retenční funkcí jako jsou meandry, opravy a výstavby mostků a lávek. Důležitá je udržovaná a šetrně obhospodařovaná kulturní krajina na bázi ekologického hospodaření. Prioritou jsou parkové úpravy a revitalizovaná i nově vysazovaná zeleň ve vybraných lokalitách města. Město bude iniciovat aktivity vedoucí ke zkrášlení města zapojením občanů, žáků a studentů. Ve městě funguje odpadové hospodářství, přesto však zůstávají prioritou aktivity vedoucí k jeho dalšímu zdokonalování, k efektivnímu nakládání s odpady a provádění osvěty mezi obyvatelstvem. Prioritně bude podporováno aktivní zapojení občanů města při realizaci akcí orientovaných na životní prostředí, které povedou k ekologické výchově a získávání pozitivních návyků a vztahu k ochraně hodnot životního prostředí. Pro zlepšení a udržení kvalitního životního prostředí budou ve spolupráci se spolky a NNO iniciovány aktivity směrem k pořádání pravidelných ekologických (úklidových) akcí.

Opatření: „5.1. Vodní toky a protipovodňová opatření“ Řízený vodní režim na tocích protékajících městem s odpovídajícími protipovodňovými opatřeními. Vybudování systému zadržování vody v krajině pro ekologickou stabilitu. Rozvoj veřejné zeleně v intravilánu města. Opatření k zachování zeleně v extravilánu města.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Zpřístupnění koryta Mandavy veřejnosti - náplavka“	2025 - 2027		20000	Vlastní + externí
— „Budování malých vodních ploch a dalších prvků pro zadržování vody v krajině“	2023 - 2025		1000	Vlastní + externí
⤴ „Protipovodňová opatření“	2022 - 2024		10000	Vlastní + externí
— „Rybník "Mašíňák" - revitalizace okolních prostor“	2023 - 2025		1000	Vlastní
— „Udržovací práce na soustavě rybníků "Gerhus"“	2022 - 2024		500	Vlastní

Opatření: „5.2. Efektivní nakládání s odpady“ Řešení odpadového hospodářství ve světle zpřísnování legislativy ČR v oblasti s nakládáním s odpady. Vybudování zařízení pro efektivní nakládání s odpady a jejich energetického využití. Budování efektivní informační kampaně osvěty třídění odpadů.	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Demolice objektů v majetku obce“	2023 - 2025		2000	Vlastní
— „Sběrný dvůr“	2023 - 2025		2000	Vlastní + externí

Cíl: „6. Efektivní veřejná správa a aktivní občanská společnost“

Prioritou je přátelský výkon veřejné správy k občanům tak, aby byla přístupná bez bariér i pro imobilní občany. Pro snížení nákladů veřejné správy a jejího zefektivnění se počítá s využitím prvků energetických úspor, nových ekologických, případně alternativních nebo obnovitelných zdrojů energie s cílem snížit energetickou náročnost a dosáhnout odpovídajícího energetického standardu veřejných budov včetně zlepšení jejich bezbariérové dostupnosti. Podporována bude modernizace informačních a komunikačních systémů pro specifické potřeby veřejné správy a složek integrovaného záchranného systému. Prioritou je podpora rozvoje širokého spektra zájmové činnosti a občanských iniciativ. Pro podporu aktivit v zájmové činnosti bude podporováno budování zázemí pro spolkovou činnost. Budou podporovány aktivity vedoucí ke zlepšení spolupráce města, škol a zájmových organizací při pořádání kulturních, společenských, sportovních a dalších akcí pro efektivní využití městských zařízení. Prioritně budou podporovány aktivity vedoucí k přeshraniční spolupráci a propojení regionů - spolupráce v oblasti kulturních zvyků partnerských regionů, podpora provázanosti a odstraňování bariér, spolupráce na společných projektech. Město preferuje aktivity přeshraniční spolupráce v oblasti koordinace spolupráce institucí veřejné správy, vytváření partnerství a přeshraničních struktur. Veřejná správa bude nadále preferovat využívání pracovníků na VPP (veřejně prospěšné práce) a VS (veřejná služba).

Opatření: „6.1. Přátelská a efektivní veřejná správa“				
Efektivní komunikace s občany, digitalizace veřejné správy, moderní přístup k informacím, včasná aktualizace dat. Bezbariérové přístupy ve veřejných budovách.				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⤴ „Bezbariérová dostupnost veřejných budov“	2024 - 2026		10000	Vlastní + externí
— „Nové komunikační systémy (digitalizace VS)“	2023 - 2024		5000	Vlastní + externí
⤴ „Moderní webové stránky města a jejich aktualizace“	2022 - 2023		1500	Vlastní + externí
Opatření: „6.2. Podpora a rozvoj občanské společnosti“				
Podpora spolkové činnosti ve městě, aktivní zapojení spolků do kulturních akcí města. Výchova občanů k sounáležitosti k místu života.				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⤴ „Podpora spolkové činnosti (z rozpočtu města)“	2022 - 2027		7000	Vlastní
— „Podpora přeshraniční spolupráce spolků“	2022 - 2027		300	Vlastní

Cíl: „7. Sociální stabilita a bezpečnost“

Pro řešení sociálních disparit ve městě je nutné zachování a rozvoj širokého spektra činností sociálních služeb. Prioritně budou podporovány aktivity a nástroje k zapojení ohrožených skupin obyvatelstva do procesů návratu do plnohodnotného života. Řešení drogové závislosti a protidluhové prevence. Podpora bude směřována do sociálního začleňování a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce. Řešením mohou být aktivity vedoucí ke vzniku veřejných víceúčelových zařízení, ve kterých se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci těchto jednotlivců a komunity jako celku. Podporována bude i výstavba, zřizování a rekonstrukce stávajících zařízení pro poskytování komunitní péče a bydlení pro osoby s hendikepou, pro matky s dětmi a pro osoby, které se ocitly v tíživé životní situaci. Nadále bude podporováno nízkoprahové zařízení pro mládež. Podpořen může být např. domov důchodců, domov se zvláštním režimem či domov pro osoby se zdravotním postižením. Sociální bydlení umožní přístup k udržení dlouhodobého, kvalitativně standardního a prostorově nesegregovaného bydlení.

Opatření: „7.1. Stabilizovaná společnost bez sociálních disparit“				
Zabezpečení dostatečného zázemí pro sociálně znevýhodněné občany, pomoc s krizovými situacemi obyvatel. Propagace sociálních služeb ve městě a jejich podpora.				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Podpora sociálních služeb ve městě“	2023 - 2026		2000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce azylové ubytovny Nemocniční“	2023 - 2026		1300	Vlastní
⤴ „Podpora sociálních skupin (klubů)“	2023 - 2024		500	Vlastní

— „Výstavba sociálního bydlení“	2023 - 2025		20000	Vlastní + externí
Opatření: „7.2. Sociální bezpečnost“				
Snížení kriminality ve městě, zajištění pocitu bezpečí obyvatel ve veřejných prostorech. Zvýšení investic do bezpečnostních složek města.				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Městská policie - zabezpečení chodu“	2023 - 2027		1500	Vlastní
⤴ „Rekonstrukce HZS čp. 552“	2024 - 2026		20000	Vlastní + externí
— „Celková rekonstrukce budovy Městské policie“	2024 - 2027		30000	Vlastní + externí

B.3 Podpora realizace programu

Řídící složka strategického plánu rozvoje města (dále SPRM):

starosta města, určený místostarosta města a rada města

Kompetence a činnosti:

Na základě podkladů výkonné a kontrolní složky (viz níže) a jiných podkladů usměrňovat realizaci SPRM, tj.:

iniciace realizace opatření a aktivit,

vyhledávání a zajišťování zdrojů financování aktivit SPRM,

svolání řídicí složky v případě potřeby, minimálně 1x za rok v období přípravy rozpočtu na následující rok a zajištění finančního plánování pro naplňování SPRM,

projednávání podnětů vztahujících se k realizaci opatření a aktivit,

schvalování zpráv o realizaci SPRM,

projednávání změn a aktualizací SPRM,

zajištění schvalovacích procesů a aktualizací SPRM v orgánech města,

delegování jednotlivých činností a pravomocí na odpovědné osoby,

programový dokument – SPRM, znění monitorovacích zpráv o průběhu realizace SPRM, aktualizace aktuální verze SPRM, evaluace bude zveřejněna na internetových stránkách města

<http://www.rumburk.cz/index.php>.

Členové řídicí složky se budou scházet dle aktuální potřeby, nejméně však 1x do roka v období přípravy rozpočtu města na následující rok. Setkání skupiny bude iniciováno výkonnou a kontrolní složkou - podklady pro jednání budou rozeslány v elektronické podobě členům řídicí složky v souladu s pravidly jednání orgánů města, nejpozději však 7 dní před plánovaným jednáním.

Informace o konání jednání řídicí skupiny budou zveřejněny na internetových stránkách města.

Výkonná a kontrolní složka:

Jméno a příjmení	Název funkce	Činnosti při realizaci SPRM
		koordinace činnosti odborů při realizaci SPRM
		monitoring plnění SPRM, aktualizace, evaluace
		koordinace s územním plánem, participace na evaluaci
		finanční plánování, příprava rozpočtu

Kompetence a činnosti:

- organizace a zajišťování realizace SPRM,
- příprava podkladů pro jednání řídicí složky týkajících se naplňování realizace SPRM,
- evidence podnětů vztahujících se k doplnění a aktualizaci SPRM,
- organizace spolupráce s místními aktéry při realizaci a naplňování SPRM,
- monitoring a evaluace naplňování SPRM,
- zajišťování podkladů pro zveřejňování informací k SPRM na internetových stránkách města.

Vyprofilováním kompetencí, odpovědností a náplní činnosti řídicí a výkonné a kontrolní složky je vytvořen realizační rámec pro provádění aktivit, vedoucích k dosažení cílů a priorit SPRM.

Aktivity budou realizovány podle jejich důležitosti a významu.

Řídící složka na základě podkladů výkonné a kontrolní složky stanoví Akční plán na nejbližší období (2022-2024), který bude zohledňovat finanční, kapacitní a časové možnosti města i všech zapojených místních aktérů a partnerů. Akční plán bude následně minimálně jednou za rok průběžně doplňován a aktualizován zpravidla při přípravě rozpočtu. Změny v průběhu realizace aktivit projedná a schválí řídicí složka na základě podkladů výkonné a kontrolní složky. Jednotlivé aktivity budou realizovány prostřednictvím konkrétních projektů.

Každoročně bude probíhat monitoring a vyhodnocení realizovaných aktivit. Nové podněty a možné aktivity a projektové záměry budou po odsouhlasení řídicí složkou zařazeny do Zásobníku rozvojových aktivit. Informace o průběhu realizace SPRM budou jednou ročně zveřejněny.

K naplnění Aktualizace SPRM bude potřeba plánovitě pracovat na zajištění finančních zdrojů. Při realizaci rozvojových aktivit k naplnění dlouhodobých cílů a rozvojových priorit se počítá s vícezdrojovým financováním. Základ tvoří vlastní finanční zdroje města. Současně se předpokládá využití spolufinancování z evropských, národních, krajských, nadačních a dalších v úvahu připadajících programů a fondů. Předpokládané zdroje na finanční krytí jednotlivých aktivit jsou popsány v části rozvojové aktivity.

Řídící složka bude aktivně iniciovat získávání finančních zdrojů pro naplnění SPRM, současně bude usilovat o zapojení finančních prostředků soukromého sektoru a využívat i možností neziskového sektoru. Výkonnou a kontrolní složkou budou v Akčním plánu zpřesňovány informace o možnostech financování jednotlivých aktivit. Akční plán je základním podkladem pro tvorbu finančního výhledu, finančního plánu a rozpočtu města na příslušný rok. Výkonná a kontrolní složka na základě vyhodnocení Akčního plánu a aktivit, které se podařilo realizovat, vyhotoví **monitorovací zprávu o průběhu plnění SPRM**. Na základě toho vypracuje podklady pro sestavení návrhu výdajové části rozpočtu na příslušný rok zahrnující požadavky na finanční zdroje ke krytí aktivit SPRM. Výdaje na krytí aktivit k naplňování programových cílů a priorit SPRM budou v rozpočtu označeny. Město tím získá přehled o tom, jaké finanční prostředky na realizaci SPRM vynakládá.

Výkonná a kontrolní složka města je odpovědná za sledování a vyhodnocování naplňování cílů a opatření SPRM. S monitoringem realizace SPRM souvisí zejména shromažďování informací o průběhu realizace dílčích aktivit, jednotlivých opatření a programových cílů – aktualizace aktivit, tvorba a aktualizace projektových listů. Podkladem pro provádění aktualizací je evaluace – komplexní systematické posuzování procesu realizace SPRM.

V rámci monitoringu a evaluace SPRM bude prováděno:

- zpřesňování informací o realizaci jednotlivých aktivit, naplnění indikátorů,
- včasné zpracování informací o korekcích v průběhu realizace aktivit výkonnou a kontrolní složkou a předání informací řídicí složce,
- zpracování vyhodnocení Akčního plánu jednou za rok,
- sledování naplňování dlouhodobých cílů a priorit,
- jednou za rok vypracování Monitorovací zprávy o průběhu plnění SPRM a předložení podkladu pro sestavení návrhu rozpočtu,
- předání Monitorovací zprávy o průběhu realizace SPRM členům řídicí složky k projednání,
- v cílovém roce období platnosti SPRM, tj. 2026, vypracování komplexní hodnotící zprávy, jakožto podkladu pro sestavení nového SPRM na nově stanovené období.

Hodnoty monitorovacích ukazatelů a termíny plnění aktivit, které budou sledovány v rámci monitoringu, budou zpřesněny v Akčním plánu. Monitorovací zpráva o naplňování SPRM bude sloužit řídicí složce k dalšímu usměrňování aktualizaci SPRM.

Obsahem Monitorovací zprávy o průběhu realizace SPRM bude zejména:

- vyhodnocení Akčního plánu, kde bude uvedena informace o realizaci dílčích aktivit a projektů, které se podařilo v uplynulém období zrealizovat,
- informace o plnění hodnotících ukazatelů v rámci rozvojových aktivit, naplňování dlouhodobých cílů a priorit,
- zdůvodnění změn a odchylek od plánovaného průběhu SPRM,
- návrh na úpravu, korekci

Monitorovací zpráva bude předložena řídicí složce k projednání a schválení. Výsledný dokument bude předložen Zastupitelstvu města Varnsdorf k projednání a schválení. Monitorovací zpráva bude následně zveřejněna.

SPRM je živým dokumentem, který je nutné průběžně monitorovat, vyhodnocovat a následně v případě potřeby aktualizovat podle skutečného průběhu realizace jeho dílčích částí. Podnětem k aktualizaci SPRM může být potřeba stanovení nových cílů z důvodu závažných změn vnějších podmínek. Podnětem k aktualizaci SPRM by neměla být změna politických poměrů ve vedení města.

Aktualizace SPRM dokumentu proběhne nejpozději v roce 2024, případně dříve, když bude nutné reagovat na vnější podněty nebo na finanční možnosti a úroveň příjmové části rozpočtu města.

Přezkoumání SPRM bude probíhat pravidelně jednou za rok nebo dle potřeby. Přezkoumání SPRM bude sloužit jako podklad pro nastavení dalších realizačních postupů pro naplňování SPRM a sestavování rozpočtu města. Aktualizované projektové listy budou podkladem pro dílčí přezkoumání SPRM, vyhodnocení Akčního plánu a sestavení monitorovací zprávy o průběhu realizace aktivit. Podklady připraví výkonná a kontrolní složka města odpovědná za monitoring a evaluaci SPRM.

Návrhy na změny SPRM budou provedeny po odsouhlasení řídicí složkou do dokumentu, který bude mít obdobnou strukturu jako doposud platný SPRM, bude označený datem vzniku jako aktualizovaná verze k dd.mm.rrrr. Dokument bude v úvodu obsahovat seznam aktualizací. Každá změna bude v textu dokumentu vyznačena a opatřena termínem. Případné aktualizace a změny SPRM budou schváleny Zastupitelstvem města Varnsdorfu. Aktualizovaná verze SPRM bude zveřejněna obvyklým způsobem.

Strategie kultury **města Varnsdorf**

2022–2030

Strategie kultury města Varnsdorf

2022–2030

VIZE

Město podporující kulturu, společenský a sousedský život v Pomandaví.

MISE

Strategie rozvoje kultury, společenského a sousedského života je důležitým nástrojem ke zkvalitňování života obyvatel v Pomandaví. Město Varnsdorf k naplňování cílů strategie poskytuje zázemí a prostředky. Ve spolupráci s lokálními kulturními aktéry město průběžně vyhodnocuje naplňování strategie, do které alespoň jednou za dva roky doplňuje aktivity a dílčí cíle. Kulturní aktéři spolupracují s městem na realizaci cílů strategie.

ÚVOD

Varnsdorf je kulturně významné město v Euroregionu Nisa na trojmezí Ústeckého, Libereckého kraje a zemského okresu Löbau-Zittau. Územím napříč městy a obcemi regionu se vine říčka Mandava. Varnsdorf s městy sdílí nejen řeku, ale také bohatou a pozoruhodnou kulturní a průmyslovou historii. Zároveň se nachází v blízkosti turisticky hojně navštěvovaného Národního parku České Švýcarsko, Lužických a Žitavských hor, a to také zvyšuje potenciál kulturních a kreativních odvětví jako jednoho z klíčových pilířů ekonomického a sociálního rozvoje regionu.

Těžko zaměnitelný genius loci území tvořeného Varnsdorfem, Rumburkem, Löbau-Zittau v údolí Mandavy a Libereckem je příležitostí pro rozvoj kulturního, společenského a sousedského života. S tím je potřeba pracovat i v politických a úřednických vizích.

Sousední Německo je zároveň inspirací v rozvoji kulturních a kreativních odvětví (dále jen KKO). Tamní kreativci se v roce 2018 podíleli 3,1 % na tvorbě HDP. Podíl KKO na celkové výkonnosti německé ekonomiky stále roste bez ohledu na krize.¹ To potvrzují také ekonomická data studie Petra Hlaváčka a kol.², podle kterých i během ekonomické krize mezi lety 2015 a 2018 rostl v Ústeckém kraji obrat v odvětví textilní tvorby a informačních technologií.

Proč je důležitá podpora kultury a kreativních odvětví ve městě Varnsdorf? A proč je uvedena do souvislosti s rozvojem společenského a sousedského života?

Kultura ve smyslu původní tvorby patří do jedné z oblastí KKO a je nedílnou součástí kvalitního života obyvatel. V odvětví tradiční kultury nabízí město Varnsdorf prostřednictvím stabilních institucí řadu osvědčených programů. Město investuje do infrastruktury tradiční kultury a plánuje opravy historických budov jako jsou Hrádek nebo Červený kostel, Studentský klub Střelnice, Městské divadlo Varnsdorf, podporuje opravy budov Muzea Varnsdorf a budovy starého nádraží. Úsilí místních kulturních aktérů nabízet pestrý kulturní program a vnášet tak život do města, je neutuchající. Stávající a plánované investice do kvalitní kulturní infrastruktury mohou výrazně zvýšit potenciál spolupráce Varnsdorfu s jinými obcemi z širšího okolí.

Další odvětví KKO jsou pak taková, která původní tvorbu dokáží replikovat a uplatnit na trhu (od architektury, přes design, reklamu, až po řemeslnou činnost, tvorbu webů apod.).

Kulturní a sousedské události vytvářejí vhodné příležitosti pro sousedské sdílení a posilují komunitní život, lokální patriotismus a ochotu místních v regionu žít nebo se do něj vracet.

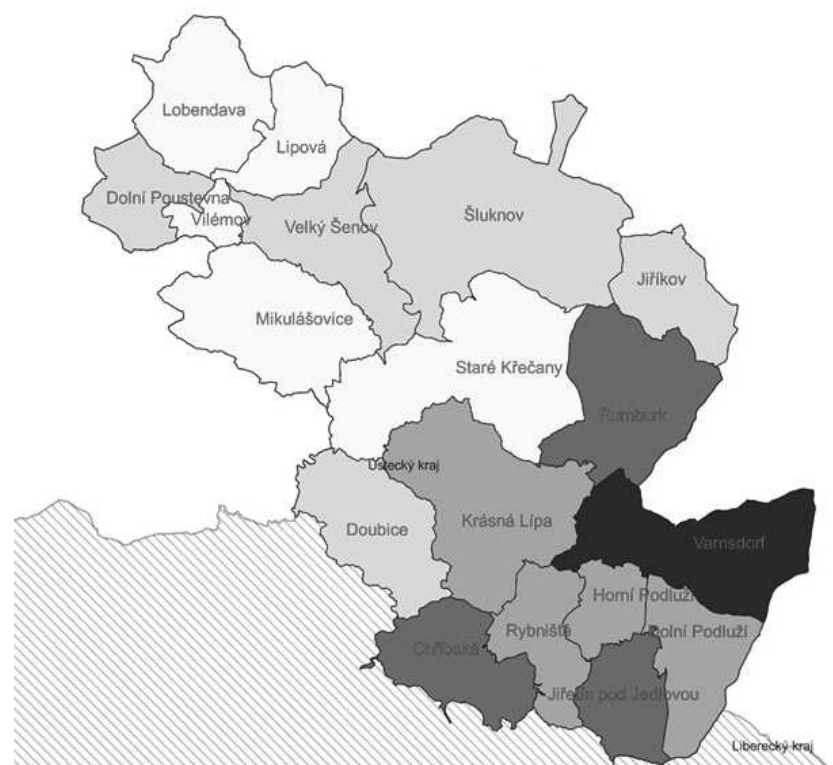
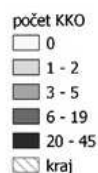
¹ Deloitte 2021, The Future of the Creative Economy, final report.

² Petr Hlaváček a kol. 2020, Vstupní analýza podnikatelských subjektů působících v rámci kulturních a kreativních průmyslů (KKP) v Ústeckém kraji.

Jak je na tom Varnsdorf ve srovnání s jinými regiony?

Varnsdorf byl v době rozšířené textilní výroby silným ekonomickým centrem kulturních a kreativních odvětví. V roce 2022 byl v rámci mapování KKO identifikován jako nejsilnější kulturní centrum příhraničního regionu.³ Ve městě žije či působí ve srovnání s dalšími místy Ústeckého kraje vyšší počet aktivních lidí zapojených do kulturních aktivit.

Počet zástupců kulturních a kreativních odvětví v ORP Varnsdorf a Rumburk, 2022

Zdroj: vlastní výzkum, zpracováno v systému QGIS

Území ORP Varnsdorf je na počet subjektů působících v KKO srovnatelné s územími jako jsou ORP Bílina, Lovosice, či Rumburk (Dvořáková a kol., 2022). Výše investic vynakládaných na podporu kultury a kreativních odvětví jsou ale podle statistik MK ČR nejnižší z celého Ústeckého kraje.⁴ Návštěvnost kulturních akcí byla o 10 tis. vyšší ve Varnsdorfu než v Rumburku. Příjmy byly však trojnásobně nižší, než v ORP Rumburk (MK ČR, 2021).

³ Dvořáková a kol. 2022, Mapování kulturních a kreativních odvětví působících v Ústeckém kraji.

⁴ Ministerstvo kultury České republiky (MK ČR) 2021, statistická data.

⁵ Městské slavnosti do roku 2022 nebyly (až na jednu výjimku) pořádané ve spolupráci s širší kulturní komunitou. Záměr komunitních městských slavností na rok 2023 připravuje Městské divadlo Varnsdorf.

⁶ V r. 2022 bylo podpořeno v oblasti kultury celkem 15 žádostí od příspěvkových organizací (města, kraje) v celkové výši 203 479 korun, 9 neziskových organizací ve výši 189 159 korun a žádosti čtyř dalších subjektů (církvní a právnické osoby) ve celkové výši 87 250 korun. Celkem tedy bylo z 1,5 mil. rozpočtu na kulturu, sport a sociální oblast rozděleno 479 888, – Kč pouze na kulturu, z toho polovina kulturních činností by mohla být podpořena přímo (šlo o příspěvkové organizace) mandatorními výdajem z rozpočtu města.

⁷ V Hrádku byla plánována geologická expozice (ale plány se mění) a Červený kostel je zatím projektován pro všeobecný kulturní obsah.

⁸ A do budoucna pro jakékoliv investiční záměry.

⁹ Multiplikační efekt je vedlejší ekonomický přínos kulturní akce na další aktéry v území a lze jej spočítat. Ve Velké Británii multiplikační efekt znamená, že každá libra investovaná do KKO se vrátí v podobě pěti liber na HDP. V Českém kontextu spočítali multiplikační efekt na příkladu hudebního festivalu Smetanova Litomyšl (Raabová a kol., 2011, Analýza ekonomického dopadu festivalu Smetanova Litomyšl). Festival přinesl v roce 2011 lokálním prodejcům zvýšení zisku o 3,3 miliony korun, zvýšila se produkce ekonomických subjektů v Litomyšli o 31,3 mil. Kč, zvýšilo se místní HDP o 6,9 milionu Kč a vygeneroval ve městě 15,7 stálých pracovních míst.

Jinými slovy se toho ve Varnsdorfu hodně děje, ale za málo peněz.

Kultura ve Varnsdorfu je zaměřena zejména na obyvatele města a na cykly kulturních aktivit v průběhu roku (masopust, čarodějnice, městské slavnosti a rozsvěcení vánočního stromu).⁵

Opomíjí ale významný segment kulturní produkce v průběhu turistické sezóny. V letních měsících se tak ve Varnsdorfu nekonají pravidelné kulturní akce, festivaly (s výjimkou Help Festu) nebo sousedské aktivity, které by obyvatelům a turistům nabízely kulturní vyžití v průběhu prázdnin.

Městský grantový systém není pro běžného občana přehledný. Nejsou totiž odděleny prostředky na kulturu od financí na sportovní aktivity. Mezi příjemci dotací jsou dominantně příspěvkové organizace⁶ a sportovní kluby. Na kulturní a sousedské aktivity, které by si lidé rádi organizovali například ve své ulici, na společném dvorku apod. není dostatek financí a zároveň chybí aktivní nabídka ze strany města (formou veřejných setkání s občany v místě jejich bydliště, kterými by vedení města aktivizovalo veřejnost pro dané téma aj.).

Vedle mandatorních výdajů zřizovaných kulturních institucí dominují v městském rozpočtu investiční náklady na opravu Hrádku, částečně také investice do oprav Červeného kostela. Budoucí obsahová náplň rekonstruovaných budov není zatím jasně definována.⁷ Pro oba investiční záměry⁸ je důležitá konkurenceschopnost kulturní produkce v rámci města a širšího regionu. Investice do kvalitní infrastruktury (vytvořené na míru kulturnímu obsahu) má totiž multiplikační efekt pro celé odvětví služeb působících ve městě.⁹

Kdo jsou ve Varnsdorfu (ORP) zástupci kulturních a kreativních odvětví?

- Jsou to architekti, designéři a reklamní společnosti, kterých bylo v roce 2022 celkem 11.
- Dále jsou to zástupci (celkem 64) tzv. tradičních odvětví, tedy pořadatelé kulturních akcí, provoz kulturních zařízení, provoz památek a historických staveb, činnost muzeí, knihovny a archivy, scénická umění, umělecká tvorba, fotografie, umělecké vzdělávání, řemeslná výroba.
- Kulturní průmysly jsou zastoupeny 15 subjekty. Jde o promítání filmů, pořizování rozhlasových a hudebních nahrávek, rozhlasové vysílání, vydávání knih, časopisů a jiných periodik, překladatelské a tlumočnické činnosti.
- V místě byl identifikován pouze jeden zástupce z oblasti tzv. příbuzných odvětví KKO. Šlo o informační činnost v oblasti IT technologií.¹⁰

METODOLOGIE

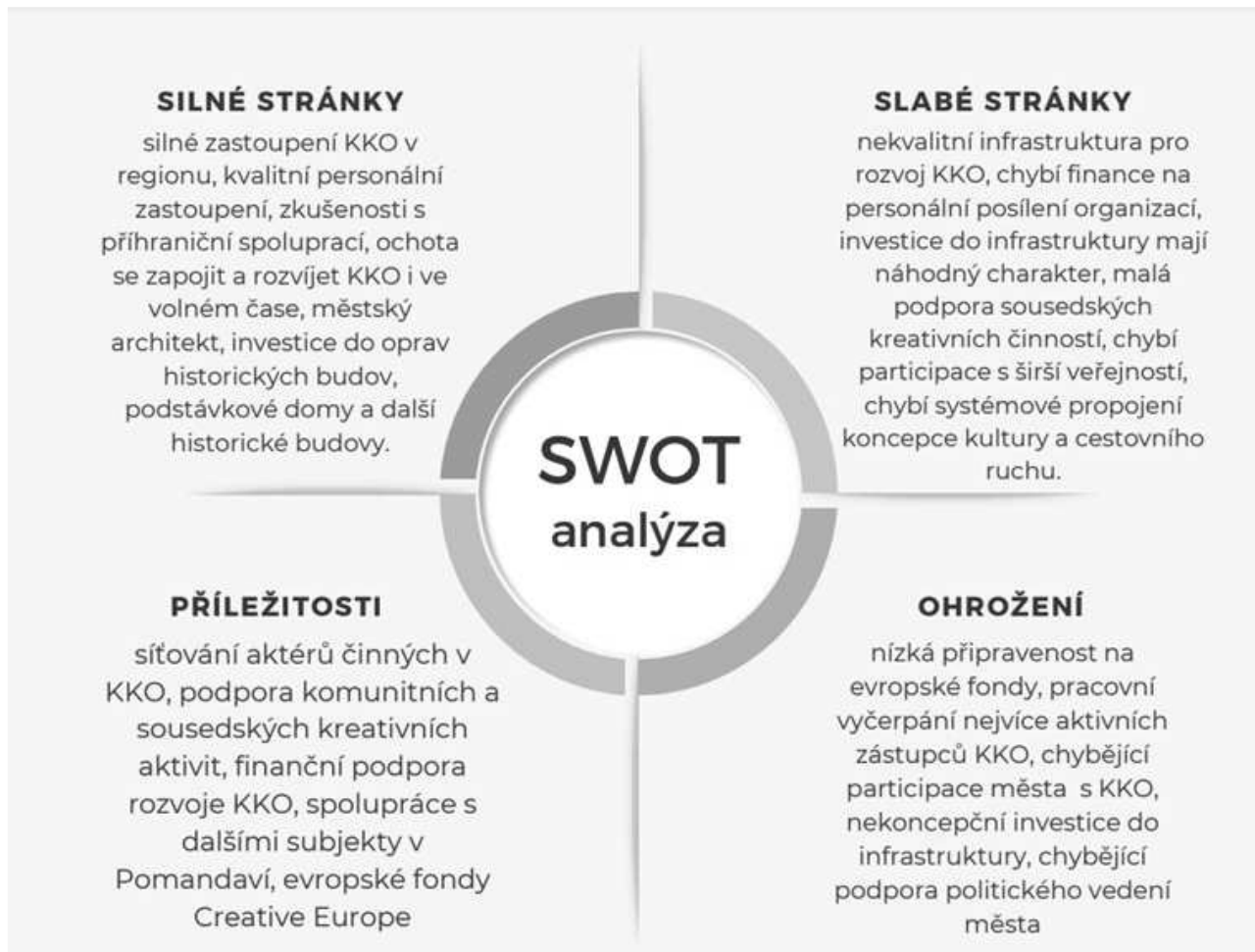
Strategie kultury vznikla v průběhu ledna – května 2022 a podíleli se na ní zástupci kulturních odvětví působící ve Varnsdorfu. Ti se zúčastnili dvou skupinových setkání, připomínkovali návrhy bodů strategie a autorka s nimi vedla individuální rozhovory. Strategie obsahuje Vizi, Priority a Opatření k roku 2030. Na část Priorit a Opatření mohou navazovat již zcela konkrétní Akční plány ve dvouletých cyklech.

Seznam použitých zkratk

MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
NPO	Národní plán obnovy
OPST	Operační program Spravedlivá transformace
PO	Příspěvková organizace
TA ČR	Technická agentura České republiky

¹⁰ Seznam zástupců KKO v ORP Varnsdorf viz <https://bit.ly/3tHc9i8>.

SWOT analýza kulturních a kreativních odvětví ve Varnsdorfu

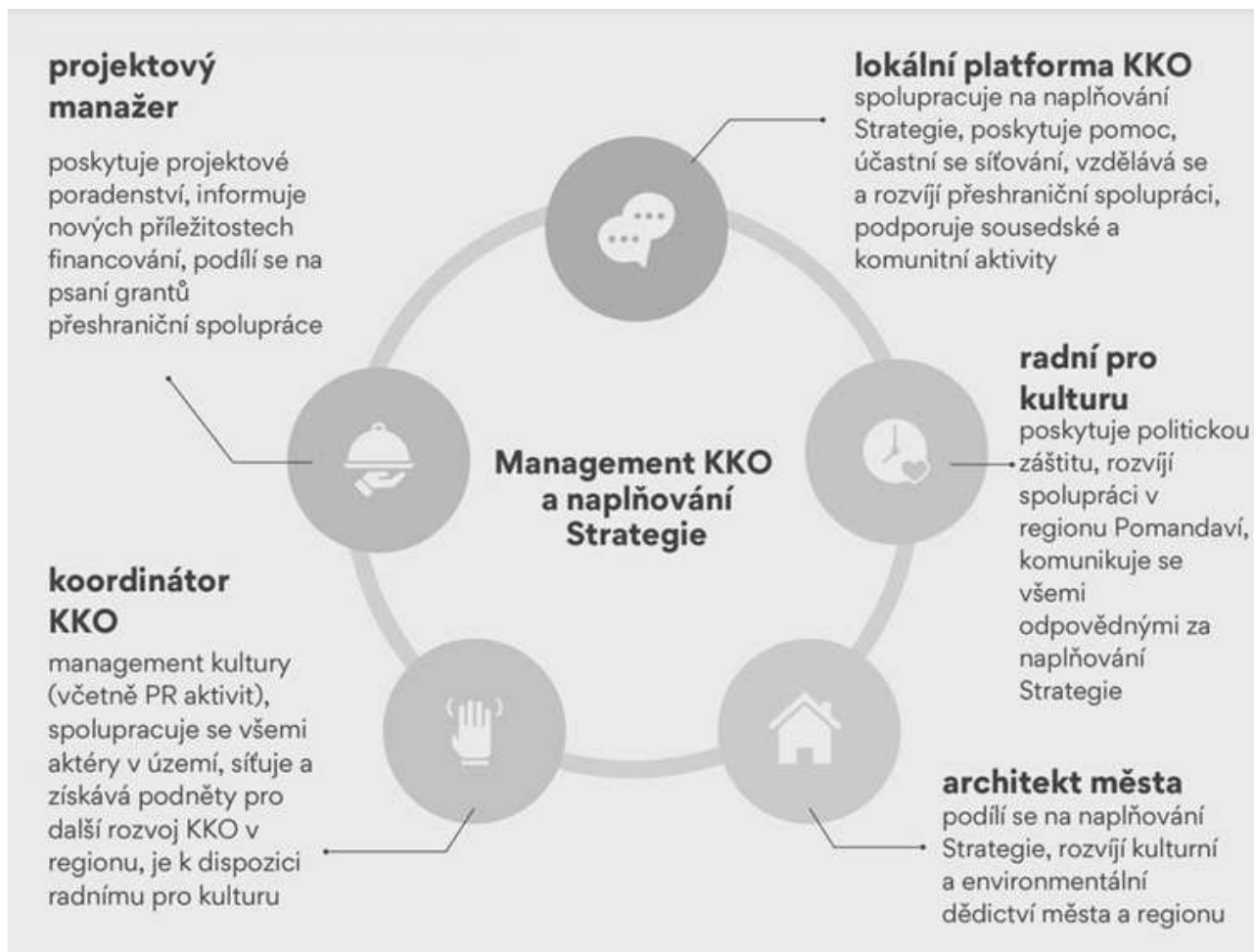

STRATEGIE

Strategie rozvoje kultury ve městě Varnsdorf má za cíl nastavit vhodné podmínky pro rozvoj kultury a kreativních odvětví, společenského a sousedského života. Navržené body neruší činnost kulturní komise města, pouze rozšiřují činnost již fungujícího managementu. Klíčové body rozvoje jsou v textu uvedeny hierarchicky od obecného cíle k dílčím opatřením.

Nové body rozvoje kultury Varnsdorfu

- vznik Nadačního fondu pro kulturu, případně jiné formy odděleného financování kultury
- architekt města
- radní pro kulturu
- projektový manažer, koordinátor, KKO hot spot (místo síťování lidí z KKO, podnikatelů a tvůrčích sousedů)

Všichni výše zmínění aktéři se pravidelně schází jednou za půl roku a společně plánují obsahové a konkrétní naplňování jednotlivých bodů strategie. Minimálně jednou za rok se setkávají také s lidmi, kteří mají na starosti naplňování strategie rozvoje cestovního ruchu. Společná jednání může vyvolat kdokoliv. Znění jednotlivých bodů může být revidováno akčními plány (v periodicitě jednou za dva roky).

1. ROZVOJ KVALITNÍ INFRASTRUKTURY

¹¹ Nadační fond vzniká zápisem do soudního rejstříku. Zřizovatelem může být město. Minimální vklad je 500 Kč. Pro financování kultury, oprav památek apod. se zdá být podle zkušenosti z města Cheb dlouhodobě vhodným nástrojem. Nadační fond totiž umožňuje oslovovat lokální firmy, soukromé subjekty ze zahraničí, aby vložili finanční dar na podporu rozvoje města Varnsdorf. Darující si mohou zvolit, na jaký typ činnosti chtějí své finance darovat – oprava památek a historických staveb, environmentální prostředí a obnova cestní sítě, sousedství a živá kultura. Nadační fond může také žádat o finanční prostředky prostřednictvím grantů jak z národních, tak evropských zdrojů.

¹² Sportovní kluby mají možnost žádat jednak o finance na činnost (v rámci dotačního programu, ve kterém je alokováno 1800 tis. korun ročně) a dále se ucházet o dotace na akce v rámci sdíleného dotačního programu na sport, kulturu a sociální oblast (zde je alokováno 1500 tis. korun). V roce 2022 sportovní kluby a další subjekty získaly pořádání sportovních akcí celkem 713 785 korun. Podpořeno bylo 45 žádostí z oblasti sportu.

¹³ V dalších bodech strategie po konzultaci se zástupci KKO navrhuji, aby se Městské slavnosti konaly maximálně jednou za dva roky – tedy jako bienále. Ušetřené finanční prostředky v roce, kdy se slavnosti nebudou konat, mohou být investovány do rozvoje kultury a infrastruktury prostřednictvím Nadačního fondu.

Kvalitní infrastruktura pro KKO je klíčovým předpokladem pro konkurenceschopnost a spolupráci kulturní produkce a rozvoje ekonomiky regionu. Město investuje do obnovy a vybavení prostor určených pro KKO a plánování oprav koordinuje se zástupci KKO tak, aby finanční prostředky byly vynakládány účelně. Klíčové investice do obnovy infrastruktury město realizuje na základě obsahové vize, na které se shodnou zástupci města se zástupci lokální platformy KKO. Město zváží připravit ve spolupráci s ČKA architektonickou soutěž na vybrané investiční záměry. Rozvoj infrastruktury pro KKO je šetrný k životnímu prostředí, historickým objektům a k cestní síti pro pěší a cyklisty.

a) Město za účelem financování investic a činností rozvoje kultury, sousedství, památkové péče zřídí nový nadační fond na podporu kultury a památek, případně zajistí jinou formu účelového vázání úspor ¹¹

Doporučený roční vklad odpovídá 50 % zdrojů, které město rozděljuje prostřednictvím grantů na kulturu, sport a sociální oblast (tedy minimálně 700 tisíc korun/rok). Tímto opatřením se částečně narovnává podpora sportu¹² a KKO.

Dotační titul na kulturu by v případě zřízení nadačního fondu byl pro kulturu zrušen a záštitu nad dotacemi na KKO by převzal nadační fond. Město zváží, zda městské slavnosti nepořádat jen každé dva roky, případně mimořádně v letech významných městských výročí. Forma bienále by poskytovala organizátorům čas na důkladnou dramaturgickou a organizační přípravu, aby městské slavnosti získávaly statut nadregionálně významné, svébytné akce. Část (přibližně polovinu) prostředků určených na každoroční pořádání slavností město pravidelně převede nadačnímu fondu za účelem financování aktivit definovaných ve zřizovacích listinách nadačního fondu.¹³

Založením nadačního fondu město získá účinný nástroj pro zapojení místních i přespolních soukromých donátorů a může tak aktivně rozvíjet sektor soukromého dárcovství a oživit tradici mecenášství. Nadační fond je zároveň způsobilým žadatelem o dotace z mnoha národních i evropských zdrojů, které se město pokusí v době implementace Strategie více využívat.

Varnsdorf se inspiruje dlouhodobě fungujícím modelem z Chebu. Cheb každoročně investuje 500 tis. Kč do nadačního fondu. Zároveň nadační fond získal finance od Česko-německého fondu budoucnosti na přeshraniční spolupráci. V roce 2020 získal finance z programu Technologické agentury ČR ĚTA na období 2020–2023 na rozšíření poznání historických krovů města Chebu a využití jejich potenciálu pro vzdělávání a rozšíření nabídky v oblasti cestovního ruchu. V průběhu projektu došlo k rekonstrukci starých gotických krovů v městských i soukromých objektech. V rámci projektu také vznikla nová a unikátní turistická trasa po podkroví historických domů, více viz <https://bit.ly/3zm6uS5>.

b) Pečovat o kulturní dědictví města, regionu. Ochrana kulturního dědictví nejen v majetku města je dlouhodobou výzvou. Město prostřednictvím nově vzniklého nadačního fondu pro KKO (případně oddělenou, účelově vázanou kapitolou z rozpočtu) ročně investuje jasně stanovenou částku určenou na rozvoj kulturního dědictví a opravu památek (např. podstávkových domů, továrních komínů, historických cest, hrobek, soch apod.).

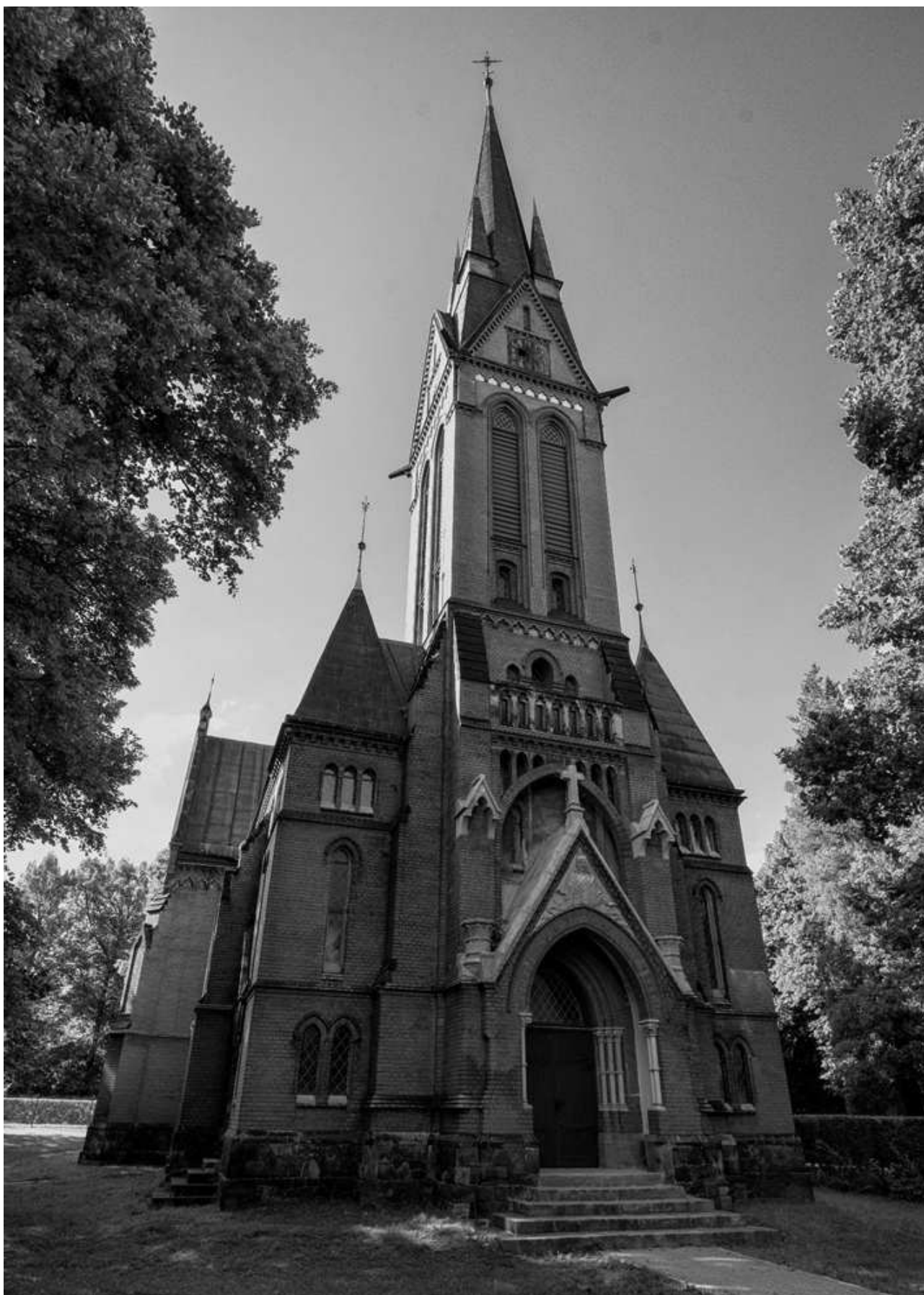
V rámci podporovaných aktivit mohou být i turistické cesty, průvodce, tiskové materiály a jednorázové akce na připomínání místní historie.

c) Pečovat o přírodní zdroje – příroda je součástí genia loci města a regionu. Město navazuje na historické turistické a kulturní tradice. Obnovuje historické cesty, pěšiny, stromořadí, podporuje kvalitní krajinotvorné aktivity a zásahy podporující udržení vody v krajině. Podporuje zpřístupnění a revitalizaci toku řeky Mandavy, a zapojení tématu řeky do rozvoje kulturního života ve městě. Na financování drobných environmentálních úprav město využívá nově vzniklého nadačního fondu a podporuje rozvoj přeshraniční spolupráce a využívá zahraničních fondů.

d) Opravovat a zkvalitnit stávající infrastrukturu. Ve městě je řada budov (např. budova ZUŠ, divadlo, Červený kostel, depozitář muzea, kino Panorama, budova Studentského klubu Střelnice, budova starého nádraží aj.), které potřebují investice do oprav a do vnitřního vybavení. Město investuje do budov, které má ve svém majetku tak, aby byly činnosti v těchto budovách v rámci regionu konkurenceschopné. V případě Městského divadla Varnsdorf bude město usilovat o odkup okolních pozemků a rozšíření budovy divadla o potřebné zázemí. Ve městě chybí kvalitní galerie a funkční muzeum. Oprava dalších budov bude plánována v souladu se zněním Strategie.

kompetence	Zdroje financování	harmonogram
Spolupráce všech aktérů popsaných v kapitole management Strategie, Správní rada nadačního fondu a osoba zmocněná radou, kulturní komise, jednotliví žadatelé o finanční podporu	Evropské fondy, Norské fondy, národní programy, OPST, NPO, městské finance, soukromé zdroje aj.	Po celé období platnosti Strategie.

2. ROZVOJ SPOLEČENSKÝCH A SOUSEDSKÝCH AKTIVIT

Příkladem pro rozvoj sousedství a kreativity jsou například Výmenníky z Košic.¹⁴ Město zřídilo na sídlištních v bývalých výměnících kulturně-komunitní centra. Na chodu center a programu se aktivně podílí obyvatelé zmíněných sídlišť. Projekt je mezinárodně úspěšným modelem, jak zapojovat a motivovat širokou veřejnost do tvořivosti a původní tvorby. V rámci Výmenníků vznikla řada již etablovaných akcí (např. sousedský food festival).

Aktivity zaměřené na rozvoj sousedství a tvořivosti organizuje na lokální úrovni např. Komunitní zahrada Varnsdorf, komunitní aktivity podporuje také MAS Český sever (například se snaží o vytvoření kreativního spotu pro celé ORP Varnsdorf, Rumburk).

Město podporuje aktivní občany v jejich činnosti, podílí se na organizaci sousedských setkání a umožňuje obyvatelům aktivně rozvíjet dobré společenské vztahy, a to jak ve Varnsdorfu, tak v širším regionu. Podporuje zapojování veřejnosti do kultivace veřejných prostor a do tvůrčí činnosti. Město podporuje jak aktivní sousedy sdružené v neziskových organizacích, tak aktivní jednotlivce.

- a) Město na rozvoj aktivit vyčlení část finančních prostředků z nadačního fondu a poskytuje informační podporu.**
- b) Poskytuje a/nebo opravuje prostory** vhodné pro sousedská setkání (např. brownfield Střelnice, veřejná prostranství, zkušebny, dílny).
- c) Zapojuje širší veřejnost** do činnosti městských institucí (např. nabídkou stáží) včetně příprav a kulturní produkce městských slavností. Na přípravách komunitně organizovaných slavností města se podílejí zástupci KKO.
- d) Město podporuje spolupráci a síťování** organizací na lokální úrovni, s dalšími obcemi a zástupci KKO z Pomandaví a s organizacemi a zástupci KKO mimo region. Mezi podporované aktivity síťování patří různé typy kulturních a společenských událostí (dlouhodobějších aktivit), jednorázové akce a vznikající infrastruktura (např. kreativní spot, HUB, komunitní centrum, komunitní zahrada aj.).
- e) Město podporuje rozvoj identity regionu v úzké spolupráci se zástupci KKO a v součinnosti se strategií regionálního rozvoje.** Kultura a umění mají potenciál rozvíjet pozitivní vztah k místu a historii regionu. Město bude cíleně zapojovat umělce do rozvojových činností města, investovat do nákupu uměleckých děl, zapojovat umělce do rozvoje atraktivit míst ve městě a regionu a obecně do procesů regionálního rozvoje (včetně tvorby propagačních předmětů, identity míst aj.).

kompetence	Zdroje financování	harmonogram
Spolupráce všech aktérů (management, zástupců KKO)	Evropské fondy, Norské fondy, národní programy, OPST, NPO, městské finance, soukromé zdroje aj.	Po celé období platnosti Strategie.

¹⁴ Informace jsou dostupné na jejich webových stránkách <https://vymenniky.sk/>.

3. ROZVOJ KULTURNÍ PRODUKCE

Město se inspirovalo v propojování KKO s udržitelným turismem v Anglii, turistickou cestou The Tarka Trail. Přes 180 mil dlouhá turistická stezka pro pěší i cyklisty na jihovýchodním pobřeží Anglie je ukázkovým příkladem propojení rozvoje turistické infrastruktury a tvořivosti. Na designu a výrobě laviček podél vyhledávané turistické atrakce se podíleli žáci místních škol, což přineslo i ekonomický benefit, neboť na stezce se snížila míra vandalismu.

Profesionální umělci se podíleli na tvorbě přístřešků a vytvořili řadu uměleckých objektů, soch, lemujících celou trasu stezky. Jedna jediná socha světoznámého Daniela Hirsta umístěná v přístavním městečku Ilfracombe hned v prvních měsících přinesla do obecní pokladny rekordní výnosy za parkovné a posléze dala vzniknout novým restauracím a maloobchodům.¹⁵

Město dlouhodobě podporuje kulturní produkci zřizovaných institucí a posiluje rozšiřování přeshraniční spolupráce a získávání grantů z ČR a zahraničí. Dále podporuje různorodost kulturní produkce včetně kultury v době hlavní turistické sezóny, dlouhodobou uměleckou tvorbu. Nedílnou součástí rozvoje je zapojování KKO do udržitelné turistiky a regionální turistické sítě. Město aktivně řeší případné nedostatečné personální kapacity zřizovaných organizací.

- a) **Město navýší počet zaměstnaneckých úvazků** v Městském divadle Varnsdorf min. o 0,5 úvazek. Divadlo je jedním z hlavních kulturních aktérů ve městě a do budoucna má potenciál stát se klíčovým kulturním centrem. Již nyní síťuje veřejnost a je příkladně vstřícné ke spolupráci s dalšími lokálními iniciativami a aktéry. Na tuto komunitně vedenou činnost, případně na marketing potřebuje personálně posílit.
- b) Dále bude město **hledat finanční zdroje na další personální posílení pro agendu kultury** – konkrétně na koordinátora pro KKO a na projektového manažera. Obě pozice jsou klíčové pro další rozvoj kulturní nabídky a podporu přeshraniční spolupráce nad rámec již zaběhlých přeshraničních akcí (Nisa Film Festival, Mandava Jazz Fest).
- c) **Město podporuje dlouhodobou spolupráci KKO s městským architektem.** Architekt města se může se zástupci KKO dohodnout například na rozvoji tematických turistických okruhů v intravilánu/extravilánu města nebo akcích k zapojování veřejnosti do plánování proměn veřejného prostoru. Ve spolupráci s architektem bude město aktivně vyhledávat prostory pro instalaci uměleckých děl ve veřejném prostoru (včetně street art a jiné instalační činnosti). V součinnosti s bývalými továrními komplexy (Elite, Velveta) a zástupci KKO bude hledat vhodné využití rozvoje již opuštěných továrních prostor (např. projekty PPP – bytová výstavby, dům pro seniory, participativní bydlení a jiné).
- d) **Město podpoří i nově vzniklé subjekty z oblasti KKO,** které se v místě v průběhu implementace Strategie zapojí do rozvoje KKO a kulturní produkce. Subjekty mohou mít registrované sídlo jinde, ale kulturní produkci budou provozovat ve městě Varnsdorf.

¹⁵ <https://bit.ly/3z26Ddr>

kompetence	Zdroje financování	harmonogram
Spolupráce všech aktérů (management, zástupců KKO)	Evropské fondy, Norské fondy, národní programy, OPST, NPO, městské finance, soukromé zdroje aj.	Po celé období platnosti Strategie.

4. MANAGEMENT, MARKETING A ROZVOJ FINANCOVÁNÍ KULTURY

Hlavním bodem rozvoje financování kultury a kulturních a kreativních odvětví je oddělené financování kultury v rámci grantové politiky, případně oddělené financování v rámci jiné finanční struktury, kterou za tímto účelem město zvolí. Nejvhodnější pro financování kultury může být forma nadačního fondu (viz bod 1). Ten může město zřídit za účelem rozvoje kulturních a kreativních odvětví jako celku (včetně opravy kulturních památek, historických objektů a zelené infrastruktury, rozvoje sousedských aktivit a kulturní produkce).

- a) **Kulturní činnost příspěvkových organizací bude účelovým mandatorním výdajem města.** Běžné rozpočty příspěvkových organizací, které chtějí realizovat kulturní činnosti, tak budou pouze navýšeny o částku, kterou by jinak zástupci PO žádali v rámci dotační politiky města. Příspěvkové organizace tak nebudou muset žádat každoročně na kulturní aktivity v rámci grantového programu a budou vyřazeny z okruhu způsobilých žadatelů. Příspěvkovým organizacím se tak sníží administrativní zátěž při zajištění financování vlastních aktivit.
- b) **Město hledá finanční zdroje na úhradu pozice projektového manažera,** který pomáhá místním aktérům KKO zpracovávat projektové žádosti na lokální, národní i mezinárodní zdroje financí. Projektový manažer bude zapojen do struktury nově zřízeného nadačního fondu (může být i osobou, která nadační fond bude řídit), na jehož činnost bude shánět další zdroje financování (individuální a firemní dárci, dotace).
- c) **Město zváží rozšíření maximální i minimální výše dotace na projekty žadatelů z KKO.** Na podporu sousedských aktivit může být minimální výše stanovena na 2000 korun.¹⁶ Pro větší či dlouhodobé kulturní akce může být maximální hranice dotace stanovena na částku 70 tisíc korun.
- d) **Město omezí počet žádostí, které mohou subjekty podávat v průběhu roku** na maximálně 2 žádosti na žadatele (IČO či na jméno odpovědné osoby v případě, že jde o osobu bez IČO).
- e) **Město zváží alokaci pouze na rozvoj KKO ve výši celkem 50 % financí ze současného dotačního programu.** Podpora může mít formu odděleného dotačního programu na rozvoj KKO nebo každoročního příspěvku města nadačnímu fondu..
- f) **Aktivity KKO se stanou integrální součástí propagace města a destinačního managementu** Město zapojí místní tvůrce a organizátory do přípravy marketingových strategií i jednotlivých produktů, například formou společných brainstormingů, tvůrčích workshopů atd. Měla by tak postupně vzniknout image města

¹⁶ Návrh vychází ze zkušenosti MAS Český sever s podobným typem podpory rozvoje komunitního života. O podporu komunitního života žádá vždy více subjektů, než kolik jich může být podpořeno.

postavená na pevných základech místní komunity, nikoliv na marketingových pozlátkách externích reklamních agentur. Město prostřednictvím koordinátora KKO zajistí účinnou propagaci kulturních akcí a taky místních tvůrců a organizátorů (například představení republikově unikátních technologií v kině Panorama, textilní tradice a jejich ožívování apod.). V marketingovém mixu přitom budou významnou roli hrát moderní informační prostředky zaměřené například na mobilní zařízení (PPV reklamy) i participativní metody práce s publikem (audience building).

kompetence	Zdroje financování	harmonogram
Spolupráce všech zástupců (managementu a KKO)	Evropské fondy, Norské fondy, národní programy, OPST, NPO, městské finance, soukromé zdroje aj.	Po celé období platnosti Strategie.

„Je tak trochu pravdivé tvrzení, že umělci jsou vůdčími osobnostmi v procesu urbanizace a že tam, kam jdou oni, jde i móda, peníze a komerční rozvoj“

(Kit Wedd Creative Quarters 1700-2000, Museum of London 2001, p.153/4).

červen 2022

Zpracovala: Mgr. Tereza Dvořáková

Fotografie: Miloš Štáfek

Grafická úprava: Eva Štanglová

